

CEN

CWA 95000

MUNKAÉRTEKEZLET-

2019. június

MEGÁLLAPODÁS

ICS 03.140

Magyar verzió

A szabvány szempontjából nélkülözhetetlen szabadalmak engedélyezésének alapelvei és megközelítései

Ezt a CEN/CENELEC Munkaértekezlet-megállapodást az érdekelt felek képviselőiből álló Munkaértekezlet dolgozta ki és hagyta jóvá, amelynek összetételét a jelen Munkaértekezlet-megállapodás előszava tartalmazza.

A CEN és a CENELEC nemzeti tagjai jóváhagyták a Munkaértekezlet-megállapodás kidolgozása során a Munkaértekezlet által követett hivatalos eljárást, de sem a CEN és a CENELEC nemzeti tagjai, sem a CEN-CENELEC Irányítóközpont nem vonható felelősségre a CEN/CENELEC Munkaértekezlet-megállapodás műszaki tartalmáért vagy a szabványokkal vagy jogszabályokkal való esetleges ütközésekért.

Ez a CEN/CENELEC Munkaértekezlet-megállapodás semmiképpen sem tekinthető a CEN és a CENELEC, illetve annak tagjai által kidolgozott hivatalos szabványnak.

Ez a CEN/CENELEC Munkaértekezlet-megállapodás a CEN-tagok nemzeti szabványügyi testületeinek és a CENELEC nemzeti elektrotechnikai bizottságainak referenciadokumentumaként nyilvánosan hozzáférhető.

A CEN és a CENELEC tagjai Ausztria, Belgium, Bulgária, Ciprus, Cseh Köztársaság, Dánia, Egyesült Királyság, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Izland, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Magyarország, Málta, Németország, Norvégia, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Svájc, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia és Törökország nemzeti szabványügyi testületei és nemzeti elektrotechnikai bizottságai.

EURÓPAI SZABVÁNYÜGYI BIZOTTSÁG C O M I T É E
U R O P É E N D E N O R M A L I S A T I O N E
UROPÄISCHE S KOMITE E FÜR NORMUN G

CEN-CENELEC Irányítóközpont: Rue de la Science 23, B-1040 Brüsszel

Tartalom

Oldal

Európai előszó	3
Bevezetés.....	6
1 Hatály.....	9
2 A dokumentum és az SEP engedélyezési alapelveinek összefoglalása.....	9
3 Engedélyezési folyamatok és legjobb gyakorlatok összefoglalása	10
3.1 A felek.....	11
3.2 Titoktartási megállapodások (NDA-k) az SEP engedélyezési tárgyalások során	13
3.3 A FRAND szabadalmi megállapodás alapjai	14
3.4 SEP értékelési módszerek.....	14
3.5 Az engedély megtagadása	16
3.6 SEP-portfóliók és portfólió-engedélyezés	16
3.7 Viták.....	17
3.8 Jogsértés megszüntetésére irányuló végzések.....	17
3.9 SDO-k és lehetséges SDO-fejlesztések	18
3.10 Engedélyezés szabadalmi társulásokon keresztül	18
4 Engedélyezés FRAND-feltételek mellett: A piaci háttér	19
4.1 Piaci háttér	19
4.2 A FRAND-kötelezettség kontextusa, versenyjogi aspektusa és közérdekű funkciója.....	20
4.3 A kkv-k érdekeinek figyelembevétele	26
5 Alapelvek a FRAND és az SEP engedélyezésével kapcsolatos legfontosabb kérdések kezeléséhez: Jogi és Ténybeli háttér	27
5.1 A jogsértés megszüntetésére irányuló végzések és a jogsértés megszüntetésére irányuló végzéssel való fenyegetés alkalmazása és az azzal való visszaélés az SEP-tárgyalások során	27
5.2 Engedélyek bármely ügyleti szándékkal rendelkező engedélyesnek	32
5.3 FRAND értékelési módszerek.....	34
5.4 Portfólió-engedélyezés és a vitatott szabadalmak kezelése	36
5.5 Átláthatóság és kiszámíthatóság	38
5.6 A szabadalmak átruházása és szétválasztása	41
6 Következtetés	42
A. melléklet – Gyakran ismételt kérdések (GYIK)	43
B. melléklet – Az engedélyezési tárgyalásokkal kapcsolatos dokumentáció	48

Európai előszó

A CWA 95000:2019-et a CEN-CENELEC 29. „CEN/CENELEC Munkaértekezlet-megállapodások” című útmutatójával és a CEN/CENELEC belső szabályzat 2. részének vonatkozó rendelkezéseivel összhangban dolgozták ki.

A CEN/CENELEC Munkaértekezlet-megállapodás (CWA) egy CEN/CENELEC Munkaértekezlet által kidolgozott és jóváhagyott megállapodás, amely kiadványként a CEN/CENELEC tulajdonában van, és amely a tartalmáért felelős azonosított személyek és szervezetek konszenzusát tükrözi. A CWA önkéntes használatra szolgál azon felek számára, akik a tartalmát alkalmazni kívánják. A CWA nem értelmezhető a CEN/CENELEC által tekintélyesen jóváhagyott jogi tanácsadásként.

Ezt a Munkaértekezlet-megállapodást, beleértve annak mellékleteit (CWA), az érdekelt felek képviselőinek 2019. 01. 16-án tartott Munkaértekezlete dolgozta ki és hagyta jóvá, amelynek megalakulását a CEN és a CENELEC nyilvános részvételi felhívást követően támogatta. A Munkaértekezlet indító ülésére 2018. 02. 12-én került sor.

Az e CWA által képviselt konszenzust támogató szervezetek a következő gazdasági ágazatokból kerültek ki: Félvezető; Autóipar; Távközlés; IoT; Vezeték nélküli; Technológiai berendezések; Jogi; Szoftver; Technológiai KKV; és Gyártás.

A CEN/CENELEC nemzeti tagjai jóváhagyták a Munkaértekezlet által a jelen CWA kidolgozása során követett hivatalos eljárást, de sem a CEN/CENELEC nemzeti tagjai, sem a CEN- CENELEC Irányítóközpontja nem tehető felelőssé a CWA tartalmáért.

A jelen CWA-val kapcsolatos nyilvános konzultáció 2019. 01. 29-én kezdődött és 2019. 03. 28-án ért véget.

E CWA közzététel előtti végső felülvizsgálata 2019. 04. 24-én kezdődött és 2019. 05. 02-án sikeresen lezárult. E CWA végleges szövegét 2019. 05. 03-án nyújtották be a CEN-hez közzétételre.

Alább a jelen CWA-t kidolgozó és jóváhagyó vállalatok/szervezetek listája található:

- **ACT The App Association**
- **AirTies Wireless Network**
- **Apple Inc.**
- **Bayerische Motoren Werke AG**
- **Cisco Systems, Inc.**
- **Creo Group**
- **Denso International Europe**
- **Deutsche Telekom AG**
- **Fair Standards Alliance**
- **Groupe Renault**
- **Honda Motor Co., Ltd.**
- **Juniper Networks**

CWA 95000:2019 (E)

- **Multispectral Limited**
- **N&M Consultancy**
- **Nordic Semiconductor ASA**
- **Ponti & Partners SLP**
- **Sequans Communications**
- **SolidQ**
- **TapTap**
- **Telit Communications SpA**
- **Volkswagen AG**
- **Wyres SAS**

Ezen túlmenően, bár a következő vállalatok/szervezetek nem vettek részt a dokumentum kidolgozásában, kifejezik általános támogatásukat a dokumentum tartalmával kapcsolatban:

- **ACEA (European Automobile Manufacturers Association, Európai Autógyártók Szövetsége)**
- **Andaman7**
- **BadVR**
- **Barefoot & Co.**
- **Blue Badge Insights**
- **Bullitt Group**
- **Concentric Sky**
- **Crosscall**
- **Daimler Brand & IP Management GmbH & Co. KG**
- **EDMI Limited**
- **Egylis**
- **emporia**
- **Eucomreg**
- **Fairphone**
- **Ford**
- **High Tech inventors Alliance**

- **Hitachi ltd.**
- **HP Inc.**
- **IP2Innovate**
- **Kamstrup A/S**
- **Lenovo**
- **MotionMobs**
- **Nationsorg**
- **Nouss**
- **PSA Groupe**
- **Sagemcom**
- **Sierra Wireless**
- **Sigao Studios**
- **Sky**
- **Southern DNA**
- **Synesthesia**
- **Toyota Motor Corporation**
- **U-Blox**
- **Valeo**

A CWA résztvevői arra ösztönzik az érdekelt feleket, hogy küldjenek visszajelzéseket és észrevételeket a CWA-hoz, és arra számítanak, hogy ezek a visszajelzések, valamint a jövőbeli jogi és üzleti fejlemények a CWA jövőbeli frissítéseikhez vezethetnek. A résztvevők arra ösztönzik az érdekelt feleket, hogy a kiegészítő vagy frissített tartalomra vonatkozó javaslatokat a CWA titkárságán (DIN) keresztül nyújtsák be.

Ez a Munkaértekezlet-megállapodás referenciadokumentumként nyilvánosan hozzáférhető a CEN/CENELEC nemzeti tagjainál: Ausztria, Belgium, Bulgária, Ciprus, Cseh Köztársaság, Dánia, Egyesült Királyság, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Izland, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Magyarország, Málta, Németország, Norvégia, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Svájc, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia és Törökország.

Bevezetés

A műszaki szabványok hozzájárulnak a modern világgazdaság fejlődéséhez. Ahogy az ipar tovább fejlődik és formálódik Európában és világszerte, új szabványok irányulnak az úgynevezett „dolgok internetére” (IoT), az „5G” szabványcsomagra és más következő generációs szabványosított technológiákra. Várhatóan egyre több iparág fogja beépíteni az ilyen típusú szabványosított technológiákat és az általuk biztosított átjárhatóságot.

A szabványosított technológiákat általában szabványfejlesztő szervezetek (SDO-k)¹ fejlesztik ki, ahol az iparági résztvevők és más érdekeltek összejönnek, hogy műszaki specifikációkat dolgozzanak ki és fogadjanak el. Bár több száz jelentős SDO létezik, néhány kiemelkedő európai és nemzetközi SDO közülük a következő:

- az Európai Távközlési Szabványosítási Intézet (ETSI), amely a távközlési szabványokra összpontosít;
- a Villamos- és Elektronikai Mérnökök Intézete (IEEE), amely a világ legnagyobb műszaki testülete, és a vezeték nélküli és vezetékes kommunikációra, valamint egyéb ipari megoldásokra összpontosít;
- a Nemzetközi Távközlési Egyesület (ITU), amely az Egyesült Nemzetek Szervezetének (ENSZ) a távközlési, video- és hangtechnológiák szabványosítására összpontosító ügynöksége, és amely általában két másik kulcsfontosságú SDO-val, a Nemzetközi Szabványügyi Szervezettel (ISO) és a Nemzetközi Elektrotechnikai Bizottsággal (IEC) működik együtt;
- az Európai Elektrotechnikai Szabványügyi Bizottság (CENELEC), amely az európai szabványosításért felelős az elektrotechnika területén, és az Európai Szabványügyi Bizottság (CEN), amely az európai szabványosításért felelős más területeken; és
- Különböző nemzeti szabványügyi szervezetek, mint például a Német Szabványügyi Intézet (Deutsches Institut für Normung vagy DIN), amely a német nemzeti szabványügyi szervezet és az ISO-ban való részvétel delegáltja.

A műszaki szabványok kidolgozása során az SDO-k olyan előírásokat dolgozhatnak ki, amelyek olyan technológiákat tartalmaznak, amelyek sok esetben szabadalmak (vagy folyamatban lévő szabadalmi kérelmek) tárgyát képezhetik, amelyekkel vagy az előíráshoz hozzájáruló személy, vagy más harmadik felek rendelkeznek. Azokat a szabadalmakat, amelyek szükségesek egy szabvány végrehajtásához, szabványhoz kötött szabadalmaknak (SEP) nevezik.² Az SDO-kban a vállalatok általában részt vesznek mind a szabványok kidolgozásában közreműködőként, mind pedig olyan piaci résztvevőkként, akik a szabványt megvalósító termékeket kívánják forgalmazni, ha a szabványt véglegesítik. Az úgynevezett „közreműködők” és az úgynevezett „végrehajtók” közötti éles szétválasztásra irányuló törekvések általában helytelenek, és hajlamosak félreértelmezni az SDO résztvevőinek az erős, használható és sikeres szabványok kidolgozásához fűződő érdekeit. Továbbá sok olyan vállalat van, amely a szabványok „közreműködője” és „végrehajtója” is egyben.

---

¹ Az SDO-kat „szabványalkotó szervezeteknek” vagy SSO-knak is nevezhetjük. A fogalmak itt felcserélhetők.

² Az SDO-k szabadalmi politikái részletesebben meghatározhatják az adott politika hatálya alá tartozó SEP-eket. Fontos továbbá megjegyezni, hogy egy szabadalom nem minősül SEP-nek pusztán azért, mert a szabadalom jogosultja ezt állítja. A lényegességgel, a szabadalombitorlással, az érvényességgel vagy hasonló kérdésekkel kapcsolatos viták esetén általában a nemzeti bíróságok a megfelelő szervek annak eldöntésére, hogy egy szabadalom SEP-nek minősül-e vagy sem.

A szabadalmak jutalmazták az innovációt, és fontos, hogy az SDO-k képesek legyenek innovatív új technológiák beépítésére. A kihívást az jelenti, hogy meg kell védeni a „lock-in” hatással való esetleges visszaélést, amikor a versenytársak szabadalmaztatott technológiát választanak a szabványosításhoz, és ezáltal képtelenné válnak az ilyen technológia körüli tervezésre.

A szabványosítással kapcsolatos ilyen „feltartóztatási” problémák megoldása érdekében az SDO-k, mint például a fent felsoroltak, általában olyan szabadalmi politikákat fogadnak el, amelyek az SEP-k engedélyezését meghatározott tisztességes, észszerű és megkülönböztetésmentes (FRAND) feltételek mellett írják elő.

Az SDO-k bizonyos mértékig eltérnek egymástól az SEP-k engedélyezésére vonatkozó politikáik tekintetében, és az engedélyezési feltételek figyelembe vehetők, amikor az érdekelt felek eldöntik, hogy részt vesznek-e egy adott szabványosítási erőfeszítésben. Egyes SDO-k például a szabványaikra vonatkozó SEP-k FRAND jogdíjmentes (FRAND-RF vagy FRAND-Zero) engedélyezését írják elő. Más SDO-k olyan irányelveket fogadtak el, amelyek FRAND-engedélyezési feltételeket írnak elő, amelyek jogdíjakat is tartalmazhatnak. Ez a CWA azon SDO-kra összpontosít, amelyek a FRAND engedélyezési kötelezettségeket tartalmazó, esetleg jogdíjat is tartalmazó irányelvek alapján működnek.³

A FRAND-politikák értelmében a szabványok résztvevői önként vállalják, hogy szabadalmaikat tisztességes és észszerű feltételek mellett engedélyezik. Ez biztosítja a szabadalom jogosultjai számára, hogy észszerű és megkülönböztetésmentes értéket kapjanak az SDO-knak nyújtott szabadalmakért, miközben – feltéve, hogy a FRAND-kötelezettséget betartják – az SDO-k és az SDO-résztvevők érdekeit is szem előtt tartják, hogy csökkentsék az SEP-k fennmaradásának lehetőségét.

Az elmúlt években számos vita, viszály, bírósági pereskedés, és újabban kormányzati és szabályozási vizsgálat is zajlott az önkéntes FRAND-kötelezettségből (vagy „FRAND-kötelezettségekből”) eredő kötelezettségek körüli nézeteltérésekkel kapcsolatban. Ezek a kérdések egyre nagyobb jelentőséggel bírnak, mivel a szabványosított technológiák, köztük a vezeték nélküli kommunikációs technológiák új iparágakban, például az autóiparban, az iparban, az energetikában, a pénzügyekben, a közlekedésben, a raktározásban, az infrastruktúrában és a biztonságban is megjelennek.

E CWA célja, hogy a) oktatási és háttér-információkat nyújtson az SEP-engedélyezéssel és a FRAND alkalmazásával kapcsolatban, b) meghatározza és illusztrálja azokat a kérdéseket, amelyekkel a tárgyaló felek találkozhatnak, és c) meghatározza azokat a legfontosabb magatartásformákat és „legjobb gyakorlatokat”, amelyeket a felek a SEP engedélyezésével kapcsolatos kérdések békés és a FRAND-kötelezettségnek megfelelő megoldása érdekében alkalmazhatnak. Reméljük, hogy ez a CWA segítséget nyújthat mind a tapasztalt, mind a tapasztalatlan SEP-tárgyalóknak, és tájékoztatja az érdekelt feleket arról, hogyan lehet hatékonyabban tisztességes megállapodásokat kötni, és hogyan lehet jobban előmozdítani az ipar, a szabványosítás és végső soron a fogyasztók céljait és érdekeit.

A CEN-CENELEC égisze alatt és a DIN titkárságával szervezett CWA kidolgozásához a CEN-CENELEC nyilvános részvételi felhívást tett közzé. Több mint ötven fél csatlakozott a DIN berlini székhelyén tartott „kick off” találkozóhoz, hogy megkezdődjön a fejlesztési folyamat. A résztvevők több tervezetet osztottak meg egymással, amelyek mindegyikét a teljes résztvevői csoport véleményezte és szerkesztette. Végül ez az elfogadott CWA került kidolgozásra.

---

³ E CWA gyakran általánosságban „szabványokra” hivatkozik, de megjegyezzük, hogy a kontextustól függően különböző kifejezések is használhatók a szabványosított technológiákra való hivatkozásra. Például az európai szabványosításról szóló 1025/2012/EU rendelet meghatározza a „szabvány” és a „műszaki előírás” fogalmak jelentését, amelyek e dokumentum szempontjából egyaránt relevánsak. Hasonlóképpen egyes SDO-k használhatnak olyan kifejezéseket, mint a „teljesítmények”, „műszaki eredmények”, „ajánlás” vagy más kifejezések. Ebben a CWA-ban a „szabvány” kifejezés általánosságban a szabványosított technológiák különböző típusaira utal, függetlenül attól, hogy az adott kontextusban vagy szervezetben milyen hivatalos elnevezés alkalmazható. Mint említettük, ez a CWA elsősorban az SDO-kkal és a FRAND engedélyezési kötelezettséggel járó szabványokkal foglalkozik, amelyek jogdíjat is tartalmazhatnak.

CWA 95000:2019 (E)

Bár ez a CWA az aláírók által általános konszenzus alapján támogatott gyakorlati megközelítéseket és szakpolitikai nézeteket tükrözi, megjegyezzük, hogy az egyes résztvevők részletes vállalati álláspontja nem feltétlenül tükröződik a tervezet minden egyes aspektusában, és elismerjük, hogy az ilyen vállalati álláspontok további vagy eltérő legjobb gyakorlatokat is tartalmazhatnak. Hasonlóképpen, bár a CWA olyan útmutatást és gyakorlatokat kínál, amelyeket a tárgyaló felek saját ügyleteik során támogathatnak, hangsúlyozni kell, hogy a jelen CWA valamennyi résztvevője, és mindenki más is, továbbra is szabadon folytathatja saját egyedi engedélyezési tárgyalásait eseti alapon, függetlenül attól, hogy az itt meghatározott megközelítéseket alkalmazzák-e vagy sem. Bár a bíróságok és más döntéshozók figyelembe vehetik az itt tárgyalt szakpolitikai kérdéseket, megközelítéseket és gyakorlatokat, és bár a CWA számos támogató jogi döntést határoz meg, a jogi megközelítések gyakran országonként eltérőek lehetnek, és a jelen dokumentumban semmi sem utal arra, hogy egy adott bíróság vagy más döntéshozó támogatni fogja az egyes kérdéseket, megközelítéseket vagy gyakorlatokat.

Ez a CWA nem minősül jogi tanácsadásnak. A feleknek mindig konzultálniuk kell saját tanácsadóikkal és ügyvédjeikkel, szükség szerint, konkrét ügyleteikkel kapcsolatban, eseti alapon.

1 Hatály

E CWA néhány olyan kulcsfontosságú magatartásformával és „legjobb gyakorlattal” foglalkozik, amelyeket a felek a SEP engedélyezésével kapcsolatos kérdések békés és a FRAND-kötelezettségnek megfelelő, az innováció, az ipar, a szabványosítás és végső soron a fogyasztók számára előnyös módon történő megoldása érdekében választhatnak. A CWA az 5G és az IoT iparágakban, valamint más, SEP-ket alkalmazó területeken alkalmazott SEP engedélyezési gyakorlatokkal foglalkozik. A CWA emellett oktatási és kontextuális információkat is nyújt az SEP-engedélyezéssel és a FRAND alkalmazásával kapcsolatban.

2 A dokumentum és az SEP engedélyezési alapelveinek összefoglalása

E CWA egy bevezetést, hat szakaszt és két mellékletet tartalmaz, az alábbiak szerint:

- A **Bevezetés** rövid áttekintést nyújt a tárgyalt iparági kérdésekről, valamint a szabványok és az SEP-k európai és nemzetközi gazdaságra gyakorolt fontos gazdasági és üzleti hatásairól.
- Az **1. szakasz** meghatározza a dokumentum hatályát, és megjelöli azokat a területeket, amelyekkel a CWA foglalkozik.
- Ez a **2. szakasz** összefoglalja a CWA-t, és felsorolja az SEP-k engedélyezésének alapelveit, amelyeket a CWA résztvevői azonosítottak és elfogadtak.
- A **3. szakasz** gyakorlati összefoglalót ad az SEP-engedélyezés „legjobb gyakorlatairól”, amelyek megtestesítik és támogatják az alapelveket, és amelyek segíthetnek a FRAND-eljárás megkönnyítésében és a kétoldalú tárgyalások lefolytatásában.
- A **4. szakasz** a piaci háttérrel, valamint a FRAND-kötelezettség megértése és alkalmazása szempontjából fontos versenyjogi megfontolásokat foglalja össze.
- Az **5. szakasz** részletesebb jogi áttekintést és elemzést nyújt a FRAND-kötelezettségről, beleértve az alkalmazandó jog részletes idézését, az abban meghatározott, az SEP-engedélyezésre vonatkozó hat alapelv magyarázataként és alátámasztásaként.
- A **6. szakasz** rövid következtetést tartalmaz a CWA-ról.
- Az **A. melléklet** felsorolja a gyakran ismételt kérdéseket (GYIK), és válaszokat kínál, amelyek hasznosak lehetnek az SEP-engedélyezésben részt vevő felek számára.
- Végezetül a **B. melléklet** felsorolja azokat az anyagokat, amelyeknek a tárgyaló felek számára könnyen hozzáférhetőnek kell lenniük az átláthatóság érdekében és a közös információ- és tényalapon alapuló SEP-engedélyezés megkönnyítése érdekében.

Bár a tárgyaló felek bizonyos esetekben a 3. szakasz „legjobb gyakorlatok” összefoglalójában tárgyalt gyakorlati kérdésekre összpontosíthatnak, azt is meg kell érteni, hogy az alább összefoglalt hat alapelv – és az 5. szakaszban ismertetett háttérben álló jogi alapok – segítik a FRAND engedélyezési gyakorlatot, és olyan folyamatok és megközelítések alapjául szolgálnak, amelyek elősegítik a FRAND-eredmények elérését. A hat alapelv a következő:

1. alapelv: *A FRAND SEP jogosultja nem fenyegethet, kérhet vagy érvényesíthet jogsértés megszüntetésére irányuló végzést (vagy hasonló de facto kizárási eljárást), kivéve kivételes körülmények között és csak akkor, ha a FRAND-kompenzáció nem kezelhető bírósági úton, pl. joghatóság hiánya vagy csődeljárás esetén. A feleknek arra kell törekedniük, hogy a FRAND-feltételekről a jogsértés megszüntetésére irányuló végzésekkel vagy más de facto piackizáró eljárásokkal kapcsolatos tisztességtelen „feltartóztatási” nyomásgyakorlás nélkül tárgyaljanak.*

2. alapelv: *A FRAND-engedélyt bárki számára elérhetővé kell tenni, aki a vonatkozó szabvány megvalósításához ilyen engedélyt kér. Egyes végrehajtók engedélyének megtagadása a FRAND-ígéret ellentéte. Az upstream engedélyezés sok esetben jelentős hatékonyságnövekedést eredményezhet, amely a*

3. alapelv: Az SEP-eket saját műszaki érdemeik és hatályuk alapján kell értékelni, nem pedig a későbbi értékek vagy felhasználások alapján. Ez sok esetben azt jelenti, hogy az SEP-t közvetlenül vagy közvetve sértő legkisebb összetevőre kell összpontosítani, nem pedig a további technológiákat tartalmazó végtermékre. Amint azt az Európai Bizottság is megjegyezte, az SEP-értékelések „nem tartalmazhatnak semmilyen olyan elemet, amely a technológia szabványba való felvételéről szóló döntésből ered.” Továbbá „[a]z FRAND-érték meghatározásakor a feleknek figyelembe kell venniük a szabványra vonatkozó észszerű összesített árat.”

4. alapelv: Noha egyes esetekben a felek kölcsönösen és önkéntesen megállapodhatnak egy portfólió-engedélyben (még a nézeteltérések tárgyát képező egyes szabadalmak bevonásával is), egyetlen fél sem tagadhatja meg a FRAND-engedélyt a portfólión belüli más szabadalmakkal kapcsolatos nézeteltérések miatt olyan szabadalmakra, amelyeket alapvető fontosságúnak tartanak. Ez a megközelítés lehetővé teheti a felek számára, hogy a szabadalmi portfólión belül a nézeteltérések ellenére azonosítsák a megegyezés területeit. A megállapodásban nem részesülő szabadalmak esetében egyetlen felet sem szabad arra kényszeríteni, hogy portfólió-engedélyt fogadjon el, és ha egyes szabadalmakkal kapcsolatban vita van, az SEP jogosultjának kell teljesítenie az érdemi bizonyítási terheket (pl. annak megállapítása, hogy az állítólagos SEP-t megsértették és az fizetést igényel, valamint a FRAND-arány megállapítása).

5. alapelv: A FRAND-tárgyalások egyik fele sem törekedhet arra, hogy a másik felet túlságosan széles körű titoktartási megállapodásokra kényszerítse. Bizonyos információk, mint például a szabadalmi listák, a releváns termékeket azonosító igénybevételi táblázatok, a FRAND engedélyezési feltételek, a korábbi engedélyezési előzmények szempontjai és hasonlóak fontosak a lehetséges FRAND-feltételek értékeléséhez, és ezen anyagok nyilvános hozzáférhetősége támogathatja a FRAND következetes és tisztességes alkalmazásához fűződő közérdeket. A szabadalom jogosultja nem törekedhet arra, hogy a szabadalmakkal vagy korábbi engedélyekkel kapcsolatos információk előnyét kihasználva akadályozza a potenciális engedéllyessel való hatékony tárgyalási képességét.

6. alapelv: A FRAND-kötelezettségek a szabadalmak átruházása ellenére is fennmaradnak, és a szabadalmi adásvételi ügyleteknek kifejezetten tartalmazniuk kell erre vonatkozó kifejezést. A szabadalmi átruházások szintén nem változtathatják meg az egyes szabadalmakért kért vagy kapott értéket. Ha az SEP-portfóliókat felosztják, a felosztott részekért (és a portfólió fennmaradó részéért) felszámított összes jogdíj nem haladhatja meg azokat a jogdíjakat, amelyeket FRAND-nak minősítettek volna, ha a portfólió egyetlen tulajdonosnál maradt volna, vagy amelyeket az eredeti tulajdonos felszámított volna. A szabadalmak átruházása pedig nem használható fel a potenciális engedélyes „jogdíjbeszámítási” vagy hasonló viszonyossági jogainak meghiúsítására.

E hat alapelv betartásával mind az engedélyező, mind az engedélyes maximalizálhatják a szabványosítás előnyeit, megtarthatják a szabadalmaztatott hozzájárulásokért járó méltányos díjazást, és támogathatják mind a köz-, mind a magánérdekeket egy egészséges, tisztességes és virágzó szabványos ökoszisztémában.

3 Engedélyezési folyamatok és legjobb gyakorlatok összefoglalása

E 3. szakasz célja, hogy az olvasó – beleértve azokat is, akiknek korlátozott tapasztalata van a SEP engedélyezési tárgyalásokban – gyakorlati útmutatást kapjon a SEP-tárgyalásokra való felkészüléshez és azok megközelítéséhez (pl. „legjobb gyakorlatok”). E szakasz kontextusa egy olyan szabványosított technológiára vonatkozó SEP-engedélyről szóló kétoldali tárgyalás, amely FRAND engedélyezési kötelezettség alá tartozik, és ahol a FRAND engedélyezési kötelezettség nem függ jogdíjmentes korlátozástól. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a FRAND engedélyezési kötelezettségvállalás azzal jár, hogy az engedélyező további követelményeket és kötelezettségeket fogad el a magatartásával kapcsolatban. Ezért fontos megjegyezni, hogy ezek a gyakorlati tanácsok nem feltétlenül alkalmazhatók az általánosabb (vagy tágabb) szabadalmi engedélyezés olyan általános körülményeire, amikor a FRAND engedélyezési kötelezettségvállalás nem áll fenn.

A 4–5. szakaszokban e CWA bemutatja a 3. szakaszban ismertetett gyakorlatok és folyamatok üzleti, jogi és közérdekű hátterét. Az említett szakaszok részletesebben bemutatják és tárgyalják az alábbiakban vázolt gyakorlatokat és eljárásokat alátámasztó piaci kérdéseket, eseteket, ügynökségi és szakpolitikai nyilatkozatokat

Jogi nyilatkozat: Sem ez a dokumentum, sem ez a szakasz nem tekinthető jogi tanácsadásnak, és nem helyettesíti a hozzáértő jogi tanácsadást. E szakasz célja csupán az, hogy segítsen az olvasónak megismerni azokat a kérdéseket, amelyeket a FRAND-engedélyekkel kapcsolatos tárgyalások során figyelembe kell venni és amelyekre fel kell készülni – természetesen az ilyen ügyletben részt vevő mindkét fél hozzáértő jogi tanácsadóval és annak tanácsai alapján fog dolgozni. Ez nem a „legjobb gyakorlatok” kimerítő listája, és lehetnek olyan, itt le nem írt gyakorlatok, amelyek „legjobb gyakorlatnak” minősülnek.

3.1 A felek

- a) Az engedélyezési tárgyalásokban részt vevő feleket az engedélyezőnek és az engedélyesnek nevezzük. Az engedélyező az engedélybe adandó szabadalmak tulajdonosa (vagy képviselője), amelyek ebben az esetben FRAND-kötelezettség alá eső különleges SEP-k. Ezzel szemben a potenciális engedélyes (vagy röviden „engedélyes”) az a fél, aki engedélyt kér, vagy akinek az engedélyező szerint az engedélyes SEP-jeinek esetleges megsértése miatt engedélyre van szüksége az engedélyes termékében vagy szolgáltatásában a szabvány megvalósításához. A FRAND-engedélyekről folytatott tárgyalások során mindkét félnek észszerűen kell eljárnia mint üzleti szándékkal rendelkező engedélyezőnek és üzleti szándékkal rendelkező engedélyesnek. Ez a 3.1. alszakasz leírja, hogyan lehet ezt a hajlandóságot a tárgyaláson belül nyilvánvalóvá tenni.
- b) A FRAND-köteles SEP-ek engedélyezői:
- 1) Az engedélyezőnek észszerű módon kell eljárnia, és tisztességesnek és őszintének kell lennie az engedéllyel való kapcsolattartása során az SEP engedélyezéséről szóló tárgyalások alatt. Az üzleti szándékkal rendelkező engedélyező nélkül nem létezhet „vonakodó engedélyes”.
    - i) Az engedélyezőknek világos, egyszerű és egyértelmű nyelvezetet kell használniuk. A tárgyalások lezárásának az engedélyező által nyújtott, rosszul megfogalmazott, félreérthető megállapodások miatti késedelme az engedélyezőt terheli, nem pedig az ilyen egyértelműsége törekvő engedélyest.
    - ii) Nem észszerű, ha az engedélyező például: a) olyan igényeket érvényesít, amelyekről tudja vagy úgy véli, hogy már nem alapvető fontosságúak a szabvány szempontjából; b) visszatartja az érvénytelenségre vagy az igényelt szabadalmak nemlétezésére vonatkozó ismert információkat; c) visszatartja a birtokában lévő olyan információkat, amelyekre az engedélyesnek észszerűen szüksége van annak értékeléséhez, hogy a javasolt engedélyezési feltételek FRAND-nak minősülnek-e, vagy d) az SEP engedélyezését ahhoz a követelményhez köti, hogy az engedélyes más – például a szabvány szempontjából nem alapvető fontosságú – szabadalmakra is engedélyt kapjon.
  - 2) Az engedélyezőknek – az engedélyes kérésére – fel kell készülniük arra, hogy az adott szabvány engedélyes általi megvalósítására vonatkozó összes FRAND-kötelezett SEP-re kiterjedő engedélyről tárgyaljanak. Ezért minden olyan SEP-t, amely teljesíti a szabvány alapvető követelményét, és amelyek a szabadalmi megállapodás időtartama alatt a szabadalom jogosultjának tulajdonában vannak vagy ellenőrzése alatt állnak, és amelyek az engedélyes termékére vagy szolgáltatására vonatkoznak, be kell építeni az engedélyező ajánlatába.
    - i) Az engedélyezőknek – az engedélyes kérésére – fel kell készülniük arra, hogy kizárólag az adott szabványnak az engedélyes által történő megvalósítására és az engedélyes termékére vagy szolgáltatására vonatkozó SEP-kre vonatkozó engedélyről tárgyaljanak.
    - ii) Nem-SEP-ek: Bár a felek önként és kölcsönösen megállapodhatnak az SEP-kre és a nem SEP-kre egyaránt kiterjedő engedélyről, nem helyénvaló, ha az engedélyező az SEP-kre vonatkozó engedély megadását ahhoz a követelményhez köti vagy más módon feltételhez köti, hogy az engedélyes elfogadja és megfizeti az engedélyt az engedélyező szabadalmi portfóliójának egy másik részére (nem SEP-k), még akkor sem, ha ez a többi szabadalom vélhetően alkalmazható az engedélyes termékére vagy a szabvány végrehajtására.
    - iii) Más szabványokra alkalmazható SEP-k: Bár a felek önkéntesen és kölcsönösen megállapodhatnak a különböző szabványokra vonatkozó SEP-kre vonatkozó engedélyről, nem helyénvaló, ha az engedélyező az alkalmazandó SEP-portfóliójára vonatkozó engedély megadásához „köti” vagy más módon ahhoz a követelményhez köti az engedélyest, hogy egy másik szabványra vonatkozó SEP-kre vonatkozó engedélyt elfogadjon és fizessen érte.

- iv) Egy szabványon belüli vitatott SEP-k: Ha a leendő engedélyes észszerűen vitatja az engedélyre felajánlott SEP-portfólióban szereplő szabadalmak lényegességét, érvényességét és/vagy megsértését, nem helyénvaló, ha az engedélyező az alkalmazandó SEP-portfólió egyes részeire vonatkozó engedély megadásához „köti” vagy más módon ahhoz a feltételhez köti az engedély megadását, hogy az engedélyes elfogadja és megfizeti az állítólagos SEP-portfólió többi részére vonatkozó engedélyt. Ha például a felek nem értenek egyet abban, hogy az állítólagos SEP-portfólión belül egyes szabadalmak tényleges, érvényes SEP-k-e, az engedélyesnek képesnek kell lennie arra, hogy a portfólión belüli fennmaradó, elfogadott SEP-kre FRAND engedélyezési feltételeket kapjon, miközben mindkét fél fenntartja a jogot arra, hogy a szabadalom jogosultja által SEP-nek vélt szabadalmak fennmaradó része tekintetében követeléseket és védekezéseket érvényesítsen.
- 3) Lényeg: Ha az engedélyezőnek a jogsértés megszüntetésére irányuló végzésre vonatkozó érvelése kizárólag azon az állításon alapul, hogy szabadalmi SEP-k és a céltermék megvalósítja a kapcsolódó szabványt, akkor az engedélyezőnek fel kell készülnie annak bizonyítására, hogy szabadalmi valóban lényegesek a szabvány gyakorlásához, és hogy a céltermék sérti az SEP-eket. Megjegyzendő, hogy egyes SEP-k a szabvány olyan opcionális részeire vonatkozhatnak, amelyek az engedélyes számára nem relevánsak.
- 4) Közzétételi kötelezettségek: Az engedélyzőknek közzé kell tenniük az engedélyes által kért minden olyan információt, amely észszerűen szükséges annak értékeléséhez, hogy az engedélyező által javasolt SEP engedélyezési feltételek összhangban vannak-e a FRAND-kötelezettségével. Az ilyen információk közé tartozhatnak: (a) az érvényesített szabadalmakra vonatkozó részletek; b) a céltermékek egyértelműsége; c) a szabvány vonatkozó részeit azonosító igénytáblázatok és az érvényesített igényeknek a szabványhoz való hozzárendelése; d) a céltermékek vonatkozó részeit azonosító igénytáblázatok; e) a vonatkozó korábbi SEP-engedélyekre vonatkozó korábbi információk (összehasonlító adatok); és f) minden egyéb olyan információ, amelyet az engedélyező használ, vagy amelyre az engedélyesnek észszerűen szüksége van a vonatkozó szabadalmakra vonatkozó FRAND-jogdíj mértékének értékeléséhez.
- 5) Értékelés: Az engedélyezőnek kellően részletesen meg kell magyaráznia a javasolt engedélyezési feltételeket, beleértve különösen a felajánlott FRAND-jogdíj mértékének meghatározásához használt értékelési módszert, valamint azt, hogy a mérték hogyan áll összhangban az ítélkezési gyakorlatból és az alkalmazandó versenyjogi hatóságoktól származó meglévő iránymutatással.
- 6) Engedélyezési teher: Az engedélyezőt terheli annak bizonyítása, hogy szabadalmi valóban SEP-nek minősülnek, és hogy a megcélzott termék sérti az SEP-t, és ezért fizetni kell. Az engedélyezőnek meg kell adnia ezt az információt annak megállapításához, hogy üzleti szándékkal rendelkező engedélyezőnek minősül.
- c) A FRAND-köteles SEP-ek engedélyesei:
- 1) A potenciális engedélyesnek észszerű módon kell eljárnia, és tisztességesnek és őszintének kell lennie az engedélyezővel való kapcsolattartása során.
- 2) Hajlandóság: Ha a potenciális engedélyes az SEP-kre vonatkozó engedély megszerzésére vonatkozó felkérést kap, akkor a jó gyakorlat szerint a potenciális engedélyes kifejezi hajlandóságát arra, hogy az érintett SEP-kre vonatkozó engedélyt a FRAND-megállapodás szerinti feltételek mellett elfogadja, ha az engedélyező megállapítja, hogy az engedélyre valóban szükség van.
- 3) Az ellátási lánc bevonása: Annak a potenciális engedélyesnek, akinek egy szabványosított technológia megvalósítása csak a beszállítói láncból beszerzett alkatrészek eredményeként merül fel, képesnek kell lennie arra, hogy beszállítói láncát bevonja a tárgyalások támogatásába

CWA 95000:2019 (E)

és/vagy összekapcsolja a beszállítót az engedélyezővel, hogy az engedélyező közvetlenül a beszállítónak adhasson engedélyt.

- i) A beszállítók felkérése arra, hogy a beszállító termékeire vonatkozó FRAND-tárgyalásokban vegyenek részt, tisztességes és észszerű esélyt kell kapnia arra, hogy lefussanak. A beszállítói lánc ily módon történő bevonása nem teszi a potenciális engedélyest vagy annak beszállítóját (beszállítóit) vonakodó engedélyessé.

- ii) Amennyiben a potenciális engedélyes szállítója üzleti szándékkal rendelkező engedélyes, helyénvaló lehet azt a következtetést levonni, hogy a szállító érintett termékeinek bármely vevője készséges engedélyesnek tekintendő. Másrészt a szállító magatartása nem tulajdonítható a potenciális engedélyesnek, és a potenciális engedélyes szállítójának vonakodása (adott esetben) nem tulajdonítható a potenciális engedélyesnek.
- 4) Engedélyezési válasz: Az engedélyes számára nehéz vagy lehetetlen lenne FRAND-ellenajánlatot tenni, hacsak és amíg az engedélyező legalább a) észszerűen nem bizonyította SEP-jei lényegességét, és észszerűen nem állapította meg, hogy az engedélyes valóban megsértette az engedélyező SEP-it; b) nem tett FRAND-ajánlatot; c) nem adott az engedélyesnek elegendő információt ahhoz, hogy értékelni tudja az engedélyező ajánlatának „FRAND-szerűségét” és annak kiszámítási módját; és d) nem adott az engedélyesnek elegendő időt a fentiek értékelésére és mérlegelésére.
- 5) Az állítólagos SEP érdemi vagy végrehajthatóságának vitatása, a FRAND engedélyezési ajánlatra vonatkozó észszerű alátámasztó információk kérése és/vagy FRAND-ellenajánlat megtétele nem teheti a felet nem kívánatos engedélyessé.

3.2 Titoktartási megállapodások (NDA-k) az SEP engedélyezési tárgyalások során

- a) A felek önkéntesen és kölcsönösen megállapodhatnak az engedélyezési tárgyalások széles körű titoktartásáról, amely a megbeszélések bármely vagy valamennyi szempontját védi. Általánosságban azonban egyik félnek sem kell titoktartási nyilatkozatot kötnie a szabadalmi engedélyezési tárgyalások céljából, és egyik felet sem szabad büntetni azért, ha úgy dönt, hogy nem köt titoktartási nyilatkozatot. Az NDA megkötésének mellőzése nem teszi egyik felet sem „vonakodóvá.”
- b) A FRAND engedélyezési tárgyalások átláthatósága erény, mivel a FRAND betartása mind a köz-, mind a magánérdekeket szolgálja. A titkossággal nem szabad visszaélni a FRAND-ellenes magatartás elrejtésére, és a titoktartást nem szabad egyoldalúan megkövetelni az engedélyező részéről.
- c) Ha egy engedélyező tárgyalást kíván kezdeményezni, az engedélyezőnek fel kell készülnie arra, hogy az SEP-kre vonatkozó alapvető információkat NDA nélkül is átadja a kérelmező engedélyeseknek. Ez az alapszintű információ magában foglalja azokat az információkat, amelyek lehetővé teszik a potenciális engedélyes számára (és ellátási láncának), hogy megértse az SEP-eket, egy kellően részletes leírást (pl. igénybevételi táblázatok), amely leírja, hogy a szabadalmakat a szabványt megvalósító termékek állítólagosan hogyan sértik, valamint egyéb olyan releváns információkat, amelyekre az engedélyesnek szüksége van a jogsértés megszüntetésére irányuló végzésekre, érvényességre és lényegességre vonatkozó állítások értékeléséhez. További példák azokra az anyagokra, amelyeknek NDA-kötelezettségek nélkül rendelkezésre kell állniuk, e CWA B. mellékletében található.
- d) Annak biztosítása érdekében, hogy az SEP-engedélyekért járó jogdíjakat ne fizessék meg többször ugyanarra az eszközre, mert az SEP-eket már engedélyezték egy ellátási láncban belül (ún. „double-dipping”), az engedélyezőnek tájékoztatnia kell a potenciális engedélyest a korábbi engedélyek meglétéről és a vonatkozó feltételekről.
- e) Amennyiben olyan információk cseréjére kerül sor, amelyek észszerűen bizalmas üzleti vagy műszaki információnak, illetve titoktartási kötelezettség alá eső, harmadik féltől származó információnak minősülnek, a felek dönthetnek úgy, hogy szűk körű NDA-t kötnek, amely csak ezeket az anyagokat védi (pl. értékesítési adatok, bizalmas terméktervek vagy bizonyos harmadik féltől származó engedélyezési feltételek). Egy ilyen NDA-nak lehetővé kell tennie a potenciális engedélyes számára, hogy az engedélyező bizalmas információit megossza az engedélyes ellátási láncával. Hasonlóképpen, a felek dönthetnek úgy, hogy anonimizálják vagy más módon kezelik a harmadik felek információinak (pl. korábbi szabadalmi megállapodások vagy beszállítói információk) bizalmas jellegét, hogy megvédjék az ilyen harmadik felek jogos titoktartási érdekeit.

3.3 A FRAND szabadalmi megállapodás alapjai

- a) A tárgyalások során tett nyilatkozatoknak igaznak és őszintének, továbbá ellenőrizhetőnek kell lenniük.
- b) A szabadalmi megállapodás nem korlátozhatja az engedélyest abban, hogy az engedélyben részesülő szabadalommal szemben jogsértésmentességi, lényegtelenségi vagy érvénytelenségi eljárást kezdeményezzen. Az ilyen későbbi fejlemények kezelésére a felek dönthetnek úgy, hogy „kiigazítási záradékot” foglalnak bele, amely az engedélyező szabadalmi portfóliójának megfelelő csökkentéséről rendelkezik, pl. a későbbi semmisségi eljárások, nem bitorlás megállapítása, lejárat, újbóli vizsgálati eljárások vagy más hasonló fejlemények miatt.
- c) Az engedélyest nem szabad arra kényszeríteni, hogy olyan szabadalmak „portfólióját” vegye át (és fizessen érte), amelyekről az engedélyes úgy véli, hogy nem alkalmazhatóak.
- d) Az SEP engedélyezési tárgyalások megkezdését nem szabad bizonyos adminisztratív vagy egyéb díjak megfizetésétől függővé tenni. A tárgyalásokkal kapcsolatos költségeket jellemzően mindkét félnek magának kell viselnie.
- e) A SEP-tárgyalások részeként nem szükséges hivatalos garanciát vagy letéti eljárást alkalmazni, kivéve, ha az engedélyesnek valóban likviditási problémái vannak.
- f) A FRAND-tárgyalások időigényesek, és az engedélyezésnek nincs „univerzális” ütemezése. A tárgyaló feleknek észszerű határidőket kell követniük a tárgyalások során. Amíg a felek észszerűen viselkednek, a tárgyalások ütemezése nem lehet vita tárgya.

3.4 SEP értékelési módszerek

- a) Észszerű jogdíjak: Ez a szakasz a CWA 5.3. szakaszában meghatározott és az ott hivatkozott különböző nemzeti hatóságok által alátámasztott jogdíjmódszerekkel foglalkozik. Semmi sem korlátozza a felek azon képességét, hogy önkéntesen megállapodjanak alternatív megközelítésekben vagy módszerekben, és nem foglalkozik az adott helyzetben megtárgyalható konkrét engedélyezési feltételekkel. Mindazonáltal a FRAND engedélyezési feltételeket értékelő jogi hatóságok a következő módszertani megközelítéseket alkalmazták és támogatták. Hangsúlyozzuk azonban, hogy a feleknek az értékelési kérdések értékelésénél mindig saját, független döntést kell hozniuk (saját ügyvédjeikkel és más tanácsadóikkal konzultálva), és az ebben a CWA-ban meghatározott megközelítések az alábbi 5.3. szakaszban idézett jogi és hatósági hatóságokon alapulnak.
  - 1) A felek kényelmi okokból, vagy bizonyos esetekben a tapasztalat hiánya miatt, tisztességtelen nyomásgyakorlás miatt (például a jogsértés megszüntetésére irányuló végzések lehetséges alkalmazásával kapcsolatos aggályok miatt), vagy egyéb okokból megállapodhatnak a jogdíjas megközelítésekben vagy alternatív módszerekben. Az a tény azonban, hogy a felek egy adott helyzetben konkrét feltételekben állapodnak meg, nem jelenti azt, hogy ezek a feltételek szükségszerűen megfelelnek a FRAND-nak. Számos bíróság megállapította, hogy a korábban aláírt SEP-licenccel valóban nem voltak FRAND-konformak.
  - 2) A vonatkozó hatóságokból megállapítható általános elvként a FRAND-jogdíjaknak a szabadalmaztatott találmány értékét kell tükrözniük, és csakis a szabadalmaztatott találmány értékét.
  - 3) Egy másik, a vonatkozó hatóságokból kiolvasható általános elv szerint a FRAND-jogdíjat a szabadalmaztatott találmány által a kereskedelmi forgalomba kerülő legkisebb olyan komponens értékének arányában kell kiszámítani, amely lényegében a szabvány vonatkozó részét valósítja meg. Általában a kereskedelembe kerülő legkisebb alkatrész olyan alkatrész, amely később magasabb szintű termékekbe integrálható. Ha ez az érték egyszer megállapításra került, akkor a végtermék összetettségétől függetlenül (pl. a végtermékben mások további találmányainak és technológiáinak hozzáadása miatt) állandónak kell maradnia – mivel a szabadalom jogosultja nem jogosult a mások találmányai vagy technológiái által létrehozott értékre. Az Egyesült Államok joggyakorlatában a jogdíj kiszámításának ezt az elvét a

könyelvben a „legkisebb értékesíthető szabadalmi egységként” emlegetik. A CWA-dokumentumban (2. alapelv) foglaltak szerint más nemzetközi jogrendszerekben is így értékelik az SEP-eket.

- i) Ez azt jelenti, hogy a FRAND-jogdíjak nem tartalmazhatják olyan újítások vagy jellemzők ellentételezését, amelyek nem képezik az alapul szolgáló szabadalmi igény szerves részét. Más szóval, az SEP jogdíjának a szabadalmaztatott találmányt lényegében megtestesítő legkisebb alkotóelem értékén kell alapulnia, további felosztással, amennyiben az túlságosan is magában foglalja a szabadalmat. Azáltal, hogy a felek az SEP-t lényegében megtestesítő legkisebb alkotóelem értékére összpontosítanak, biztosíthatják, hogy a jogdíjak az SEP értékét tükrözzék, nem pedig az egyéb innováció vagy maga a szabványosítás értékét.
  - I) A szabadalmi igény által hozzáadott értéktől való eltérés alapvető probléma, amely az SEP-k úgynevezett „használati eset alapú engedélyezésében” rejlik. Az ilyen gyakorlatok célja, hogy a jogdíjat ne csak a szabadalmaztatott találmány értéke alapján számítsák ki, hanem a végfelhasználói termékbe kerülő összes többi innováció alapján is.
  - II) Ily módon a használati eset alapú engedélyezés szükségszerűen arra törekszik, hogy ne csak a szabványosított innováció után, hanem a termék árában tükröződő egyéb hozzáadott értékű tulajdonságok után is jogdíjat szedjen. Az ilyen megközelítések tisztességtelenül kihasználhatják az SEP piaci erejét, hogy jogdíjat szedjenek mások innovációjára.
  - ii) A vonatkozó hatóságokból megállapítható másik általános elv, hogy a FRAND-jogdíj nem haladhatja meg az igényelt találmány köré történő tervezés előzetes költségeit. Ez a megfontolás egy olyan „eszköz”, amelyet egyesek az igényelt találmány tisztességes és észszerű költségeinek meghatározására használtak.
  - iii) Egy másik, a vonatkozó hatóságokból megállapítható általános elv szerint a FRAND-jogdíj nem tartalmazhatja a szabványosítás hozzáadott értékét, és azt előzetes alapon (a szabványba való felvételt megelőzően) kell meghatározni. Ily módon a FRAND-jogdíjak kizárhatják a szabadalmaztatott technológiának a szabványba való „beillesztésével” kapcsolatos többletértéket.
- 4) Az SEP-k arányos részesedése: A FRAND-jogdíjaknak tükrözniük kell az SEP tulajdonosának az adott szabványosított technológia szempontjából lényeges összes szabadalom arányos részesedését. Ez nem jelenti azt, hogy a díjtételeknek mindig a szabadalmak számának szigorú arányosságát kell tükrözniük, bár ez gyakran jó elsőfokú közelítés. Az arány felfelé vagy lefelé módosítható az engedélyező által megállapított egyéb jogos tényezők alapján, amelyeket figyelembe kell venni a jogdíj mértékének megállapításakor.
- i) A tárgyaló feleknek el kell ismerniük és figyelembe kell venniük, hogy az Európai Bizottság által közzétett tanulmányok alapján (amint azt a CWA 5.3. szakasza alább idézi) a bejelentett SEP-k 50–90%-a nem tényleges, érvényes SEP.
  - ii) Egyetlen potenciális engedélyes sem köteles minden olyan szabadalomra engedélyt adni, amelyet a szabadalom jogosultja SEP-nek állít, ha vita van arról, hogy az lényeges, érvényes vagy sértett-e. Az a vállalat, amely úgy dönt, hogy nem vállal portfólió-engedélyt, mert jóhiszeműen nem ért egyet azzal, hogy bizonyos szabadalmak valóban alkalmazhatók-e rá, nem „vonakodó”.
- 5) A szabványra vonatkozó kumulatív, összesített jogdíjmérték: Annak megállapításához, hogy egy jogdíjmérték-javaslat összhangban van-e a FRAND-elvekkel, a mértéket a szabványra vonatkozó kumulatív, összesített jogdíjmérték összefüggésében kell vizsgálni (beleértve a szabvány korábbi verzióinak visszafelé történő kompatibilitását, amennyiben ilyen korábbi verziók bevezetésre kerültek).
- 6) Az SEP-k használati eseteken alapuló engedélyezése: Az SEP-k használaton alapuló

CWA 95000:2019 (E)

engedélyezése általában nem egyeztethető össze a FRAND-engedélyezési elvekkel. A használati eset alapú engedélyezés elválaszthatatlanul összekapcsolja a szabványosított technológia értékét a végfelhasználói termékben megjelenő egyéb technológiával/innovációval, még akkor is, ha ez a technológia/innováció kívül esik a vonatkozó SEP-k hatályán.

CWA 95000:2019 (E)

Következésképpen a használati eset alapú engedélyezési modell nincs összhangban a FRAND-megközelítéssel, amely kizárólag a szabványosított technológia értékéhez kapcsolódó jogdíj kiszámítására irányul.

b) Megkülönböztetésmentes magatartás

- 1) A FRAND-engedélyezési koncepció egyik fő célja az lehet, hogy segítsen fenntartani az „egyenlő versenyfeltételeket” a szabvány különböző végrehajtói közötti versenyben. Egyes vállalatok (vagy vállalatcsoportok) megkülönböztető jogdíjak felszámítása alááshatja versenyképességüket. Bár egy adott kétoldalú engedélyezési tárgyalás során több tényezőt is figyelembe lehet venni, a FRAND-díj mértékének meghatározására szolgáló megközelítés nem alkalmazhat eltérő megközelítéseket, amelyek diszkriminációt eredményeznek egyes SEP engedélyezési megállapodásokban.
- 2) Minden olyan vállalatnak, amely SEP-engedélyt kér a szabványosított technológia termékében való alkalmazására, jogosultnak kell lennie az engedélyre. Az SEP-engedély megadásának megtagadása egy kérelmező engedélyes számára diszkriminatív jellegű, és ezért nem egyeztethető össze a FRAND-engedélyezés elveivel.
- 3) Az engedélyesek közötti megkülönböztetés a FRAND engedélyezési elveinek megsértése. Ez nem jelenti azt, hogy minden engedély azonos lesz. Az, hogy egy vállalat „hasonló helyzetben” van-e egy másik vállalathoz képest, potenciálisan segíthet annak megítélésében, hogy fennáll-e a megkülönböztetés, de helytelen azt sugallni, hogy a megkülönböztetés megengedett mindaddig, amíg egy vállalat nincs „hasonló helyzetben” egy másikhoz képest. Például nem lenne helyénvaló, ha egy újonnan piacra lépő kisvállalkozásnak a nagyobb, már meglévő versenytársakkal szemben diszkriminatív engedélyezési követelményekkel kellene szembenéznie, mivel az ilyen megközelítések korlátoznák a versenyt és a piacra lépést.

3.5 Az engedély megtagadása

- a) Bármely vállalat, amely szabványt alkalmaz, jogosult arra, hogy engedélyt kapjon azoktól az SEP-tulajdonosoktól, akik megígérték, hogy FRAND-engedélyt kínálnak.
- b) Nem helyénvaló, ha egy adott szabványok ökoszisztémáján belül több SEP-jogosult összejátszik, és úgy határozzák meg, hogy mindegyikük csak az ellátási lánc egy adott szintjén (szintjein) lévő vállalatoknak ad engedélyt.

3.6 SEP-portfóliók és portfólió-engedélyezés

- a) Az engedélyesnek jogosultnak kell lennie arra, hogy kérésre a vonatkozó SEP-portfólió összes szabadalmára engedélyt kapjon.
- b) A tárgyalások során egyetlen engedélyest sem szabad arra kötelezni, hogy olyan szabadalmakra vonatkozó engedélyért fizessen, amelyekről nem ért egyet azzal, hogy a termékei szempontjából relevánsak (pl. mert a szabadalomról úgy gondolják, hogy érvénytelen vagy nem sérti azt). Az, hogy az engedélyes nem hajlandó fizetni olyan szabadalmakra vonatkozó engedélyért, amelyekről nem hiszi, hogy tényleges, érvényes, fizetést igénylő SEP-k, nem teheti az engedélyest „vonakodó engedélyessé.”
- c) Amennyiben a tárgyaló felek vitatják, hogy a felajánlott portfólió egy része tényleges, érvényes SEP-t tartalmaz-e, a feleknek különböző lehetőségeik vannak a viták rendezésére. Például a felek megállapodhatnak abban, hogy portfólió-engedélyről tárgyalnak, de az árképzést kiigazítják az egyes vitatott szabadalmak figyelembevételére érdekében. Bizonyos esetekben a felek megállapodhatnak a portfólió minőségére vonatkozó feltételezésekben vagy becslésekben, és az árképzést e feltételezések tükrözésére módosíthatják anélkül, hogy részletesebb technikai felülvizsgálatot végeznének. Alternatív megoldásként a felek kölcsönösen és önkéntesen

megállapodhatnak az alternatív vitarendezésben (ADR), vagy ehelyett fenntarthatják a jogot arra, hogy a hagyományos követeléseket és védekezéseket a nemzeti bíróságok előtt érvényesítsék. Ezek a példák szemléltető jellegűek és nem teljes körűek. Az engedélyesnek minden esetben képesnek kell lennie arra, hogy a portfólió megállapodás szerinti részére FRAND engedélyezési feltételeket kérjen és kapjon, miközben mindkét fél fenntartja magának a jogot, hogy követeléseket és védekezéseket támasszon az összes többi szabadalom tekintetében, amelyeket a szabadalom jogosultja SEP-nek állít.

- d) Nincsenek különleges kiváltságok: Az SEP-tulajdonosok nem jogosultak különleges jogi kiváltságokra, amelyek eltérnek a FRAND-kötelezettséggel nem rendelkező más szabadalomtulajdonosok számára biztosított kiváltságoktól. Például az SEP-tulajdonosoknak mindig meg kell felelniük a hagyományos jogi szabályoknak és terheknek, például annak a kötelezettségnek, hogy bizonyítsák az engedélyezni kívánt egyes szabadalmak használatát és az ilyen szabadalmak értékét, valamint hogy az SEP-ért járó kártérítés megszerzésének feltételeként ellenálljanak az érvénytelenség, a végrehajthatatlanság, az engedély és a kimerülés kifogásainak.
- e) Elosztás: A FRAND-szabadalmak értékelése nem változik a szabadalom tulajdonjoga alapján. Ha egy szabadalmi portfólió egy részét átruházzák, az átruházó szabadalmi portfóliójának értékét csökkentik az átruházott szabadalmak értékével, és az átvevő SEP-jének értéke az eredeti portfólió értékének megfelelő százaléka. A szabadalmakat átruházó szabadalomtulajdonosoknak ezt úgy kell kezelniük, hogy felülvizsgálják az engedélyezési feltételeket, hogy azok tükrözzék a portfólió csökkent értékét.

3.7 Viták

- a) A peres eljárást megelőző alternatív vitarendezés (pl. közvetítés vagy választottbírói eljárás) olyan önkéntes lehetőség, amely egyesek számára vonzó lehet, és az alábbi megfontolások mellett megfontolandó lehetőség lehet az SEP engedélyezési megállapodásokban:
  - 1) A nagyon ritka eseteket (pl. bíróság által elrendelt közvetítés) kivéve, az alternatív vitarendezés nem kötelező, és nem szabad olyan felekre kényszeríteni, akik nem kívánnak részt venni benne.
  - 2) Az a fél, aki úgy dönt, hogy nem vesz részt az alternatív vitarendezésben, nem tekinthető ezen az alapon „vonakodó” félnek.
  - 3) Amennyiben az alternatív vitarendezést választják, a feleknek széles mozgástér áll rendelkezésükre a megfelelő eljárás kialakításában. Mindazonáltal az egyes szabályokról vagy jogokról való kifejezett és önkéntes lemondás hiányában a hagyományos anyagi és eljárási szabályokat és bizonyítási terheket még az alternatív vitarendezés során is követni kell.
  - 4) A FRAND-köteles SEP-kkel kapcsolatos alternatív vitarendezésnek a FRAND-elveket kell alkalmaznia, és úgy kell felépítenie, hogy FRAND-eredményt érjen el.
- b) Bírálathoz fordulás joga
  - 1) Minden vállalatnak joga van fenntartani a bírósághoz fordulás jogát.
  - 2) Mint minden más jogvitában, amennyiben a felek nem tudnak megállapodni a FRAND-szabályozás feltételeiről, bármelyik fél bírósági megoldást kérhet.
  - 3) A FRAND-keresetek, beleértve az alternatív vitarendezést is, szerződéses, szabadalmi, versenyjogi és/vagy egyéb jogi követelésekkel járhatnak.
- c) Versenyjogi keresetek
  - 1) A FRAND megsértése versenyjogi jogsértésnek minősülhet.
  - 2) A bírósági kereseteken kívül a versenyjogi jogsértéseket a nemzeti versenyjogi ügynökségek is érvényesíthetik. A FRAND megsértésével szembesülő vállalatok megpróbálhatják felvetni ezeket a kérdéseket az ilyen ügynökségek előtt.

3.8 Jogsértés megszüntetésére irányuló végzések

- a) A FRAND-tárgyalások során nem szabad jogsértés megszüntetésére irányuló végzéssel fenyegetni

(beleértve a de facto jogsértés megszüntetésére irányuló végzést, mint például a vám lefoglalása vagy büntetőeljárás).

CWA 95000:2019 (E)

- b) Az engedélyező nem kérhet (előzetes, végleges vagy de facto) jogsértés megszüntetésére irányuló végzést egy FRAND-köteles SEP-re vonatkozóan, kivéve kivételes esetekben, például ha a végrehajtó csődeljárás alatt áll, vagy ha a bíróság joghatóságán kívül esik.
- c) Az SEP-tulajdonosok nem kérhetnek de facto jogsértés megszüntetésére irányuló végzést a jogsértési és érvényességi kérdések bírósági felügyelete nélkül (pl. ha a lényegességről, érvényességről és jogsértésről korábban jogerős bírósági ítélet született, amelyet nem tartottak be).
- d) A FRAND-kötelezettséggel terhelt SEP-ekre vonatkozó jogsértés megszüntetésére irányuló végzéseket (beleértve a tényleges jogsértés megszüntetésére irányuló végzéseket is) ritkán kell alkalmazni a FRAND-kötelezettséggel terhelt SEP-ek engedélyezői számára, különösen akkor, ha a szabadalmainak használatáért egyébként pénzbeli kártérítés jár az engedélyezőknek.
- e) Amennyiben a bíróság az engedélyesről megállapítja, hogy „vonakodó”, helyénvaló lehet, hogy a szabadalom tulajdonosa a bíróságtól pénzbeli kártérítést kérjen az engedélyes helytelen magatartása által okozott kárért – például elmaradt jogdíjakat, kamatokat és költségeket. Ezek a pénzbeli megközelítések jobban illeszkednek a FRAND elveihez és megközelítéseihez, mintha az engedélyező a piacról való kizárást kérné jogsértés megszüntetésére irányuló végzés útján. Tekintettel a FRAND engedélyezésre vonatkozó ígéretére, a pénzbeli kártérítés általában megfelelő jogorvoslat az SEP-k esetében.

3.9 SDO-k és lehetséges SDO-fejlesztések

- a) A FRAND-követelmények nem lehetnek indokolatlanul homályosak. Az SDO-k számára megengedett és hasznos, hogy kifejezettebb iránymutatást adjanak a feleknek a konkrét gyakorlatokkal kapcsolatban.
- b) Az SDO-knak fontolóra kell venniük a FRAND-irányelvek frissítését, hogy azok egyértelműbbé váljanak. Az IEEE például sikeresen frissítette szabadalmi politikájának szövegét, hogy a szabadalom jogosultjai és a potenciális engedélyesei számára pontosítást nyújtson.

3.10 Engedélyezés szabadalmi társulásokon keresztül

- a) A szabadalmi társuláson keresztül történő engedélyezés mind az SEP-jogosultak, mind az SEP-engedélyesek számára előnyös lehet. Ugyanakkor mind az engedélyezők, mind az engedélyesek szabadon dönthetnek arról, hogy szabadalmi társuláson keresztül vagy kétoldalú tárgyalások útján kívának-e engedélyt adni. Az, hogy egy fél nem hajlandó csatlakozni egy társuláshoz, vagy nem hajlandó egy társulástól engedélyt szerezni, nem tekinthető annak jeleként, hogy nem hajlandó SEP-engedélyt adni vagy szerezni.
- b) Ha egy SEP-jogosult úgy dönt, hogy FRAND-engedélyeket kínál fel egy szabadalmi társuláson keresztül, ez az ajánlat csak egy további lehetőség lehet a kétoldalú SEP FRAND-engedély tárgyalása és megadása mellett az ilyen engedélyt kérő bármely engedélyes számára.
- c) A FRAND-köteles SEP-eket engedélyező szabadalmi társulások esetében a társulásra ugyanazok a követelmények és kötelezettségek vonatkoznak a FRAND-feltételek szerinti engedélyezésre, mint a közvetlenül engedélyt adó SEP-engedélyezőkre. Az SEP-tulajdonos nem kerülheti el vagy kerülheti meg, illetve nem próbálhatja meg elkerülni vagy megkerülni a FRAND-feltételek szerinti engedélyezésre vonatkozó kötelezettségeit azzal, hogy egy társuláson keresztül engedélyez.
- d) Amennyiben egy szabadalmi társulás-kezelő több SEP-engedélyező alengedélyezőjeként vagy engedélyező ügynökeként jár el, a társuláskezelőnek és a társulás SEP-engedélyezőinek együtt kell működniük a feltételezett társulásengedéllyel annak megállapítása érdekében, hogy a feltételezett társulásengedélyes közvetlen vagy közvetett beszállítóival és ügyfeleivel milyen engedélyek állnak már fenn, majd a jogdíj-kötelezettséget ennek megfelelően kell kiigazítaniuk. A kettős átfutás elkerülése érdekében tehát a szabadalmi társulás-kezelőnek és a társulásban részt

vevő SEP-engedélyezőknek átláthatónak kell lenniük a több komponensből álló termék ellátási láncában a beszállítóknak vagy a vevőknek nyújtott engedélyekkel kapcsolatban, és a társulásárképzésnek adott esetben tükröznie kell az ilyen korábbi engedélyek megfelelő csökkentését.

- e) Többek között az átláthatóság és a közérdek miatt a szabadalmi társulásokat arra ösztönzik, hogy tegyék közzé valamennyi engedélyezési feltételüket, beleértve a jogdíjakat és egyéb feltételeket.

4 Engedélyezés FRAND-feltételek mellett: A piaci háttér

Most, hogy a CWA összefoglalta az engedélyezési folyamatokat és a legjobb gyakorlatokat, a következő szakaszok meghatározzák és megvitatják azokat a háttértényeket, jogszabályokat, követelményeket és elveket, amelyek ezeket a folyamatokat és gyakorlatokat alátámasztják. Ez a 4. szakasz összefoglalja a FRAND-kötelezettségek háttérét és összefüggéseit, és foglalkozik a különböző érdekelt felekkel és jogi érdekekkel. Az 5. szakasz ezután a FRAND-engedélyezés hat alapelvét ajánlja fel, amelyekből a fentiekben tárgyalt gyakorlatok természetesen következnek, és meghatározza az alapelveket bizonyító releváns hatóságokat és egyéb anyagokat.

4.1 Piaci háttér

A vezeték nélküli szabványok már évek óta összekötik az eszközöket.⁴ A vezeték nélküli szabványokat elsősorban azok a vállalatok fejlesztették ki, amelyek azokat termékeikben használni és megvalósítani kívánták, mint például a chipgyártó vállalatok, a távközlési vállalatok és a mobilszolgáltatók. E vállalatok sikeres munkája – mind a szabványokhoz való hozzájárulás, mind pedig az együttműködésük előnyeit kihasználó termékek kifejlesztése és forgalmazása terén – támogatta a vezeték nélküli technológiák elterjedését.

A technológiai fejlődés új generációja az ipar 4.0-hoz (4IR),⁵ az 5G-hez,⁶ és az IoT-hez⁷ kapcsolódó különböző technológiák kifejlesztésén keresztül újjászületőben van. Az Európai Szabadalmi Hivatal közelmúltbeli becslései szerint az otthoni és munkahelyi eszközök mintegy 25–30 milliárd darabja lesz érzékelőkkel, processzorokkal és beágyazott szoftverekkel felszerelve.⁸ Ezeknek az eszközöknek az adatátvitelen alapuló összekapcsolása egymással és más technológiákkal, például a felhőalapú számítástechnikával és a mesterséges intelligenciával ötvözve elősegíti majd az üzleti folyamatok automatizálását.

Ennek a fejlődésnek része a szabványosított technológiák első ízben történő hasznosítása új piaci szegmensekben, többek között a hagyományos távközlési és vezeték nélküli iparágakon kívül. A globális gazdaság kulcsfontosságú szegmenseiben, a mezőgazdaságtól a kiskereskedelmen át az egészségügyig, az IoT térhódítása jelentős hatékonyságnövekedést mutat.

Ebben a tekintetben, és bár az SEP-engedélyezés számos különböző iparágban és piacon fontos, a vezeték nélküli és távközlési szabványokhoz kapcsolódó szabadalmakra vonatkozó SEP-k FRAND-feltételek szerinti engedélyezése különösen nagy figyelmet kapott. Mind azok, akik az átalakuló vertikális területeken (piacokon) versenyeznek, mind az új belépők egyre inkább szembesülnek majd az SEP-kkel kapcsolatos kérdésekkel, ahogy új alkalmazási területek nyílnak meg és fejlődik a vezeték nélküli és távközlési szabványok használata, valamint ahogy további szabványokat dolgoznak ki a piaci igények kielégítésére a vertikális területeken belül és azok között.

---

⁴ Az első 2G (GSM) hívás 28 évvel ezelőtt, 1991-ben indult, a 2,5G (GPRS) 2000-ben, a 3G (UMTS/WCDMA) pedig 2001-ben. Az említett szabványokhoz kapcsolódó számos kulcsfontosságú szabadalom már évekkel ezelőtt lejárt és/vagy hamarosan lejár.

⁵ Cornelius Baur és Dominik Wee, *Manufacturing's next act*, McKinsey & Co. (2015. június), <https://www.mckinsey.com/business-functions/operations/our-insights/manufacturings-next-act>.

⁶ Bár az 5G mobilhálózatra nincs univerzális definíció, a kifejezés az interoperábilis mobilhálózatok jövőbeli hullámát foglalja magában, amelyet ma különböző műszaki szabványügyi testületek terjesztenek. Az 5G hálózatok várhatóan a spektrumsávok széles skáláját fogják használni, mind az engedélyezett, mind az engedély nélküli sávokat, új és innovatív spektrumhatékonysági és spektrummegosztási megállapodások révén. Az 5G fejlesztését többek között olyan szabványügyi testületek folytatják, mint a 3. generációs partnerségi projekt (3GPP) és a Villamos- és Elektronikai Mérnökök Intézete (IEEE). *Lásd, pl.*, Release 15, 3GPP (2018. július 16.), <http://www.3gpp.org/release-15>; *lásd még* IEEE 5g and Beyond Standards Database, IEEE, <https://futurenetworks.ieee.org/standards/standards-database>.

⁷ Bár az IoT-nek számos definíciója látott már napvilágot a kifejezés 1990-es évek végi megjelenése óta, még nem alakult ki általános érvényű meghatározás. Az IoT azonban széles körben olyan átfogó fogalomnak tekintendő, amelyben a mindennapi termékek az internetet használják az érzékelők által gyűjtött adatok közlésére.

⁸ Ménière Yann, Ilja Rudyk és Javier Valdes, (2018), Patents and the Fourth Industrial Revolution (Európai Szabadalmi Hivatal, 2018), 10. o., epo.org/4IR.

Az interoperabilitás iránti igény ezzel arányosan növekszik, hogy a szabványosítás célja a technológia minél szélesebb körű elterjedése érdekében teljesüljön. Az interoperábilis eszközöket létrehozni kívánó gyártók nem tudják megkerülni a szabványokat, mivel a szabványok képezik a más termékekkel és platformokkal való kapcsolódás és kommunikáció interfészét. Az IoT-ben rejlő teljes potenciál biztosítása érdekében az interoperabilitást lehetővé tevő alapvető keretet biztosító megközelítéseket össze kell hangolni a következetesség biztosítása, valamint a hatékony és megbízható adatcsere lehetővé tétele érdekében.

Az IoT-vel kapcsolatos teljes potenciál és a közvetett hálózati hatások értékelésénél figyelembe kell venni a downstream szervezetek által kifejlesztett technológiákat. A termékek fejlesztése és innovációja egyre inkább a szoftverek virtuális rétegében zajlik a fogyasztói üzleti modellekben, nem pedig az iparági üzleti modellek hardverkomponenseiben. Egyes becslések szerint a szoftvergyártás és -szolgáltatás a teljes információs és kommunikációs technológiai (IKT) hozzáadott érték 80%-át teszi ki. Ez a tendencia más ágazatokban is folytatódott és várhatóan folytatódik a jövőben is. Az engedélyezésnek tükröznie kellene, hogy a downstream innováció által hozzáadott érték különbözik az upstream technológiáktól, például a távközlési szabványoktól, és az upstream SEP-jogosultak nem követelhetnek jogdíjat a downstream innovátorok által létrehozott érték alapján.

A szabványosított érzékelőmegoldások lehetővé teszik a vállalatok számára, hogy az érzékelők széles skáláját integrálják, és megoldásaikat bármilyen vertikális területen alkalmazzák. Az érzékelőkkel felszerelt eszközökből származó tömeges adatmennyiségek összegyűjtése, tárolása és feldolgozása lehetővé teszi, hogy a méretgazdaságosság elérése érdekében a megosztott erőforrásokat használó számos vállalat és szervezet számára virtuálisan konszolidálják, megosszák a kapacitást és skálázható adatszolgáltatásokat hozzanak létre.

A piac megfelelő működése érdekében az összekapcsolt gazdaság fejlődése során valamennyi piaci szereplő számára létfontosságú lesz a FRAND engedélyezési gyakorlat betartása és a visszaélésszerű igényérvényesítés megakadályozása. A szabványosított technológiák elterjedése a hagyományos IKT-ágazaton kívül méltányos és kiegyensúlyozott megközelítést tesz szükségessé a szabványosított technológiák engedélyezésével kapcsolatban, beleértve a IoT-t és más fejlett kommunikációs protokollokat alkotó dinamikus piaci érdekek figyelembevételét. Az alábbiakban kifejtettek szerint az engedélyezés hatása a gazdaság különböző aspektusait érinti, beleértve a versenyt és a közérdeket is.

4.2 A FRAND-kötelezettség kontextusa, versenyjogi aspektusa és közérdekű funkciója

A legalapvetőbb szinten az SDO résztvevője által vállalt önkéntes FRAND-kötelezettségvállalás azt a kötelezettséget jelenti, hogy a szabványhoz kapcsolódó szabadalmi jogait FRAND-feltételek mellett (amelyek jogdíjat is tartalmazhatnak) engedélyezi a vonatkozó szabványt bevezetni kívánó bármely fél számára.

A FRAND-kötelezettségvállalás tágabb összefüggéseinek és céljának megértéséhez az alábbi szempontok mindegyikét figyelembe kell venni:

- a) A szabványfejlesztők érdekei a munkájuk sikeréhez;
- b) versenyjogi és szakpolitikai korlátok; és
- c) közpolitikai és fogyasztói érdekek.

Ezen alszakasz hátralévő részében e szempontok mindegyikét tárgyaljuk, hogy összefüggést, információt és alapot nyújtsunk a jelen CWA-ban meghatározott elvekhez és gyakorlatokhoz.

a) A szabványfejlesztők érdekei a munkájuk eredményességéhez

Függetlenül attól, hogy egy szabványt a szabályozás támogatására dolgoznak-e ki, vagy a különböző termékek vagy szolgáltatások közötti átjárhatóság lehetővé tételével új vagy kibővített piacokat kívánnak létrehozni, a szabványfejlesztési erőfeszítések sikere gyakran azon múlik, hogy a szabvány alkalmas-e a célzott iparágon belüli elfogadásra.

⁹ Yann, Rudyk és Valdes, 7. *lábjegyzet*, 20. o.

A széles körű elfogadás támogatásához legalább a következő két feltételnek kell teljesülnie:¹⁰

- *Az engedélyeknek FRAND-feltételekkel kell rendelkezésre állniuk bárki számára, aki a szabványt a termékében alkalmazni kívánja:* Az SEP-k és az SEP-engedélyek elérhetetlensége a szabvány felhasználói számára akadályozhatja a szabvány széles körű elterjedését (pl. ha az SEP-jogosult korlátozza vagy megtagadja az ilyen engedélyeket). De még ha az SEP-engedélyeket nem is tagadják meg általában, a szabvány széles körű elterjedését akkor is súlyosan akadályozhatja, ha az engedélyeket szelektíven bocsátják rendelkezésre, vagy ha az SEP-jogosult által megkövetelt engedélyezési feltételek észszerűtlenek vagy diszkriminatívak. Ezért azoknak, akik időt és erőforrásokat fektetnek egy szabvány kifejlesztésébe, érdeke, hogy az SEP-jogosultakat arra ösztönözzék, hogy vállalják, hogy a szabvány minden olyan végrehajtójának, aki FRAND-engedélyt kér, engedélyt biztosítanak.
- *A szabvány bevezetésének jellemzően vonzóknak kell lennie a piaci szereplők számára ahhoz, hogy széles körben elfogadják:* Számos oka lehet annak, hogy egy szabványt érdemes bevezetni. Például, ha egy szabvány lehetőséget adhat az interoperábilis termékek és szolgáltatások piaci ökoszisztémájában való részvételre, az elfogadás úgynevezett „hálózati hatásokat” eredményezhet. Ez azt jelenti, hogy minél több termék és szolgáltatás felel meg a szabványnak, annál vonzóbbá válhat más vállalatok számára is, hogy termékeikben vagy szolgáltatásaikban szintén alkalmazzák a szabványt.

Egyes területeken mindkét feltétel sikeresen teljesült azáltal, hogy az SEP-jogosultakat arra ösztönözték, hogy jogdíjmentes FRAND-engedélyeket adjanak, és erre vonatkozóan kötelezettségvállalásokat kaptak. A Bluetooth-szabvány például jól ismert és rendkívül sikeres jogdíjmentes szabvány. Ilyen esetekben a szabadalomtulajdonosok motiváltak lehetnek arra, hogy hozzájáruljanak szabadalmaztatott technológiáikhoz, és lemondjanak arról, hogy szabadalmaikat az engedély igénylések révén pénzzé tegyék, annak érdekében, hogy javítsák a szabványt, ami viszont támogatja a szabványnak megfelelő termékek növekvő értékesítését; minél „jobb” a szabvány, annál nagyobb az elfogadás és annál sikeresebb az iparág és az ökoszisztéma.

Más esetekben a szabadalomtulajdonosok nem kívánnak hozzájárulni szabadalmaztatott technológiáikhoz anélkül, hogy megtartsák a jogukat az e technológiák használatáért járó FRAND-jogdíjra. Ez lehet a helyzet például olyan vállalatok esetében, amelyek nem gyártanak vagy értékesítenek széles körben szabványosított termékeket, vagy más vállalatok esetében, amelyek szabadalmi jogukat engedélyezés útján kívánják pénzzé tenni. Ezekben az esetekben a szabadalomtulajdonos dönthet úgy, hogy a szabadalmaztatott jellemzőit tartalmazó hozzájárulásokat egy olyan FRAND-kötelezettségvállalással együtt nyújtja be, amely lehetővé teszi a jogdíjakat, és így önkéntesen beleegyezik abba, hogy korlátozza azokat a jogokat, amelyekkel a szabadalomtulajdonos a FRAND kötelezettség nélkül rendelkezne (azaz a „normál” szabadalmi jogait), miközben továbbra is fenntartja a FRAND-jogdíjak igénylésére vonatkozó képességét.¹¹

De *miért* döntene egy ilyen szabadalomtulajdonos (pl., egy olyan szabadalomtulajdonos, aki az SEP-it engedélyezés útján kívánja pénzzé tenni) önként a saját szabadalmi jogainak korlátozása mellett? Valamilyen járulékos haszonnak kell lennie az SEP-jogosult számára. És valóban van is. Azáltal, hogy szabadalmaztatott jellemzőiket a szabványba „alapvető fontosságúként” építették be a szabványnak való megfeleléshez, az SEP-jogosultak lehetőséget kapnak arra, hogy jogdíjat kapjanak a szabványok végrehajtóinak nagy csoportjától – még olyan szabadalmak esetében is, amelyeknek a szabvány hiányában nem is léteznének kereskedelmi piaci.

---

¹⁰ A sikeres szabványosításnak természetesen vannak más fontos feltételei is. Például általában előnyösebb, ha egy szabványt a piaci igények alapján alakítanak ki, és továbbra is az ipar irányítja. Nem meglepő, hogy az egyes műszaki területek és piacok iránt érdeklődő vállalatok ösztönzőleg hatnak arra, hogy idejüket és energiájukat a műszaki szabványosításba fektessék. Egy adott műszaki terület iránti piaci érdeklődés hiányában a szabványok nem vonzanak jelentős fejlesztési erőforrásokat, vagy ha még kidolgozták őket, nem vették a széles körű kibontakozás szükséges

beruházásokat és tevékenységet.

¹¹ A FRAND-engedélyezésre kötelezettséget vállaló SEP-jogosultak így korlátozzák a szabadalmakhoz általában kapcsolódó egyes tulajdonjogok gyakorlását – például a jogot, hogy másokat kizárjanak a szabadalmaztatott technológia gyakorlásából, és a jogot, hogy a piac által viselhető jogdíjat kérjenek (pl. olyan jogdíjat, amely tükrözi, hogy a szabvány elfogadását követően nincs versenyképes alternatívája az SEP-nek).

Más szóval, az SEP-jogosult drámaian kibővítheti azon felhasználók körét, akiktől jogdíjat kérhet. Cserébe az SEP-jogosultak beleegyeznek abba, hogy lemondanak bizonyos, a szabadalmakhoz általában kapcsolódó jogok gyakorlásáról – például arról a jogról, hogy másokat kizárjanak a szabadalmaztatott technológia gyakorlásából, valamint arról a jogról, hogy a szabvány elfogadása után olyan jogdíjat számítsanak fel, amely tükrözi az SEP-vel kapcsolatos versenyképes alternatívák hiányát. Ez a kompromisszum még akkor is kifizetődő lehet, ha az egyes végrehajtóktól származó jogdíj alacsonyabb lehet, mint amilyen a FRAND-kötelezettségvállalás nélkül lehetett volna. A legtöbb szabadalomtulajdonos valóban önként vállalja a FRAND-kötelezettségvállalást, mert sokkal többet nyer, mint amennyit veszít.

Ennek folyományaként a FRAND-ígéret elősegíti egy szabvány piaci elterjedését, mivel biztonságot nyújt a piaci résztvevőknek, hogy az engedélyek észszerű és megkülönböztetéstől mentes feltételekkel lesznek elérhetőek. A szabványoknak megfelelő termékek (pl. egy Bluetooth, Wi-Fi vagy LTE-chip, vagy egy ilyen chipet használó eszköz) kifejlesztéséhez és forgalmazásához szükséges beruházások hatalmasak lehetnek. Gyárakat kell létesíteni, piaci csatornákat kell létrehozni, berendezéseket és infrastruktúrát kell vásárolni. Ha nincs észszerű biztosíték arra, hogy az engedélyeket észszerű feltételek mellett lehet megszerezni, a piaci szereplők (talán jogosan) úgy dönthetnek, hogy nem fektetnek be egy potenciálisan kockázatos vállalkozásba. Azáltal, hogy csökkenti ezt a kockázatot, és biztosítékot nyújt a piacra lépőknek arra, hogy beruházásaikat ne ássák alá túlzott és tisztességtelen SEP-gyakorlatok, a FRAND-ígéret – ha megfelelően alkalmazják és betartják – ösztönözheti a beruházásokat, és támogathatja a további innovációt és piacfejlesztést. Amint azt alább tárgyaljuk, másrészt a FRAND-ígéret megsértése esetén veszélybe kerül a tisztességes verseny, és az innováció elfojtásra kerülhet.

b) Versenyjogi és szakpolitikai korlátok

A versenyjog és a versenypolitika kritikus szempontok az önkéntes FRAND-kötelezettségvállalások céljának megértésében. A szabványok kidolgozása során jellemzően több fél – esetleg versenytársak – jönnek össze egy SDO keretében, hogy megállapodjanak egy közös technológiai specifikációban. Ez a fejlesztési folyamat szükségszerűen magában foglalja a specifikációhoz való bizonyos műszaki hozzájárulások elfogadását és más javasolt hozzájárulások elutasítását. Ez a szabványfejlesztési tevékenység így versenykérdéseket vethet fel. A szabványosítás keretében folytatott megbeszélések például lehetőséget adhatnak az összjátékszásra, hogy csökkentsék vagy megszüntessék az egyébként egymással versengő technológiák közötti versenyt.

Mindazonáltal széles körben elismert tény – többek között az Európai Bizottság és más nemzetközi versenyhatóságok által is –, hogy a szabványok jelentős pozitív gazdasági és versenybarát hatásokkal járhatnak, például új és továbbfejlesztett termékek vagy piacok kifejlesztésének előmozdításával vagy a jobb ellátási feltételek lehetővé tételével. Ezért a politikai döntéshozók általában támogatják a szabványosítást, azzal a feltétellel, hogy a szabványosítási folyamatokkal és eredményekkel nem élnek vissza a versenyellenes hatások kiváltására.

Az ilyen visszaélések megelőzése érdekében a versenyhatóságok iránymutatásokat fogalmaztak meg, amelyek felvázolják a szabványok fejlesztői és alkalmazói által a versenyjogi aggályok elkerülése érdekében meghozandó intézkedéseket. Ezek az iránymutatások kifejezetten tartalmazznak olyan intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy az SEP-eket ne használják fel versenyellenes módon, visszaélve a technológiai alternatívák szabványok révén történő kiküszöböléséből származó előnyökkel. Egyes esetekben pedig a versenyhatóságok a FRAND-ígéret megszegése és az ebből fakadó versenyellenes hatások miatt intézkedtek, kifejezetten megjegyezve, hogy az SEP egyedülálló hatalommal ruházhatja fel a szabadalom tulajdonosát. Ez a hatalom annak a ténynek köszönhető, hogy a szabványosítási folyamat résztvevői egyetlen műszaki megoldást választanak ki, hogy az szabvány legyen. Miközben ez a kiválasztás biztosíthatja, hogy a termékek és szolgáltatások elérjék a megfelelő szintű kompatibilitást és interoperabilitást, ami a vállalkozások és a fogyasztók javát szolgálja, ugyanakkor a különböző technológiák között egyébként kialakuló verseny így megszűnik.

A szabványnak megfelelő termékeket gyártó vagy használó vállalatoknak szükségszerűen használniuk kell az e termékekbe beépített SEP-eket. Mivel tehát a leendő engedélyeseknek nincs kereskedelmi alternatívája a szabványosított technológia bevezetésére, az SEP-jogosult alkupozíciója drámaian megnő az engedélyezési tárgyalások során. Ezt a jelenséget – amikor vagy lehetetlen, vagy rendkívül költséges alternatív technológiára váltani - „lock-in”-nek nevezik. Amint azt az Európai Bizottság megjegyezte, „a FRAND-kötelezettségvállalások megakadályozhatják, hogy az IPR¹² jogosultjai megnehezítsék egy szabvány bevezetését azáltal, hogy megtagadják az engedélyadást, vagy tisztességtelen vagy észszerűtlen díjakat (más szóval túlzott díjakat) kérnek, miután az iparág már elkötelezte magát a szabvány mellett, vagy diszkriminatív jogdíjakat számítanak fel.”¹³

A kihívást az jelenti, hogy meg kell védeni a szabadalmaztatott, szabványosításra kiválasztott technológiával való tervezési képtelenséggel való esetleges visszaéléstől (ún. „lock-in”). A piaci erő és a „lock-in”-hez kapcsolódó alkupozíció azt eredményezheti, hogy a jogtulajdonosok magas jogdíjakat vagy más észszerűtlen engedélyezési feltételeket akarnak elérni, amelyeket nem kaptak volna meg, mielőtt szabadalmaztatott technológiájuk bekerült a szabványba. Ahogy az Európai Bizottság megállapította, az SEP-jogosultak „lehetővé tehetik a vállalatok számára, hogy versenyellenes magatartást tanúsítsanak, például azzal, hogy a szabvány elfogadása után „feltartják” a felhasználókat, vagy megtagadják a szükséges IPR-ek engedélyezését, vagy ... túlzott mértékű jogdíjakat követelnek ki.”¹⁴

Itt jön be a képbe a FRAND versenyjogi dimenziója és célja, és ez magyarázza, hogy a versenyhatóságok miért ösztönözték az SDO-kat FRAND-alapú szellemi tulajdonjogokra vonatkozó politikák kialakítására. A FRAND-kötelezettségek segítenek ellensúlyozni a szabványosítás által esetlegesen felmerülő versenyjogi aggályokat. Amint azt a Bizottság horizontális iránymutatásai megállapítják:

*Amennyiben a szabványosításban való részvétel nem **korlátozott**, és a szóban forgó szabvány elfogadására irányuló eljárás **átlátható**, az olyan szabványosítási megállapodások, amelyek nem tartalmazzak kötelezettséget a szabványnak való megfelelésre, és **tisztességes, észszerű és megkülönböztetéstől mentes feltételek mellett biztosítják a szabványhoz való hozzáférést**, általában nem korlátozzák a versenyt a 101. cikk (1) bekezdése értelmében.*¹⁵

A FRAND-kötelezettségek tehát arra irányulnak, hogy korlátozzák az SEP-jogosultnak a szabadalmaztatott technológiájának a szabványba való beépítése miatt szerzett hatalmát, ugyanakkor nem korlátozzák tisztességtelenül a szabadalmaztatott találmány értékén alapuló észszerű és megkülönböztetéstől mentes kompenzáció követelésére vonatkozó jogait.

Az Európai Bizottság észrevételei nemcsak a FRAND versenyjogi kontextusát példázzák, hanem segítenek a FRAND-kötelezettségvállalások és -gyakorlatok elemzésében is.

Először is, a Bizottság horizontális iránymutatásaiban tisztázza:

*A szabványhoz való tényleges hozzáférés biztosítása érdekében az IPR-ekre vonatkozó politikának meg kell követelnie a szabványba IPR-üket beépíteni kívánó résztvevőktől, hogy írásban visszavonhatatlanul vállalják, hogy felajánlják, hogy IPR-jeiket minden harmadik félnek tisztességes, észszerű és megkülönböztetésmentes feltételek mellett engedélybe adják („FRAND-kötelezettségvállalás”).*¹⁶

¹² Az IPR a „szellemi tulajdonjogok” rövidítése.

¹³ A Bizottság közleménye: Iránymutatás az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikkének a horizontális együttműködési megállapodásokra való alkalmazhatóságáról, 2011 HL C, 2011.1.14. 1. oldal, 287. bek. („EK horizontális iránymutatás”).

¹⁴ *Id.* 269. bek.

¹⁵ EK horizontális iránymutatás, ¶ 280.

¹⁶ *Id.* 275. bek.

Ezért a versenyjogi aggályok elkerülése érdekében a FRAND-engedélyeket minden olyan harmadik félnek fel kell ajánlani, aki engedélyt kér, hogy a szabványt bevezethesse.¹⁷

Másodszor, mivel a SEP-ekkel kapcsolatos versenyjogi aggályok abból az egyedülálló hatalomból erednek, amelyet ezek a szabadalmak a technológiai verseny kiküszöbölése révén a szabadalom jogosultjaira ruházhatnak, amint egy szabványt megállapítanak, ebből következik, hogy a „tisztességes és észszerű” értéket magának a szabadalmaztatott találmánynak a gazdasági értéke alapján kell értékelni – függetlenül attól az értéktől, például a tárgyalási előnytől, amelyet a szabadalmaztatott technológia szabványba foglalása biztosít az európai szabadalmi oltalom jogosultja számára.¹⁸

Harmadszor, a versenyjogi iránymutatás foglalkozik azzal is, hogy a FRAND-kötelezettségek milyen hatással vannak az SEP-jogosultak számára rendelkezésre álló jogsértés megszüntetésére irányuló jogorvoslatra. Szabványosítás hiányában a végrehajtó megkerülhetné a szabadalmat, vagy egyszerűen kihasználhatná a technika jelenlegi állása szerinti megoldásokat, ezáltal a szabadalom jogosultja számára gazdasági korlátot jelentene. Míg azonban a jogsértés megszüntetésére irányuló végzés fontos eszköze a szabadalmi jogok érvényesítésének, a FRAND esetében a jogsértés megszüntetésére irányuló végzés rendelkezésre állása olyan elsődleges mechanizmusként szolgálhat, amelyen keresztül az SEP jogosultjai visszaélhetnek az SEP birtoklása által biztosított erőfölénnyel – akár úgy, hogy kizárják a vállalatokat a piacról, akár úgy, hogy a végzéssel való fenyegetés révén észszerűtlen engedélyezési feltételek elfogadására kényszerítik a vállalatokat. Ezért számos bírósági határozat és versenyjogi iránymutatás rögzítette, hogy az SEP-jogosultak nem élhetnek vissza piaci erejükkel azáltal, hogy a szabványok végrehajtóival szemben, akik hajlandóak és képesek FRAND-jogdíjat fizetni az érvényes és megsértett szabadalmakért, végzéssel élnek.¹⁹

Végezetül, az SEP engedélyezési társulások összefüggésében a technológiai társulás létrehozása szükségszerűen magában foglalja az egyesített technológiák közös értékesítését, ami a kizárólag vagy túlnyomórészt

---

¹⁷ *Lásd még Microsoft Corp. v. Motorola Inc.*, 795 F. 3d 1024, 1031 (9. ker. 2015) („Annak a kockázatnak a csökkentése érdekében, hogy az SEP-jogosult a szabadalmaztatott technológia valós értékénél többet kapjon, számos SSO megköveteli, hogy az SEP-jogosultak vállalják, hogy szabadalmaikat „észszerű és megkülönböztetésmentes” vagy „RAND” feltételekkel engedélyezik. E megállapodások értelmében az SEP-jogosult nem tagadhatja meg az engedélyt egy olyan gyártótól, aki vállalja a RAND-arány megfizetését.”); *Microsoft Corp. v. Motorola, Inc.*, 696 F.3d 872, 884 (9. ker. 2012) („A Motorola az ITU-nak tett nyilatkozataiban ígéretet tett arra, hogy ’világszerte, megkülönböztetésmentesen és észszerű feltételek mellett korlátlan számú kérelmezőnek engedélyt ad az ITU-szabványok gyakorlásához szükséges szabadalmaztatott anyag használatára’. Ez a nyelvezet nem ismer el semmilyen korlátozást arra vonatkozóan, hogy ki vagy hány kérelmező kaphat engedélyt...”); *Ericsson, Inc. v. D-Link Sys, Inc.*, 773 F.3d 1201, 1230 (Szöv. Ker. 2014) („[A]z engedélyezőnek a szabadalmi monopóliumának fenntartására irányuló bevett politikája és marketingprogramja azáltal, hogy nem ad engedélyt másoknak a találmány használatára [nem releváns az SEP-k esetében]. ... Az Ericsson RAND kötelezettségvállalása miatt [...] nem folytathat ilyen politikát a szabadalmi monopólium fenntartására.”); Rendelet A perlési tilalom elutasításáról, 31. o., *Apple Inc. v. Qualcomm, Inc.*, Ügyszám: 3:17-cv-00108-GPC-MDD (N.D. Cal 2017. szept. 7.) ECF-sz. 141 (“Az ETSI IPR-politikája valójában egyértelműen kimondja, hogy bármely hajlandó engedélyes jogosult [az SEP bejelentőjének] szellemi tulajdonát FRAND-áron engedélyezni.”); a Bizottság határozata az AT.39985 ügyben - *Motorola - Enforcement of GPRS Standard Essential Patents* C(2014) 2892 végleges, 2014. április 29. 55. bek. (A FRAND „kötelezi az SEP-tulajdonosokat: [] a szóban forgó szabadalmat minden érdekelt harmadik fél számára hozzáférhetővé tege”).

¹⁸ *Lásd, pl.*, A Bizottság közleménye: A szabvány szempontjából nélkülözhetetlen szabadalmak uniós megközelítésének meghatározása COM (2017) 712 végleges, 2017. november 29. 2.1. szakasz („EK SEP-közlemény”) („Az engedélyezési feltételeknek egyértelmű kapcsolatban kell állniuk a szabadalmaztatott technológia gazdasági értékével. Ennek az értéknek elsősorban magára a technológiára kell összpontosítania, és elvileg nem tartalmazhat semmilyen olyan elemet, amely a technológia szabványba való felvételéről szóló döntésből ered.”); *lásd még, pl.*, *Ericsson*, 773 F.3d 1232. o. (Szöv. Ker. 2014) („Mint minden szabadalom esetében, az SEP-k jogdíjának mértékét a szabadalmaztatott találmány értékéhez kell viszonyítani.”); „a szabadalom jogosultját csak a találmányából származó hozzávetőleges járulékos haszonért kell kompenzálni. . . [e]z különösen igaz az SEP-kre.”); Az Egyesült Államok Szövetségi Kereskedelmi Bizottságának határozata és parancsa, *Motorola Mobility LLC & Google Inc.*, Dkt. Sz. C-4410,

(2013. július 23.), www.ftc.gov/sites/default/files/documents/cases/2013/07/130724googlemotorolado.pdf

¹⁹ *Lásd, pl.,* A Bizottság 2014. április 29-i határozata az AT.39985. sz. ügyben - *Motorola - Enforcement of GPRS Standard Essential Patents* C(2014) 2892 végleges, 2014. április 29. (megállapítva, hogy a szabadalom tulajdonosa megsértette a FRAND-kötelezettséget és a versenyjogot, mivel a jogsértés megszüntetésére irányuló végzést kérte, miután a potenciális engedélyes beleegyezett az érvényesített nemzeti szabadalmak elbírálásába); C-170/13 *Huawei Techs. Co. v. ZTE Corp.*, [2015] E.C.R. 477 (a trösztellenes jog megsértésének megállapítása, ha a jogsértés megszüntetésére irányuló végzést a készséges engedéllyessel szemben kérik); *Apple Inc. v. Motorola, Inc.*, 757 F.3d 1286, 1331-32 (Szöv. Ker. 2014) (megállapítva, hogy a FRAND-kötelezettségvállalás megnehezíti a felperes számára a jogsértés megszüntetésére irányuló végzést).

helyettesítő technológiákból álló társulások esetében árrögzítő kartellnek minősül.²⁰ „[A jogdíjaknak és egyéb engedélyezési feltételeknek nem szabad túlzónak és megkülönböztetéstől mentesnek lenniük, az engedélyeknek pedig nem kell kizárólagosnak lenniük.”²¹

A CWA az alábbiakban részletesebben foglalkozik ezekkel a szempontokkal.

c) Közpolitikai és fogyasztói érdekek

A tágabb közpolitikai érdekekkel összefüggésben a FRAND-megközelítések a gazdasági növekedés előmozdítására, az együttműködésen alapuló technológiai fejlődés elősegítésére és a közjólét előmozdítására irányulnak.

Egyrészt a FRAND-kötelezettségek tiszteletben tartják a SEP-jogosult észszerű érdekeit abban, hogy méltányos ellentételezést kapjanak szabadalmaztatott tulajdonságainak használatáért, és így fenntartják az ösztönzőket mind a feltalálói tevékenységre, mind az ilyen tevékenység gyümölcseinek szabványokba való beterjesztésére. Másrészt még egy technológiailag fejlett és jól megtervezett szabványt sem lehet széles körben elfogadni, ha az SEP-eket a végrehajtók kizárására és az elfogadás ösztönzésének aláásására használják a túlzott jogdíjköveteléseken keresztül. A politikai döntéshozók végül is jelentős mértékben támaszkodnak a szabványokra, hogy támogassák a fogyasztói előnyöket és a gazdasági növekedést célzó szabályozást és közpolitikai programokat.

Ezért a politikai döntéshozók gyakran úgy írják le a FRAND-ot, mint egyensúlyt az SEP-jogosultaknak a szabadalmaik használatáért méltányos ellentételezéshez fűződő érdekei és a szabványvégrehajtók érdeke között, hogy tisztességes engedélyezési feltételeket kapjanak a szabványokban használt szabadalmaztatott jellemzőkre. A gyakorlatban azonban a FRAND ígéretei nem mindig akadályozzák meg a visszaélészerű magatartást, különösen aktív végrehajtási mechanizmusok nélkül. A FRAND-ígéret működése iránti közérdekből adódóan a politikai döntéshozók szerepet játszanak a következmények közös megértésében – beleértve a versenypolitikai és trösztellenes kérdéseket is, de azon túl is.

Az SEP-ről szóló 2017. november 22-i közleményében az Európai Bizottság például „meghatározta azokat a kulcsfontosságú elveket, amelyek elősegítik az SEP-k kiegyensúlyozott, zökkenőmentes és kiszámítható keretét”, amelynek célja 1) az SEP-kitettségek fokozott átláthatósága, 2) az SEP-kre vonatkozó FRAND engedélyezési feltételek általános elvei, és

3) az SEP-k kiszámítható végrehajtási környezete. A közlemény arra is felszólít, hogy „az érdekelt felek folytassanak párbeszédet egymással [...] a további tisztázás és a bevált gyakorlatok kidolgozása érdekében”. A jelen CWA részben az iparág által vezetett válasz erre a felhívásra.

Bár a jelen dokumentum hatóköre nem alkalmas az Európai Bizottság által biztosított útmutatások összes elemének átfogó dokumentálására, meg kell jegyeznünk négy kulcsfontosságú pontot, amelyek különösen fontos útmutatást adnak a jelen CWA-ban bemutatott gyakorlatokhoz, eljárásokhoz és elvekhez:

- a közlemény (újra) hangsúlyozza, hogy „a FRAND-feltételek melletti engedélyek kiadására irányuló kötelezettségvállalás jogos elvárását ébreszt a harmadik felekben, hogy a SEP tulajdonosa valóban ilyen feltételekkel adjon engedélyt”.²³
- a közlemény megerősíti azt a megállapított FRAND értékelési elvet, amely szerint „[a]z engedélyezési feltételeknek egyértelmű kapcsolatban kell lenniük a szabadalmaztatott technológia gazdasági értékével”, és „nem tartalmazhatnak semmilyen olyan elemet, amely a technológia szabványba való felvételére vonatkozó döntésből ered.”²⁴

---

²⁰ A Bizottság közleménye – Iránymutatás az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikkének a technológiaátadási megállapodásokra történő alkalmazásáról, HL C 89., 2014.03.28. 3. oldal, 46. bek. (EK technológiaátadási iránymutatások).

²¹ *Id.* 269. bek.

²² EK SEP-közlemény, 17. lábjegyzet, 2. sz.

²³ *Id.* 2.1. sz.

²⁴ *Id.*

- A közlemény kifejezetten elismeri, hogy bármely konkrét SEP-re vagy SEP-csoportra vonatkozó engedélyezési arányok meghatározásakor, valamint a jogdíjhalmozás elkerülése érdekében a jogdíjmódszereknek biztosítaniuk kell, hogy az összes vonatkozó SEP-re vonatkozó általános engedélyezési arányok ne váljanak észszerűtlenné, vagy ne nehezítsék a szabvány végrehajtását; „A FRAND-érték meghatározásakor a feleknek figyelembe kell venniük a szabvány észszerű összesített arányát.” A Bizottság azt is megjegyzi, hogy a FRAND-ajánlatot kapó leendő engedélyeseknek törekedniük kell „konkrét és specifikus” viszontajánlat megtételére, miután a szabadalom tulajdonosa „világos magyarázatot” és tájékoztatást adott műszaki és üzleti pozícióinak alapjaira vonatkozóan.²⁵
- a közlemény tovább bővíti azon információk szintjét, amelyeket az SEP-jogosultaknak a leendő engedélyesek rendelkezésére kell bocsátaniuk, hogy lehetővé tegyék számukra az állítólagos SEP(-k) relevanciájának és az engedélyezési ajánlat FRAND-nak való megfelelőségének meghatározását. „Egyértelmű magyarázatokra van szükség a következőkről: a szabvány elengedhetetlensége, a SEP-felhasználó állítólagos jogsértő termékei, a javasolt jogdíjszámítás és a FRAND megkülönböztetésmentessége.”²⁶

Az Európai Bizottság SEP-közleményének mindegyik szempontjával az alábbiakban részletesebben foglalkozunk.

4.3 A kkv-k érdekeinek figyelembevétele

Most, hogy a FRAND-ígéret funkciójával és értelmezésével kapcsolatban bemutatásra került némi háttér és kontextus, fontos a kis- és középvállalkozások (kkv-k) jelentős érdekeivel is foglalkozni a szabványosított technológiák piacain és a megfelelő FRAND-gyakorlatot illetően.

Míg a szabványosított technológiák növekvő alkalmazása a kis- és nagyvállalatokat is érinti, a kkv-k várhatóan nagy szerepet fognak játszani az összekapcsolt gazdaság kialakításában és az elkövetkező innovációkban. A piaci ökoszisztémában való részvételhez szükséges szabványokat lefedő SEP-kel kapcsolatos tisztességtelen engedélyezési igények azonban egyedülállóan befolyásolhatják és károsíthatják a kkv-k piaci részvételét. Különösen számos tényező jelent aszimmetrikus kockázatokat a kkv-k számára a szabvány szempontjából nélkülözhetetlen szabadalmi engedélyezési környezetben, és végső soron gátolhatja a downstream innovációt:

- **Erőforrások aszimmetriája:** Bár ugyanez igaz a nagyobb vállalatokra is, a szabadalmi jogérvényesítő entitások²⁷ (PAE) vagy a visszaélészerű SEP engedélyezési állítások által megcélzott kkv-k jelentős és határozott hátrányba kerülnek, amikor az SEP-igényeket érvényesítő entitásokkal szemben védekeznek viszonylagos erőforráshiányuk miatt.
- **Kereskedelmi információk aszimmetriái:** A kkv-k korlátozott kapacitással rendelkeznek arra, hogy jogi erőforrásokat szenteljenek a komplex SEP-környezet megértésének. A piaci gyakorlatok átláthatóságának hiánya kétségeket ébreszt az árakkal, a diszkriminációval, a szabadalom érvényességével vagy a lényegességi állításokkal kapcsolatban.²⁸
- **Technikai információk aszimmetriái:** Sok kkv nem rendelkezik a technológia és a szabványok műszaki szakértelmével annak ellenőrzésére, hogy az állítólagos SEP tényleges, érvényes SEP-e – különösen akkor, ha a kkv nem tudja megosztani az SEP-jogosultak követeléseinek részleteit a kkv beszállítóival.

---

²⁵ *Id.* 2.4, 3.1. sz.

²⁶ *Id.* 3.1. sz.

²⁷ A szabadalmi érvényesítő entitás olyan személy vagy társaság, amelynek üzleti modellje szabadalmak vagy szabadalmi jogok megszerzésén alapul, anélkül hogy a szabadalmaztatott találmányt gyakorolná, hogy nyereséget szerezzen a szabadalmi portfóliójuk engedélyeiért fizetett jogdíjakkól.

²⁸ Erixon Fredrik és Matthias Bauer, Standard Essential Patents and the Quest for Faster Diffusion of Technology, (2017), European Centre for Int'l Political Econ. Irányelvek tájékoztató 2/2017, 8. oldal.

- **Piaci pozíció aszimmetriái:** A kkv-k gyakran tapasztalatlanok a FRAND-jogdíjak meghatározásában ugyanazon értéklánc különböző pozícióiban vagy más IoT vertikális területen. A kkv-k esetében a méretbeli különbségek diszkriminatív jogdíjak fizetéséhez vezethetnek, mivel nem tudják pontosan felmérni piaci pozíciójukat a korábbi engedélyezési megállapodásokhoz képest. Sok esetben előfordulhat, hogy egy kkv pusztán egy szabványos komponenst épít be downstream termékébe, és megfelelőbb és hatékonyabb lehet, ha a potenciális engedélyező egy, a piac feljebb lévő szereplőjétől kér engedélyt, aki a vonatkozó technológia tervezéséért és marketingéért felelős.

Ezek a problémák megnyilvánulhatnak például akkor, amikor a PAE-k „fórumvásárláson” és „kampányozáson” keresztül a kkv-kat célozzák meg, hogy kivonják a jogdíjakat olyan szabadalmak után, amelyek alapvetőek lehetnek egy szabvány szempontjából, ami gyakran évekig tartó drága jogi költségeket és pereskedést igényel. Az ilyen költségek és erőfeszítések gyakran verhetetlenek a kkv-k számára. Mivel a kkv-k nem tudnak nagy mennyiségű forrást költeni a jogos és jóhiszemű védekezésre irányuló peres eljárásokra, a kkv-k ehelyett kiterjedt átalakításra kényszerülhetnek, vagy teljesen kivonulhatnak a piacról.

Észszerűtlen az is, hogy az új termékeket fejlesztő kkv-któl elvárják, hogy a fejlesztés alatt megkeressék az SEP-jogosultakat, hogy megvitassák az új felhasználási eseteket az SEP-engedély megszerzése érdekében; ily módon az SEP jogosultja arra törekedhet, hogy az új ötletek és felhasználási esetek kapujaként működjön. Ez különösen akkor igaz, ha az SEP-jogosultak szabályozhatják az új felhasználási esetek árait, és ezáltal torzíthatják a downstream piacokat. A vállalatokat engedély megszerzésére kényszerítő SEP-jogosultak potenciálisan felhasználhatják az engedélyezési folyamatot arra, hogy információkat gyűjtsenek az új termékek fejlesztéséről és az új felhasználási esetekről, és korlátozzák a versenyt bizonyos piacokon. Ez a hatás nem érdeke az innovációnak, valamint az új technológiák és a hatékonyság növelésének a piacokon.

Röviden, sok oka van a kkv-k és más olyan technológiai fejlesztők támogatásának és védelmének, amelyek szabványos funkciókat építenek be eszközeikbe. Ahhoz azonban, hogy teljes mértékben lehetővé váljanak ezek a fejlődő piacok, biztosítani kell, hogy a bebetonozott vállalkozások ne próbáljanak meg olyan értéket eltulajdonítani, amelyet nem ők hoztak létre azáltal, hogy a downstream eszközök értékén alapuló jogdíjakat követelnek. Az SEP-jogosultak a FRAND-értékeket a szabványosított alkatrészek engedélyezésén alapulva érhetik el, vagy ha a továbbfelhasználók saját engedélyeket keresnek azáltal, hogy a jogdíjköveteléseket kizárólag a szabadalmaztatott technológiák értékére összpontosítják, és nem kérnek kompenzációt a mások által létrehozott értékek alapján.

5 Alapelvek a FRAND és az SEP engedélyezésével kapcsolatos legfontosabb kérdések kezeléséhez: Jogi és ténybeli háttér

Most, hogy ez a CWA azonosított néhány olyan törvényt, politikát és piaci igényt, amelyek támogatják és megalapozzák a FRAND-ígéretet, rátérünk azon konkrét gyakorlatok és elvek megvitatására, amelyekkel a FRAND-engedélyezésben részt vevő felek találkozhatnak. Minden egyes ilyen kérdés esetében bemutatjuk a hátteret, példákat hozunk a vonatkozó jogszabályok esetleges alkalmazhatóságára, és megvitatjuk a hatékony és tisztességes megoldások elérését szolgáló megközelítéseket és alapelveket.

5.1 A jogsértés megszüntetésére irányuló végzés és a jogsértés megszüntetésére irányuló végzéssel való fenyegetés alkalmazása és visszaélése az SEP-tárgyalások során

Általában, ha egy szabadalom nem minősül SEP-nek, a szabadalom jogosultja szabadon kérhet vagy érvényesíthet jogsértés megszüntetésére irányuló jogorvoslatot, a nemzeti jog szerinti alkalmazandó jogi vagy méltányossági követelményekre való tekintettel is. A mások piacról való kizárásának képessége ilyen esetekben a szabadalom jogosultjának biztosított jogok egyikeként szolgálhat.²⁹

---

²⁹ Természetesen még az ilyen „nem-SEP” helyzetekben is vonatkoznak a jogsértés megszüntetésére irányuló jogorvoslatra azok az európai követelmények, amelyek szerint a jogsértés megszüntetésére irányuló jogorvoslatnak

CWA 95000:2019 (E)

2004/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet, III. cikk, OJ (L 157), 2004.04.30., 45., 61. oldal (2004/48/EK irányelv). A jogsértés megszüntetésére irányuló végzés alkalmazásának hasonló hatásköre és korlátai a nem SEP-helyzetekben nemzetközi szinten is alkalmazhatók. Lásd, pl., eBay Inc. v. MercExchange, L.L.C., 547 U.S. 388, 391 (2006) (a jogsértés megszüntetésére irányuló jogorvoslatot „a felperesnek bizonyítania kell:

(1) hogy helyrehozhatatlan kárt szenvedett; (2) hogy a jogorvoslati lehetőségek, mint például a pénzbeli kártérítés, nem megfelelőek

Ha azonban a szabadalom jogosultja ígéretet tett arra, hogy szabadalmait FRAND-feltételek mellett engedélyezi, a helyzet más. A FRAND-ígéret megtételével a szabadalom jogosultja kifejezetten beleegyezik abba, hogy az engedélyezés adására törekszik, nem pedig a piacról való kizárásra. Más szóval, a FRAND-ígéret megtételével a szabadalom jogosultja önkéntesen vállalja, hogy a szabvány meghirdetését harmadik felek számára történő engedélyezéssel támogatja ahelyett, hogy a szabvány használatát egyes piaci szereplők kizárásával próbálná korlátozni a jogsértés megszüntetésére irányuló végzés jogorvoslata révén. Bár a FRAND-kötelezettségvállalás nem jelenti azt, hogy az SEP-jogosult lemondott volna arról a jogáról, hogy szabadalmait érvényesítse az engedély nélküli felhasználással szemben, a kötelezettségvállalással összeegyeztethetetlen lenne, ha egy olyan fél ellen kérnének jogsértés megszüntetésére irányuló végzést, akitől FRAND-kompenzáció érhető el.³⁰

A *de facto* jogsértés megszüntetésére irányuló végzések – mint például egyes joghatóságok „vámlefoglalási” eljárásai az állítólagosan jogsértő termékek lefoglalására – szintén ellentétesek a FRAND-kötelezettségvállalással, és a legtöbb esetben helytelenek. Hasonlóképpen elismerik, hogy egyes joghatóságokban a jogsértési kérdések büntetőügyként is felvethetők. Az SEP-jogosultak azon kéréseit, hogy a cégek egyedei vagy az SEP-k állítólagos megsértői ellen büntetőeljárást kezdeményezzenek vagy kérjenek, a jogsértés megszüntetésére irányuló végzésekhez hasonlóan, és nagyfokú szkepticizmussal kell kezelni (pl. az SEP-jogosultak egy része arra használhatja őket, hogy növeljék a „befolyást” a nem jogszerű eredmény kikényszerítése érdekében). Általánosságban, és az alábbiakban tárgyaltak szerint, ahol FRAND-kompenzációt lehet szerezni egy potenciális engedélyestől, jogsértés megszüntetésére irányuló végzések, *de facto* jogsértés megszüntetésére irányuló végzések, büntetőeljárások vagy egyéb olyan technikák alkalmazásával, amelyek nem a FRAND-díjak megítélésére irányulnak, ritkán, vagy egyáltalán nem helyénvalóak. Az ilyen „félelemkeltő taktikai” eljárások különösen akkor lehetnek helytelenek, ha például abban az országban, ahol a *de facto* eljárást kérik, még nem született bírósági ítélet az SEP megsértéséről, vagy ha az állítólagos SEP-vel vagy annak családtagjaival kapcsolatban folyamatban van érvénytelenségi eljárás.

A szabványosítás szempontjából jelentős aggodalomra ad okot, hogy az európai szabadalmi oltalom alá helyezés vagy hasonló *de facto* eljárások révén fennállhat az európai szabadalmi oltalom fenntartásának lehetősége, és fontos kérdéseket vet fel a versenyjogi felügyelet szempontjából. Ezt számos nemzetközi joghatóság elismerte.³¹ Hasonlóképpen, meg kell jegyezni, hogy még a jogsértés megszüntetésére *irányuló* jogorvoslat (vagy azzal való fenyegetés) is vezethet tisztességtelen, a FRAND-nak nem megfelelő eredményekhez. Amint azt egy ügynökség megjegyezte, „[a] piacról történő kizárással való fenyegetés olyan erős fegyver, amely lehetővé teszi a szabadalom tulajdonosának, hogy feltartóztassa a szabvány végrehajtóit. E fenyegetés korlátozása csökkenti annak lehetőségét, hogy a szabadalom jogosultja kihasználja szabadalmának szabványba való beépítését szabadalmi visszatartásra, és megnyugtatja a végrehajtókat termékeik kifejlesztése során.”³²

---

a kár megtérítésére; (3) hogy a felperes és az alperes közötti nehézségek mérlegelése alapján a méltányossági jogorvoslat indokolt; és (4) hogy a közérdeket nem sértené az állandó jogsértés megszüntetésére irányuló végzés”).

³⁰ Annak megkövetelése, hogy egy SEP-jogosult a FRAND-kötelezettségeit teljesítse azáltal, hogy nem korlátozza a piacra jutást, semmiképpen sem a „kényszerengedélyezés” egyik formája. Inkább egyszerűen azoknak a kötelezettségeknek a betartatásáról van szó, amelyeket az SEP-jogosult a szabványosítási folyamat részeként önként (azaz kényszer nélkül) elfogadott.

³¹ *Lásd, pl.*, EK horizontális iránymutatások, 12. lábjegyzet, 287. bek. („A FRAND-kötelezettségvállalások megakadályozhatják, hogy az IPR jogosultjai megnehezítsék egy szabvány végrehajtását azáltal, hogy megtagadják az engedélyezést, vagy tisztességtelen vagy észszerűtlen díjakat (más szóval túlzott díjakat) kérnek, miután az iparág már elkötelezte magát a szabvány mellett, vagy diszkriminatív jogdíjakat számítanak fel.”); U.S. Dep’t of Justice & Fed. Trade Comm’n, Antitrust Enforcement and Intellectual Property Rights: Promoting Innovation and Competition 33-57 (2007), <https://www.ftc.gov/sites/default/files/documents/reports/antitrust-enforcement-and-intellectual-property-rights-promoting-innovation-and-competition-report.s.department-justice-and-federal-trade-commission/p040101promotinginnovationandcompetitionrpt0704.pdf> (részletesen tárgyalja a szabadalmi visszatartás elleni küzdelmet célzó megközelítéseket, beleértve a SEP közzétételi politikákat és a FRAND-kötelezettségvállalásokat); *Eriqsson*, 773 F.3d.1209 e. (elisméri, hogy a szabadalmak visszatartása és a jogdíjak egymásra halmozása két olyan

probléma, amely „gátolhatja a szabvány széles körű elfogadását”); *Microsoft Corp. v. Motorola, Inc.*, Sz. C10-1823JLR, 2013 WL 2111217, *20 o. (W.D. Wash. 2013. ápr. 25.) (utasítva a RAND-díjakról tárgyaló feleket, hogy „vegyék figyelembe a többi SEP-jogosultat és azt a jogdíjmértéket, amelyet az egyes szabadalomtulajdonosok a végrehajtótól kérhetnek, a többi szabadalomnak a szabvány és a végrehajtó termékei szempontjából való fontossága alapján”).

³² US Dep’t of Justice, IEEE üzleti felülvizsgálati levél, 9 o. (2015. febr. 2.), <https://www.justice.gov/atr/response-institute-electrical-and-electronics-engineers-incorporated>.

A FRAND-nak a jogsértés megszüntetésére irányuló végzés rendelkezésre állásra gyakorolt hatásának értékelésénél két kulcsfontosságú kérdést kell figyelembe venni:

- Melyek a *kivételek*, ha vannak ilyenek, a FRAND által a jogsértés megszüntetésére irányuló végzésre vonatkozó általános korlátozás alól; és
- Hogyan kezelik a jogsértés megszüntetésére irányuló végzésre irányuló követeléseket vagy fenyegetéseket.

A FRAND-ígéret funkciójának és céljának figyelembevételével ezek a kérdések világosabban előtérbe kerülnek.

Kiindulópontként két kapcsolódó jogi kérdést kell megvizsgálnunk (és bizonyos mértékig szétválasztanunk):

(1) a FRAND-ígéret (*pl.*, mint szerződés) érvényesítése, és (2) a versenyjogi tilalmak érvényesítése a FRAND megsértése esetén. Bár mindkét forgatókönyv összefügg, mindegyiknek megvannak a maga sajátosságai, és eltérő (bár gyakran egymást kiegészítő) következtetésekhez vezethetnek.

Szerződéses szempontból a FRAND engedélyének ígérete összeegyeztethetetlen a piac kizárásával. A FRAND-kötelezettségvállalás ellenszolgáltatásként működik: a FRAND-kötelezettségvállalás korlátozza a szabadalom jogosultja szabadalmi jogainak érvényesítését, de cserébe a szabadalom jogosultja – a szabvány kihirdetésének eredményeként – lehetőséget kap arra, hogy a potenciális engedélyesek jóval nagyobb társulásának észszerű engedélyezési díjat kérjen. De mi van akkor, ha a szabadalom jogosultja nem tud kártérítést behajtani a potenciális engedélyestől? Mi van például, ha a potenciális engedélyes csődeljárás alatt áll, de a szabadalmat sértő termékek értékesítését anélkül kívánja folytatni, hogy a szabadalom jogosultjának engedélyezési díjat fizetne? Ebben az esetben a szabadalom jogosultja esetleg jogorvoslat nélkül maradhat az észszerű engedélyezési díjak megszerzése érdekében, és emiatt a szabadalom jogosultja – ilyen rendkívüli körülmények között – esetleg jogosult lehet a jogsértés megszüntetésére irányuló jogorvoslat benyújtására.

Európában a méltányosság és az arányosság szempontjait kell figyelembe venni, amikor a bíróságnak a jogsértés megszüntetésére irányuló kérelemmel kell szembenéznie, és ezek a szempontok különösen fontosak, amikor a szabadalom egy állítólagos SEP.³³ Ezért az Európai Bizottság nemrégiben kiadott SEP-ről szóló közleménye hangsúlyozta annak fontosságát, hogy a jogsértés megszüntetésére irányuló végzésekre arányossági megfontolások vonatkozzanak: „Tekintettel arra, hogy a jogsértés megszüntetésére irányuló végzés széleskörű hatást gyakorolhat a vállalkozásokra, a fogyasztókra és a közérdekekre, különösen a digitalizált gazdasággal összefüggésben, az arányosságot esetről esetre gondosan kell értékelni.”³⁴ Az európai bíróságok azonban még nem alakítottak ki kiterjedt esetjogot azokkal a helyzetekkel kapcsolatban, amikor a jogsértés megszüntetésére irányuló végzések alkalmazása *kvázi* sértheti a FRAND-engedélyezés ígéretét. Ehelyett a kérdéssel kapcsolatos európai jog nagy része olyan helyzetekre összpontosított, amikor a jogsértés megszüntetésére irányuló végzések alkalmazása sértheti az európai versenyjogot. Amint azt alább tárgyaljuk, ez a kapcsolódó, bár eltérő kérdés az Európai Bíróság (EB), valamint az Európai Bizottság versenyjogi végrehajtási eljárásában hozott határozatot.

Más jogrendszerekben a szabadalom jogosultjának és az engedélyesnek az érdekei méltányos elemzése az esetek többségében korlátozhatja a SEP-végzéseket, ugyanakkor potenciálisan engedélyezheti a jogsértés megszüntetésére irányuló végzéseket azokban a ritka esetekben, amikor a szabadalom jogosultjának nincs más lehetősége a FRAND-kompenzáció megszerzésére. Az Egyesült Államokban például a jogsértés megszüntetésére irányuló végzések elérhetőségét az Egyesült Államok Legfelsőbb Bíróságának *eBay*-szabványa alapján vizsgálják, amely négy méltányossági tényező mérlegelését írja elő a jogsértés megszüntetésére irányuló végzés meghozatalához.³⁵ A FRAND-köteles SEP-k esetében a jogsértés megszüntetésére irányuló végzések elérhetőségének mérlegelése során az amerikai bíróságok úgy döntöttek, hogy bár a jogsértés megszüntetése nem tilos minden SEP-ügyben, a FRAND engedélyezési ígéret magával vonja, hogy az *eBay*-tényezők, úgymint a jogorvoslatok (*pl.* a pénzbeli kártérítés vagy hasonló kártérítés elérhetősége

33 2004/48/EK irányelv, fentebb, 30. lábjegyzet.

34 Az EK SEP közleménye, fentebb, 17. lábjegyzet, 3.2. sz.

35 *Lásd, pl., eBay Inc. v. MercExchange, L.L.C.*, 547 U.S. 388, 391 (2006) (a jogsértés megszüntetéséhez „a felperesnek bizonyítania kell: (1) hogy helyrehozhatatlan kárt szenvedett; (2) hogy a jogorvoslati lehetőségek, mint például a pénzbeli kártérítés, nem elegendők a kár megtérítésére; (3) hogy a felperes és az alperes közötti nehézségek mérlegelése alapján a méltányossági jogorvoslat indokolt; és (4) hogy a közérdeket nem sértené az állandó jogsértés megszüntetésére irányuló végzés”).

a szabadalom jogosultja számára), nem valószínű, hogy támogatnák a SEP-ügyekben történő jogsértés megszüntetésére irányuló végzést.³⁶ Amint azt az amerikai bíróságok megjegyezték, „[a] FRAND-kötelezettségek hatálya alá tartozó szabadalmasnak nehézséget okozhat a helyrehozhatatlan kár bizonyítása”, így a jogsértés megszüntetésére irányuló végzés gyakran nem lesz elérhető.³⁷ A gyakorlatban úgy tűnik, hogy legalább egy évtizede vagy annál is régebben egyetlen amerikai bíróság sem hozott jogsértés megszüntetésére irányuló végzést FRAND-köteles SEP ügyében.³⁸

A *Huawei v. ZTE* ügyben hozott határozatban az Európai Bíróság összefoglalta azokat a magatartásformákat, amelyekkel a szabadalom tulajdonosa és az engedélyes jóhiszemű „hajlandóságát” lehet bizonyítani az engedélyezési tárgyalásokra.³⁹ Az Európai Bíróság megállapította, hogy versenyjogi jogsértésnek minősülhet, ha a szabadalom jogosultja jogsértés megszüntetésére irányuló végzést indít egy olyan engedéllyel szemben, aki bizonyította, hogy jóhiszeműen hajlandó tárgyalni egy FRAND-engedélyről. Ilyen esetekben a szabadalom jogosultja nem jogosult a piacról való kizárásra. Ha azonban a szabadalom jogosultja jóhiszeműen jár el, és bizonyos szükséges információkat és anyagokat rendelkezésre bocsát, de a potenciális engedélyes nem viszonzozza ezt az engedélyről való tárgyalási hajlandóságot bizonyító magatartásával, a szabadalom jogosultja nem feltétlenül sérti a versenyjogot a jogsértés megszüntetésére irányuló végzésével. Az Európai Bíróság nem foglalkozott azzal, hogy a szabadalom tulajdonosának magatartására vonatkozó egyéb (pl. a FRAND-ígéret nyelvén vagy magánjogi szerződéses érvényesíthetőségén alapuló) korlátozások alkalmazandók-e. A Bíróság nem foglalkozott azzal, hogy a szabadalom tulajdonosa magatartásának egyéb korlátozásai alkalmazhatók-e.

Az Európai Bizottság Motorola-ügyben hozott határozatában hasonló versenyjogi aggályok merültek fel a jogsértés megszüntetésére irányuló végzésekkel kapcsolatban.⁴⁰ Ebben a határozatban az Európai Bizottság megállapította, hogy a versenyjog megsértését jelenti, ha egy SEP-tulajdonos német szabadalom alapján jogsértés megszüntetésére irányuló végzést kért egy olyan engedéllyel szemben, aki hajlandó volt engedélyt kötni a szabadalom tulajdonosának német szabadalmainak használatára, a FRAND-díjak német bíróságok általi felülvizsgálatának függvényében.⁴¹ A Bizottság továbbá úgy ítélte meg, hogy a potenciális engedélyes történelmi „vonakodó” voltára vonatkozó állítások irrelevánsak a jogsértés megszüntetésére irányuló végzésnek az engedélyes német szabadalmakra vonatkozó engedélyre vonatkozó ellenajánlatának időpontját követően történő fenntartása szempontjából.⁴²

Röviden, akár a szabadalom jogosultja által tett kötelező ígéretként, akár versenyjogi kérdésként kezelik a FRAND-kötelezettséget, jelentős konszenzus van abban, hogy a FRAND korlátozza a jogsértés megszüntetésére irányuló jogorvoslat elérhetőségét és megfelelőségét. Tekintettel arra, hogy a FRAND célja a piac kizárásának elkerülése, az ilyen kizárás helytelennek tűnik, kivéve azokat a ritka eseteket, amikor a FRAND-kompensáció nem érhető el tárgyalások útján, vagy vitás esetekben bírósági úton. Amint a Bizottság a Motorola-ügyben megállapította, „[a] FRAND feltételek szerinti engedélyezésre vonatkozó kötelezettségvállalás lényege, hogy az SEP jogosultja elismeri, hogy a szabványosítási folyamat célját tekintve

---

³⁶ *Apple Inc. v. Motorola, Inc.*, 757 F.3d 1286, 1331-32 (Szöv. Ker. 2014) (a RAND-kötelezettségvállalás megnehezítheti a felperes számára az olyan eBay-tényezők megállapítását, mint a helyrehozhatatlan kár).

³⁷ *Id.*; lásd még: Harmadik fél Egyesült Államok Szövetségi Kereskedelmi Bizottságának a közérdekűségről szóló nyilatkozata, 1. o., *n re Certain Wireless Comm'n Devices, Portable Music & Data Processing Devices, Computers & Components Thereof*, Inv. sz. 337-TA-745, (Int'l Trade Comm'n 2012. június 6.), www.ftc.gov/os/2012/06/1206ftcwirelesscom.pdf (“[a jogsértés megszüntetésével való fenyegetés] a RAND-köteles SEP-ket érintő ügyekben, ahol a jogsértés a szabványosított technológia végrehajtásán alapul, jelentős kárt okozhat az amerikai versenynek, a fogyasztóknak és az innovációnak.”).

³⁸ Ugyanezek a korlátozások azonban nem feltétlenül alkalmazandók az Egyesült Államok Nemzetközi Kereskedelmi Bizottságának (ITC) kereseteiben, amelyekre nem vonatkoznak az amerikai eBay követelményei. Az amerikai ITC-eljárásokban az SEP-ekkel kapcsolatos kérdéseket gyakran közérdekű kérdésként kezelik. Az amerikai kerületi bíróságokhoz hasonlóan azonban az ITC esetében is kevés, vagy egyáltalán nem volt olyan eset, amikor SEP-ügyekben jogsértés megszüntetésére irányuló végzésre került sor.

³⁹ C-170/13 *Huawei Techs. Co. v. ZTE Corp.*, [2015] E.C.R. 477.

40 A Bizottság határozata az AT.39985 - *Motorola - Enforcement of GPRS Standard Essential Patents* C(2014) 2892 végleges, 2014. április 29.

41 *Id.* a 433 preambulumbekkezdésben (az engedélyre vonatkozó ellenajánlat terjedelméről).

42 *Id.* a 441 preambulumbekkezdésben („Az Apple 2007 és 2010 közötti állítólagos vonakodása e határozat szempontjából irreleváns, mivel ez nem indokolhatja, hogy a Motorola a Cudak GPRS SEP alapján 2011. október 4., azaz a második Orange Book ajánlat időpontja után is folytatta a jogsértés megszüntetésére irányuló végzését és annak végrehajtását az Apple ellen Németországban.”).

az alapvető szabadalmak FRAND-díjazás ellenében kerülnek engedélyezésre.”⁴³ Ezt a lényegét és célt általában aláássa a piac kizárása.

Egyrészt egyes SEP-jogosultak azt állítják, hogy a jogsértés megszüntetésére irányuló jogorvoslattal el lehetne riasztani a potenciális engedélyeseket a rosszhiszemű magatartástól. Az olyan jogi megközelítések azonban, amelyek a lehető legszélsőségesebb jogorvoslatot (ebben az esetben a piacról való kizárást) alkalmazzák, a végén a jóhiszemű tárgyalások megakadályozásához és más jóhiszemű magatartások visszatartásához vezethetnek, amelyeket ehelyett támogatni kellene. Más szóval, a FRAND-köteles SEP-kkel összefüggésben, ahol pénzbeli vagy hasonló jogorvoslatok rendelkezésre állnak és elegendőek, a jogsértés megszüntetésére irányuló végzések (vagy hasonló *de facto* jogsértés megszüntetésére irányuló végzések) nem szükségesek, és komoly negatív hatással lehetnek a piaci magatartásra. Ezen túlmenően – legalábbis a legtöbb joghatóságban – már most is léteznek különböző jogi eszközök a felek rosszhiszemű magatartásának visszaszorítására, a jogsértés megszüntetésére irányuló végzések igénybevétele nélkül. A bíróságok például kamatot és egyéb költségeket ítélnak meg az engedélyezési tárgyalások késedelmével kapcsolatban. Hasonlóképpen, ha a bíróságok egyes joghatóságokban szándékos jogsértést állapítanak meg, szankcionálhatják az ilyen magatartást, például a rosszhiszemű jogsértésért további díjak kiszabásával. A szabadalmi jogosultak kártalanítására és a felek rosszhiszemű magatartásának visszaszorítására más módszerek is rendelkezésre állnak, például ügyvédi díjak, költségek vagy más észszerű kártérítés megítélése a győztes félnek. Ezek a jogi, pénzbeli eszközök – nem pedig a piacról való kizárással való durva fenyegetés – könnyen a bíróságok és ügynökségek rendelkezésére állnak, ha szükséges a rosszhiszemű magatartás visszaszorítására anélkül, hogy a pozitív magatartást – például a jogi védekezés jóhiszemű érvényesítését – is befolyásolnák.

Valóban, az egyik bíróság a közelmúltban a tárgyalások során az engedélyes állítólagos késedelmével kapcsolatos állítások elbírálásakor tisztázta, hogy az ilyen cselekmények teljes mértékben orvosolhatók az ilyen típusú bírósági jogorvoslati eszközökkel. Ezen túlmenően, amint azt a bíróság megjegyezte, az engedélyes helytelen magatartásával kapcsolatos aggályok olyan monetáris kérdések, amelyek természetükben különböznek a szabadalom fenntartásával kapcsolatos versenyjogi aggályoktól.⁴⁴

Végezetül, amint azt fentebb említettük, még a jogsértés megszüntetésével való fenyegetés is a visszatartás egy formájaként szolgálhat, torzítva a tárgyalási befolyást és az eredményeket.⁴⁵ A jogsértés megszüntetésével való fenyegetés (vagy hasonló *de facto* eljárások) önmagában is alátámaszthatja a FRAND-kötelezettség megszegésére vagy a versenyjog megsértésére vonatkozó követeléseket.⁴⁶

Ennek megfelelően és mindezen okok miatt:

1. alapelv: *A FRAND SEP jogosultja nem fenyegethet, kérhet vagy érvényesíthet jogsértés megszüntetésére irányuló végzést (vagy hasonló de facto kizárási eljárást), kivéve kivételes körülmények között és csak akkor, ha a FRAND-kompensáció nem kezelhető bírósági úton, pl. joghatóság hiánya vagy csőd eljárás esetén. A feleknek arra kell törekedniük, hogy a FRAND-feltételekről a jogsértés megszüntetésére irányuló végzésekkel vagy más de facto piackizáró eljárásokkal kapcsolatos tisztességtelen „feltartóztatási” nyomásgyakorlás nélkül tárgyaljanak.*

---

⁴³ Id. a 492 preambulumbekzdésben.

⁴⁴ *In re Innovatio IP Ventures, LLC IP Litig.*, MDL Dkt. Sz. 2303, 2013 WL 5593609, *11. o. (N.D. Ill. 2013. okt. 3.) („[A] bíróság nincs meggyőződve arról, hogy a fordított visszatartás általánosságban jelentős aggodalomra ad okot, mivel ez nem csak a standard-esszenciális szabadalmakra jellemző. Bármely szabadalom érvényesítésére tett kísérlet magában hordozza annak kockázatát, hogy az állítólagos bitorló úgy dönt, hogy valamilyen kérdést bíróság előtt vitat, és ezzel a szabadalom jogosultját költséges pereskedésre kényszeríti. Az a kérdés, hogy egy engedélyajánlat megfelel-e a RAND-kötelezettségnek, csupán egy újabb lehetséges vitás kérdést vet fel a felek számára. Ha a felek nem értenek egyet a

kapcsolatos bármely kérdésben.”).

⁴⁵ US Dep’t of Justice, IEEE üzleti felülvizsgálati levél, 9 o. (2015. febr. 2.), <https://www.justice.gov/atr/response-institute-electrical-and-electronics-engineers-incorporated>.

⁴⁶ U.S. Fed. Trade Comm’n, Levél a kommentelőknek, Motorola Mobility LLC & Google Inc., Docket sz. C-4410 (2013. július 23.) (a felszólítással való fenyegetés korlátozása a tárgyalási folyamat során), elérhető itt: <https://www.ftc.gov/sites/default/files/documents/cases/2013/07/130724googlemotorolaletter.pdf>.

5.2 Engedélyek bármely üzleti szándékkal rendelkező engedélyesnek

A FRAND engedélyezési gyakorlat értékelésénél egy másik fontos kérdés, hogy *ki* jogosult a FRAND-engedély megszerzésére. A FRAND-ígéret nem korlátozza az engedélyezést egy adott alcsoportra, hanem minden potenciális engedélyesre vonatkozik. A FRAND-kötelezettségvállalás inkább arra vonatkozó kötelezettségvállalás, hogy minden olyan potenciális engedélyesnek engedélyt ad, aki engedélyt kér.

Ez nem pusztán szerződéses kérdés, hanem a verseny- és trösztellenes jogszabályok is megkövetelhetik. Ha a szabadalom jogosultja „válogathatna” a potenciális engedélyesek között, akkor ellenőrizhetné, hogy ki érvényesül és ki nem érvényesül a piacon. Az ilyen magatartások nem tűnnek szükségesnek az SEP-tulajdonosok jogos üzleti érdekeinek érvényesítéséhez, miközben jelentősen sérthetik a FRAND-engedélyezés érdekeit a szabványosított technológiákat alkalmazó vállalatok és az e technológiákra támaszkodó fogyasztók számára.

Az ETSI-irányelvek például kifejezetten kimondják, hogy az ETSI szellemi tulajdonjogokra vonatkozó politikája értelmében minden tagnak és harmadik félnek joga van „tisztességes, észszerű és megkülönböztetéstől mentes feltételek mellett engedélyeket kapni egy szabvány tekintetében”.⁴⁷ Amint azt az Európai Bizottság megjegyezte:

*A szabványhoz való tényleges hozzáférés biztosítása érdekében az IPR-ekre vonatkozó politikának meg kell követelnie a szabványba IPR-üket beépíteni kívánó résztvevőktől, hogy írásban visszavonhatatlanul vállalják, hogy felajánlják, hogy IPR-jeiket **minden harmadik félnek** tisztességes, észszerű és megkülönböztetésmentes feltételek mellett engedélybe adják. [...] a FRAND-kötelezettségvállalások megakadályozhatják, hogy az IPR jogosultjai megnehezítsék egy szabvány végrehajtását azáltal, hogy megtagadják az engedélyek kiadását ... miután az iparág már elkötelezte magát a szabvány mellett...⁴⁸*

Ezt a megközelítést az Európai Bíróság is támogatta, amikor megállapította, hogy a FRAND-engedélyek felajánlására kötelezettséget vállaló vállalatok „jogos elvárásokat támasztanak a harmadik felek részéről” az engedély megadásával kapcsolatban, és ezt a kijelentést a Bizottság nemrégiben megismételte az SEP-ről szóló közleményében.⁴⁹ Az európai bíróságok hasonlóképpen diszkriminációt találtak abban, hogy az SEP-tulajdonos úgy döntött, hogy nem kínál engedélyeket a beszállítói lánc egyes résztvevőinek, korlátozva ezzel a későbbi vásárlókkal szembeni jogsértés megszüntetésére irányuló eljárások elérhetőségét.⁵⁰

Az Egyesült Államok és más nemzetközi joghatóságok bíróságai szintén úgy találták, hogy a FRAND-kötelezettség nem egyeztethető össze azzal, hogy egyes piaci szereplők számára megtagadják az engedély kiadását. Egy nemrégiben hozott amerikai szövetségi bírósági határozat például megállapította, hogy „az ETSI IPR-re vonatkozó politikája valójában egyértelműen kimondja, hogy bármely készséges engedélyes jogosult [az SEP bejelentőjének] szellemi tulajdonát FRAND-áron engedélybe adni”.⁵¹ Vagy ahogy egy másik amerikai fellebbviteli szintű bíróság megállapította: „[a]z SEP-jogosultak azon kockázatának csökkentése érdekében, hogy a szabadalmaztatott technológiájuk méltányos értékénél többet szedjenek ki belőle, számos SDO megköveteli az SEP-jogosultaktól, hogy beleegyezzenek szabadalmaik „észszerű és megkülönböztetésmentes” vagy „RAND” feltételek melletti engedélybe adásába. E megállapodások értelmében az SEP jogosultja nem tagadhatja meg az engedélyt egy olyan gyártótól, aki vállalja a RAND-arányos díj megfizetését.”⁵² Az Egyesült Államok egyik kerületi bírósága, szerződéses és versenyjogi követelésekkel foglalkozva, úgy ítélte meg, hogy a FRAND-ígéret jogilag arra kötelezi az SEP-tulajdonost, hogy a szabadalmait engedélybe adja az engedélyt igénylő vállalatoknak, beleértve az alkatrész-beszállítókat is, és hogy

---

⁴⁷ ETSI-irányelvek, Útmutató a szellemi tulajdonjogokról, 1.4. sz.

⁴⁸ EK horizontális iránymutatások, fentebb, 12. lábjegyzet, 285-287. bekezdések; lásd még EK technológiaátadási iránymutatások, fentebb, 19. lábjegyzet, 261. bek.

⁴⁹ C-170/13 *Huawei Techs. Co. v. ZTE Corp.*, [2015] E.C.R. 477, 53. bek.; lásd még Az EK SEP közleménye, fentebb,

17. lábjegyzet, fn. 30.

⁵⁰ LG Düsseldorf, Urt v 1.7.2018 - 4c O 81/17, *elérhető itt*

https://www.justiz.nrw.de/nrwe/lgs/duesseldorf/lg_duesseldorf/j2018/4c_O_81_17_Urteil_20180711.html.

⁵¹ Rendelet A perlési tilalom elutasításáról, 31. o., *Apple Inc. v. Qualcomm, Inc.*, Ügysz. 3:17-cv-00108-GPC-MDD (N.D. Cal. 2017. szept. 7.), ECF-sz. 141.

⁵² *Microsoft Corp. v. Motorola, Inc.*, 795 F. 3d 1024, 1031 (9. ker. 2015).

egy ilyen követelmény összhangban van a korábbi iparági gyakorlattal.⁵³ Hasonlóképpen az Egyesült Államok versenyhatóságai is támogatták ezt a megközelítést a folyamatban lévő ügyeket megoldó hivatalos intézkedéseikben.⁵⁴

Az ETSI IPR-ekre vonatkozó politikájának ismertetése során az ETSI főigazgatója, Karl-Heinz Rosenbrock, aki felügyelte a politika kidolgozását, részletesen leírta, hogyan és miért fogadta el az ETSI azt a politikáját, hogy engedélyezést ír elő mindenkinek, aki engedélyt kér, és hajlandó FRAND-árat fizetni.⁵⁵ Rosenbrock úr szerint „[a]z ETSI IPR-politikája lehetővé teszi, hogy minden engedélyt kérő vállalat megkapja az engedélyt, függetlenül attól, hogy a leendő engedélyes hol helyezkedik el a termelési láncban, és függetlenül attól, hogy a leendő engedélyes az upstream vagy a downstream láncban tevékenykedik-e.” Amint azt Rosenbrock úr a továbbiakban katalogizálja, ez az engedélyezési hajlandóság a kínálat minden szintjén összhangban van az SEP-technológiákra hagyományosan engedélyeket kínáló vállalatok történelmi gyakorlatával.⁵⁶

Az elmúlt években egyes vállalatok bejelentették, hogy állítólag jogukban áll megtagadni az engedélyeket a beszállítói lánc egyes vállalataitól – általában az alkatrész- vagy modulszintű vállalatoktól, amelyek a leginkább ismerik a szabványosított technológiákat. Az engedélyek ilyen elutasítása több okból is problematikus, és végső soron ahhoz vezethet, hogy a jogdíjakat a szabad felhasználásnál magasabb összegben kell felszámítani a downstream vállalatoknak az általuk létrehozott érték és funkciók alapján.

Ezzel szemben egyértelmű és kényszerítő okok szólnak amellett, hogy az upstream vállalatokra összpontosító engedélyezési megközelítés – a konkrét körülményektől függően – hatékonyabb és tisztességesebb engedélyezési folyamatokat hozhat létre. Hatékonysági szempontból sok iparágban a szabványoknak megfelelő alkatrészek beszállítói közül csak néhányan vannak, szemben az ezeket a termékeket használó több száz vagy több ezer downstream vállalkozással. Azáltal, hogy a szabadalom tulajdonosa e maroknyi beszállítót engedélyezi, az iparág nagy részének hatékony engedélyezését érheti el. A méltányosság szempontjából gyakran az upstream szállítók rendelkeznek a legtöbb információval és tapasztalattal a szabványt és annak különböző technológiáit illetően. A downstream vállalatok viszont inkább a „plug and play” (használatra kész) megközelítést alkalmazhatják, és olyan szabványosított alkatrészeket vásárolnak, amelyek könnyen beépíthetők az általuk gyártott és értékesített downstream eszközökbe. Ilyen körülmények között a downstream vállalat lényegesen kevésbé lehet felkészült a tárgyat képező szabadalmak állítólagos lényegességének vagy érvényességének értékelésére, vagy a megfelelő FRAND engedélyezési feltételek értékelésére.

Ennek megfelelően és mindezen okok miatt:

2. alapelv: *A FRAND-engedélyt bárki számára elérhetővé kell tenni, aki a vonatkozó szabvány megvalósításához ilyen engedélyt kér. Egyes végrehajtók engedélyének megtagadása a FRAND-ígéret ellentéte. Az upstream engedélyezés sok esetben jelentős hatékonyságnövekedést eredményezhet, amely a szabadalom jogosultjának, az engedélyesnek és az iparágnak is előnyös.*

---

⁵³ *Fed. Trade Comm'n v. Qualcomm Inc.*, Sz. 17-CV00220-LHK, 2018 WL 5848999 *12-13. o. (N.D. Cal. 2018. nov. 6.) („Ha az SEP jogosultja hátrányos megkülönböztetést alkalmazhatna a modemchip-beszállítókkal szemben, akkor az SEP jogosultja beágyazhatná technológiáját egy mobiltelefon-szabványba, majd megakadályozhatná, hogy más modemchip-beszállítók modemchipeket értékesítsenek a mobiltelefon-gyártóknak. Az ilyen megkülönböztetés lehetővé tenné az SEP jogosultja számára, hogy monopóliumot szerezzen a modemchipek piacán, és korlátozza az említett alkatrészek versengő implementációit ....”) (belső hivatkozások kihagyva).

⁵⁴ U.S. Fed. Trade Comm'n, Levél a kommentelőknek, Motorola Mobility LLC & Google Inc., Docket Sz. C-4410 (2013. július 23.) („A FRAND-kötelezettségvállalással az SEP jogosultja önkéntesen úgy dönt, hogy a szabvány minden megvalósítója számára tisztességes és észszerű feltételek mellett engedélyezi az SEP-jét.”) elérhető itt: <https://www.ftc.gov/sites/default/files/documents/cases/2013/07/130724googlemotorolaletter.pdf>.

⁵⁵ Karl Heinz Rosenbrock, *Licensing At All Levels Is The Rule Under The ETSI IPR Policy* (2017. november 3.), elérhető itt: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3064894; Karl Heinz Rosenbrock, *Why the ETSI IPR Policy Requires Licensing to All*, <http://www.fair-standards.org/wp-content/uploads/2017/08/Why-the-ETSI-IPR-Policy-Requires-Licensing-to-All-Karl-Heinz-Rosenbrock-2017.pdf>.

⁵⁶ *Lásd, pl., Countercls. & Affirmative Defense* ¶ 53, *Broadcom Corp. v. Qualcomm Inc.*, Sz. 05-3350 (MLC) (JJH) 2008 WL 2140801 (D.N.J. 2008. febr. 29.) („A Qualcomm, amely a CDMA-technológiát lefedő szellemi tulajdon nagy részének tulajdonosa, versenybarát engedélyezési modellt működtet, amelyben tisztességes, észszerű és megkülönböztetéstől mentes feltételekkel kínál engedélyeket minden érdekelt vállalatnak.”).

5.3 FRAND értékelési módszerek

Az SEP-eket saját műszaki érdemeik és hatályuk alapján kell értékelni, nem pedig a későbbi értékek vagy felhasználások alapján. Bár a konkrét engedélyezési feltételeket és értékeket mindig eseti alapon kell meghatározni, a felek egyedi tényeire és körülményeire tekintettel, a FRAND-értékelésre vonatkozóan van néhány egyértelmű *módszertani* megközelítés, amelyet az Európai Bizottság és a bíróságok is elismertek. Ebben az alfejezetben a különböző hatóságok által közzétett módszertani megközelítésekkel foglalkozunk, miközben hangsúlyozzuk azonban, hogy a feleknek az értékelési kérdések értékelésénél mindig saját, független döntést kell hozniuk (saját ügyvédjeikkel és más tanácsadóikkal konzultálva).

Az Európai Bizottság a jogdíjmódszertanokkal foglalkozó közelmúltbeli iránymutatásában kijelentette:

[A]z alábbi IP-értékelési elveket kell figyelembe venni [a FRAND-feltételek értékelésénél]:

- Az engedélyezési feltételeknek egyértelmű kapcsolatban kell állniuk a szabadalmaztatott technológia gazdasági értékével. Ennek az értéknek elsősorban magára a technológiára kell összpontosítania, és elvileg nem tartalmazhat semmilyen olyan elemet, amely a technológia szabványba való felvételéről szóló döntésből ered. Azokban az esetekben, amikor a technológiát elsősorban a szabványhoz fejlesztették ki, és a szabványon kívül kevés piaci értékkel bír, alternatív értékelési módszereket kell mérlegelni, például a technológiának a szabványban betöltött relatív jelentőségét a szabványhoz való egyéb hozzájárulásokhoz képest.
- A FRAND érték meghatározásához figyelembe kell venni a szabadalmaztatott technológia jelenlegi hozzáadott értékét.⁵⁷ Ezt az értéket a termék piaci sikerétől függetlenül kell meghatározni, amely nem függ a szabadalmaztatott technológiától.
- A FRAND-értékelésnek biztosítania kell, hogy az SEP jogosultjai továbbra is ösztönözve legyenek arra, hogy a rendelkezésre álló legjobb technológiájukkal járuljanak hozzá a szabványokhoz.
- Végül, a jogdíjak halmozódásának elkerülése érdekében a FRAND-érték meghatározásakor az egyes SEP-eket nem lehet elszigetelten figyelembe venni. A feleknek figyelembe kell venniük a szabványra vonatkozó észszerű összesített díjszabást, értékelve a technológia általános hozzáadott értékét. []⁵⁸

A fenti pontok mindegyikét sorra véve a Bizottság megközelítésével kapcsolatban a következő észrevételek tehetők: (1) az SEP-eket saját műszaki érdemeik alapján kell értékelni, nem pedig a szabvány vagy a downstream technológiák érdemei alapján; (2) az SEP értékét nem szabad a piaci sikerhez kötni (pl., eladási ár, operációs rendszer, márka vagy hozzáadott funkcionalitás), és figyelembe kell venni a szabvány öregedésével járó csökkenést; (3) az SEP-értékelés e megközelítések alkalmazásával tiszteletben tartja a szabadalomtulajdonosok érdekeit az észszerű kártérítéshez, és (4) az egyes SEP-kre vonatkozó FRAND-díjaknak figyelembe kell venniük a jogdíjak egymásra épülését (azaz a szabványra alkalmazandó összes SEP észszerű összesített jogdíjának figyelembevételével kell meghatározni) és a szabványon belüli SEP-k szabadalmi lejárati profilját.

Nem meglepő, hogy ezek a Bizottság által támogatott megközelítések jól illeszkednek a nemzeti bíróságok által alkalmazott megközelítésekhez. Európában a Törvényszék megjegyezte, hogy a szabadalmak értékét a szabadalmak belső műszaki értéke alapján kell megállapítani, nem pedig a szabványosítás által biztosított interoperabilitás hozzáadott értéke alapján.⁵⁹

---

⁵⁷ Az SEP közleménye szerint: „A jelen érték a szabadalmi megállapodás megkötésének időpontjára diszkontált érték. Az időbeli diszkontálás figyelembevétele fontos az olykor technológiailag gyorsan változó üzleti környezetben több évre szóló engedélyezési megállapodások háttérében”. Az EK SEC közleménye, fentebb, 17. lábjegyzet, 2.1 n.29.

⁵⁸ Id. 2.1. sz.

⁵⁹ Ügy T-167/08, *Microsoft Corp. v Comm'n* [2012] E.C.R. 323, 138. bek. („a megtámadott határozat hatálya alá tartozó technológiák stratégiai értéke és belső értéke közötti különbségtétel alapvető előfeltevése a

Máshol is hasonlóan jelentősek az SEP-közleményben meghatározott követelmények. „Mint minden szabadalom esetében, az SEP-k esetében is a szabadalmaztatott találmány értékéhez kell viszonyítani a jogdíj mértékét.”⁶⁰ Ez azt jelenti, hogy a jogdíj kiszámításakor nem szabad figyelembe venni az SDO azon döntéséből származó értéket, hogy a technológia bekerüljön a szabványba; „[a]z SEP-k esetében ... a szabadalom jogosultjának jogdíját a szabadalmaztatott jellemző értékére kell alapozni, nem pedig a szabadalmaztatott technológia szabványba történő átvétele által hozzáadott értékre.”⁶¹ A jogdíjak megállapítása során fontos a megfelelő közös alap meghatározása, amely „a legalkalmasabb a találmány pontos értékelésére [és] [ez] gyakran lehet a találmányt tartalmazó legkisebb árképző komponens”, vagy a vonatkozó szabadalmat egyébként sértő alkotóelem.⁶² Ezt a megközelítést alkalmazták annak megállapításakor, hogy a FRAND-jogdíjakat a vonatkozó SEP-eket sértő alkotóelemre kell alapozni, és így elutasították azokat az érveket, amelyek szerint a végberendezések – vagy akár a vezeték nélküli hálózatok – értékét kellene figyelembe venni.⁶³

Ez azt is jelenti, hogy a jogdíjaknál figyelembe kell venni a szabványra vonatkozó általános jogdíjat, majd ennek részeként kell értékelni a szabadalom jogosultjának hozzájárulását.⁶⁴ A megfelelő jogdíj mértékének jó kiindulópontja például az SEP jogosultjának a termékbe beépített szabványra vagy szabványokra vonatkozó összes ipari SEP arányos része, valamint a szabványra vonatkozó, lejárt SEP-k száma.⁶⁵ E megközelítés további előnye, hogy az SEP értéke nem változik attól függően, hogy milyen típusú vállalat veszi át az engedélyt, hanem továbbra is a szabadalmaztatott technológia értékére összpontosít anélkül, hogy a mások által létrehozott funkciók hozzáadott értékén alapuló jogdíjakra törekedne.

Ennek megfelelően és mindezen okok miatt:

3. alapelv: Az SEP-eket saját műszaki érdemeik és hatályuk alapján kell értékelni, nem pedig a későbbi értékek vagy felhasználások alapján. Ez sok esetben azt jelenti, hogy az SEP-t közvetlenül vagy közvetve sértő legkisebb összetevőre kell összpontosítani, nem pedig a további technológiákat tartalmazó végtermékre. Amint azt az Európai Bizottság is megjegyezte, az SEP-értékelések „nem tartalmazhatnak semmilyen olyan elemet, amely a technológia szabványba való felvételéről szóló döntésből ered.” Továbbá „[a]z FRAND-érték meghatározásakor a feleknek figyelembe kell venniük a szabványra vonatkozó észszerű összesített árat.”⁶⁶

Microsoft által az interoperabilitási információkhoz való hozzáférés és azok használatának engedélyezéséért felszámított díjazás észszerűségének”); a Bizottság 2009. szeptember 12-i határozata 66. bek., Ügy COMP/38.636 – *Rambus*, http://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/38636/38636_1203_1.pdf (Az Európai Bizottság addig nem fogadta el a Rambus által javasolt kötelezettségvállalásokat a szabványalkotó szervezetnél tanúsított megtevesztő magatartásra vonatkozó vádak rendezésére, amíg a Rambus „nem tisztázta, hogy a jogdíjat az egyedileg értékesített chip és nem a végtermék ára alapján kell meghatározni. Ha más termékekbe építik be őket, akkor továbbra is az egyedi chip ára a meghatározó.”).

⁶⁰ *Ericsson, Inc. v. D-Link Sys., Inc.*, 773 F.3d 1201, 1232 (Szöv. Ker. 2014).

⁶¹ *Id.*

⁶² Lásd U.S. Fed. Trade Comm’n, *The Evolving IP Marketplace Aligning Patent Notice and Remedies with Competition* 25 (2011).

⁶³ *In re Innovatio IP Ventures, LLC Patent Litig.*, MDL Dkt. Sz. 2303, 2013 WL 5593609, *18. o. (N.D.Ill. 2013. okt. 3.) (elutasítva azokat az érveket, amelyek szerint a FRAND-díjakat a downstream technológiák értéke alapján kell megállapítani, és helyett a Wi-Fi chipek haszonkulcsára kell összpontosítani); lásd még *GPNE Corp. v. Apple, Inc.*, Sz. 12-CV- 02885-LHK, 2014 WL 1494247, *13. o. (N.D. Cal. 2014. ápr. 16.) (megállapítva, hogy a távközlési SEP-k esetében „az alapsáv-processzor a megfelelő legkisebb értékesíthető szabadalmi gyakorlóegység.”).

⁶⁴ Ténymegállapítások és jogi következtetések jegyzőkönyve, *TCL Comm’n Tech. Holdings, Ltd. v. Telefonaktiebolaget LM Ericsson*, Sz. SACV 14-341 (C.D. Cal. 2017. dec. 21.); *In re. Innovatio IP Ventures*, 2013 WL 5593609.

⁶⁵ *Id.*

CWA 95000:2019 (E)

⁶⁶ EK SEP közlemény, fentebb, 17. lábjegyzet, 2.1, 2.4. sz.

5.4 Portfólió-engedélyezés és a vitatott szabadalmak kezelése

A szabadalmakat mindig is egyéni vagyontárgyaknak és joghatósági jellegűeknek tekintették. „A szabadalmak egymáshoz vagy más eszközökhöz való „kötését” – amikor a szabadalom jogosultja csak akkor hajlandó engedélyt adni egy szabadalomra, ha a jogosult beleegyezik, hogy a szabadalom jogosultjának egy másik eszközéhez is jogokat vásárol – a bíróságok és a versenyhatóságok igen szkeptikusan szemlélték. Ugyanezt a tételt alkalmazták az SEP-helyzetekben is.⁶⁷ Egyetlen felet sem szabad arra kényszeríteni, hogy portfólió-engedélyt fogadjon el. Inkább a hagyományos szabadalmi törvények és terhek maradjanak érvényben, ha viták merülnek fel.

Egy SEP-helyzetben a nem SEP-helyzethez képest az egyetlen dolog, ami megváltozott, az az, hogy a szabadalom tulajdonosa egyoldalúan azt állította, hogy a szabadalom SEP. Az ilyen egyoldalú nyilatkozatok azonban nem jelentik azt, hogy a nyilatkozat tartalmát nem lehet vagy nem kell megtámadni; az Európai Bizottság megbízásából nemrégiben készült tanulmányok szerint a bejelentett SEP-k 50–90%-a valójában nem alapvető fontosságú a szabvány szempontjából (azaz valójában nem SEP-k).⁶⁸ Így egyáltalán nem meglepő, hogy sok esetben egy potenciális engedélyes vitathatja, hogy a portfólió egy része lényeges vagy érvényes-e, és ellenzi, hogy jogdíjat fizessen arra a részre, amelyről jóhiszeműen úgy véli, hogy nem alkalmazható az engedélyesre.

Bizonyos szabadalmakkal kapcsolatos viták esetén az SEP jogosultja nem kényszerítheti az engedélyesre a portfólió-engedély elfogadását, vagy – a lényegességre vonatkozó egyoldalú állításai révén – nem próbálhatja megváltoztatni a bizonyítási terhet úgy, hogy az engedélyesnek kelljen bizonyítani, hogy a szabadalom nem alkalmazható. Ha az SEP jogosultjai számára lehetővé tennék, hogy portfólió-engedélyt *kérjenek* (pl. csak ajánljanak) a potenciális engedélyesektől, az lehetővé tenné az SEP jogosultja számára, hogy kihasználja a szabadalmának (szabadalmainak) a szabványba való beillesztése által biztosított piaci hatalmat, és olyan feltételeket és kikötéseket érjen el, amelyek nem a szabadkereskedelmi megállapodásnak (FRAND) felelnek meg. Az SEP jogosultjai például arra törekedhetnek, hogy nagyszámú „rossz minőségű” szabadalmat (pl. olyan szabadalmakat, amelyeket, ha a tárgyalások vagy a bírósági eljárás során részletesen megvizsgálnának, nem találnának érvényesnek, sértettnek vagy lényegesnek – azaz nem tényleges SEP-knek) kisszámú „jó minőségű” szabadalommal kombináljanak, hogy növeljék a portfólió méretének érzékelését, és így helytelenül növeljék az engedélyezési költségeket – az egész ökoszisztéma és végső soron a fogyasztók kárára.

A bevett hatóságok szerint a közrend inkább azt követeli meg, hogy a potenciális engedélyeseknek ne csak engedélyezzék, hanem ösztönözzék is őket arra, hogy jóhiszeműen támadják meg a szabadalmakat. Az Egyesült Államok Legfelsőbb Bírósága például hangsúlyozta, hogy „fontos közérdek” fűződik a szabadalmak megtámadásához, mivel „[a] megtámadás elhallgattatása esetén a nyilvánosságot folyamatosan arra kötelezhetik, hogy szükség és indoklás nélkül adózzon [a szabadalom jogosultjának].”⁶⁹ Hasonlóképpen figyelmeztetett arra, hogy „a szabadalom jogosultját nem szabad elszigetelni a védekezés érvényesítésétől, és így nem szabad megengedni, hogy jogdíjat követeljen egy olyan ötlet felhasználásáért, amely valójában nem szabadalmaztatható, vagy amely túlmutat a szabadalmi monopólium hatályán...”⁷⁰ Hasonló okokból az Európai Bizottság is amellet érvelt, hogy a szabadalmi megállapodásokban szereplő, a megtámadást kizáró záradékok nem lehetnek „biztonságos kikötők”.

⁶⁷ A Bizottság határozata az AT.39985 ügyben – *Motorola - Enforcement of GPRS Standard Essential Patents C*(2014) 2892 végleges, 2014. április 29., 386 preambulumbekzdés („A Der Grüne Punkt - Duales System Deutschland GmbH („DSD”) ügyben az uniós bíróságok úgy ítélték meg, hogy visszaélészerű, ha egy erőfölényben lévő vállalkozás jogdíjat követel egy védjegy használatáért, amikor az engedélyes ténylegesen nem használja a védjegy által megjelölt szolgáltatást. Ugyanígy ebben az esetben az, hogy a Motorola jogdíjfizetést követel az olyan SEP-k iPhone 4S általi használatáért, amelyeket az Apple esetleg nem sért meg, azt jelenti, hogy a Motorola potenciálisan indokolatlan jogdíjak fizetését kéri anélkül, hogy az Apple vitathatná az ilyen jogsértést.”); *Microsoft Mobile Inc. v. Interdigital, Inc.*, Civ. Sz. 15-723-RGA, 2016 WL 1464545, *1. o. (D. Del. 2016. ápr. 13.) (a trösztellenes keresetek elutasítása iránti kérelem elutasítása, amennyiben a felperes azt állította, hogy az alperes többek között a SEP-engedélyeket nem alapvető szabadalmi engedélyekhez kötötte).

⁶⁸ *Id. ott*, 386 preambulumbekzdés („A Bizottság megállapította, hogy a bejelentett SEP-k 50–90%-a valójában nem alapvető fontosságú a szabvány szempontjából (azaz valójában nem SEP-k).”).

CWA 95000:2019 (E)

különböző kulcsfontosságú technológiákra vonatkozó számos tanulmány arra utal, hogy szigorú vizsgálat esetén a bejelentett szabadalmaknak csak 10–50%-a lényeges (CRA, 2016 és IPlytics, 2017)”. Az EK SEP közleménye, fentebb, 17. lábjegyzet, 1.2.2 n.19.

⁶⁹ *Lear, Inc. v. Adkins*, 395 U.S. 653, 670 (1969).

⁷⁰ *Blonder-Tongue Labs., Inc. v. Univ. of Ill. Found.*, 402 U.S. 313, 349-50 (1971).

Az ilyen aggályok elkerülése érdekében a FRAND-köteles SEP jogosultja nem kötheti az SEP-re vonatkozó FRAND-engedély megadását ahhoz a követelményhez, hogy a megvalósító i. olyan szabadalmakra szerezzen engedélyt, amelyek nem alapvető fontosságúak a szabvány szempontjából, amelyek érvénytelenek vagy amelyeket a végrehajtó nem sért, vagy amelyek már engedélyezve vannak vagy kimerültek; vagy ii. engedélyt adjon a végrehajtó olyan szabadalmaira, amelyek nem alapvető fontosságúak a szabvány szempontjából. Ez magában foglalja azokat a helyzeteket is, amikor a felek vitatják, hogy a szabadalmak érvényesek / sértettek / alapvető fontosságúak-e. A szabadalom jogosultja nem állíthatja egyszerűen egyoldalúan, hogy valamennyi szabadalma SEP, majd nem kényszerítheti a potenciális engedélyest arra, hogy bármelyik szabadalom engedélyezésének feltételeként fizessen az összes szabadalomra vonatkozó engedélyért.

Amint azt fentebb említettük, az Európai Bizottság tanulmányai szerint a bejelentett SEP-k 50–90%-a valójában nem SEP. Ezért nem szabad azt feltételezni, hogy egy adott szabadalomra engedélyt kell kérni pusztán azért, mert a szabadalom tulajdonosa azt állítja, hogy a szabadalom SEP, és a feltételezett engedélyes nem kötelezhető az összes szabadalomra (beleértve a vitatott szabadalmakat is) vonatkozó portfólió-engedély elfogadására, kivéve, ha megállapítást nyer, hogy az engedélyesnek ténylegesen szüksége van az abban szereplő egyes vitatott szabadalmakra vonatkozó engedélyre. Egy szabadalom SEP-nek nyilvánítása nem tolja el a vonatkozó bizonyítási terheket, és nem befolyásolja a potenciális engedélyes igényérvényesítési és védekezési jogait. Ebből következik – és ezt a versenyhatóságok kifejezetten megjegyezték –, hogy a szabadalmak érdemi megtámadása, pl. az érvénytelenség, a jogsértés hiánya és/vagy a kimerülés szempontjából, nem teszi a potenciális engedélyest „vonakodóvá”.⁷¹

Hasonlóképpen, az SEP jogosultja nem követelheti meg a megvalósítótól, hogy az SEP-re vonatkozó FRAND-engedély megadásának feltételeként engedélyt adjon olyan szabadalmakra, amelyek nem alapvető fontosságúak a szabvány szempontjából. A *Motorola*-ügyben⁷² például az Európai Bizottság úgy ítélte meg, hogy ez jelentős trösztellenes aggályokat vethet fel.⁷³

Különös óvatosságra lehet szükség a szabadalmi társulásokkal kapcsolatban, különösen akkor, ha azok érvénytelen szabadalmakat védenek, mivel magasabb jogdíjak fizetésére kötelezhetik az engedélyeseket, és megakadályozhatják az innovációt az érvénytelen szabadalom által lefedett területen.⁷⁴ Hasonlóképpen, ha egy SEP-jogosult egy társuláson keresztül kínál engedélyeket, meg kell őriznie a lehetőséget, hogy közvetlenül is engedélyt adjon az adott SEP-kre. Más szóval, a kizárólag szabadalmi társuláson keresztül történő engedély felajánlása nem tekinthető úgy, hogy az SEP-tulajdonos FRAND engedélyadási kötelezettségének megfelelően eleget tesz. Bizonyos esetekben a potenciális engedélyes már rendelkezik engedélyezési jogokkal a társulásban szereplő szabadalmak némelyikére (akár közvetlenül, akár a beszállítók vagy ügyfelek által birtokolt engedélyek révén), és fontos, hogy a társulások könnyen nyilvánosságra hozzák az ilyen engedélyekre vonatkozó információkat, és az árképzést a meglévő engedélyek figyelembevételével alakítsák ki.

Előfordulhatnak olyan esetek, amikor a felek önkéntesen tárgyalnak egy portfólió-engedélyről, de nem tudnak megállapodni egy adott szabadalom vagy szabadalomcsoport alkalmazhatóságáról. Például, miközben egyetértenek abban, hogy a portfólió egyes szabadalmi tényleges SEP-k lehetnek, amelyekre engedélyre van szükség, nem értenek egyet abban, hogy más szabadalmak relevánsak az engedélyes számára – jóhiszemű érvénytelenséggel vagy a lényegtelenséggel kapcsolatos aggályok miatt, vagy más

⁷¹ Lásd Határozat és végzés, 8. o., *Motorola Mobility LLC & Google Inc.*, Dkt. Sz. C-4410 (F.T.C. 2013. július 23.), <http://www.ftc.gov/os/caselist/1210120/index.shtml> („egy állítólagosan sértő FRAND-szabadalom érvényességének, értékének, megsértésének vagy lényegességének kétségbe vonása nem teszi" a szabvány végrehajtóját „vonakodó engedélyessé.”).

⁷² Bizottsági határozat, Ügy COMP/M.6381 – *Google/Motorola Mobility*, C(2012) 1068, 2012.02.12., http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/decisions/m6381_20120213_20310_2277480_EN.pdf.

⁷³ „További aggodalomra adhat okot, hogy az SEP jogosultja arra kényszerítheti a nem SEP-k jogosultját, hogy az SEP-k engedélyéért cserébe keresztengedélyt adjon a nem SEP-kre”. Id. 107. bek. A Bizottság egy lábjegyzetben azt is

CWA 95000:2019 (E)

származó keresztengedélyt a másik fél SEP-jének ugyanazon szabvány alapján történő felhasználásához kösse”, ami arra utal, hogy a kötelező keresztengedély nem feltétlenül kifogásolható, ha a keresztengedélyezett SEP-k eltérő szabvány alapján készülnek. Id. 107 n.57.

⁷⁴ Az EK technológiaátadási iránymutatásai, fentebb, 19. lábjegyzet. A technológiai társulásokkal kapcsolatban azonosított problémák egyike az a kockázat, hogy érvénytelen szabadalmak védelmét szolgálják. Az egyesítés növelheti a sikeres megtámadás költségeit/kockázatát, mivel a megtámadás sikertelen lehet, ha csak egy szabadalom érvényes a társulásban. Az érvénytelen szabadalmaknak a társulásban való védelme magasabb jogdíjak fizetésére kötelezheti az engedélyest, és megakadályozhatja az innovációt az érvénytelen szabadalom által lefedett területen. Ebben az összefüggésben a társulás és harmadik felek közötti technológiaátadási megállapodásban szereplő, a megtámadást kizáró záradékok, beleértve a felmondási záradékokat is, valószínűleg a Szerződés 101. cikkének (1) bekezdése alá tartoznak.

okok. Ilyen körülmények között a SEP-tulajdonos nem tagadhatja meg a „megállapodásban részesülő” szabadalmak engedélyezését pusztán azért, mert a potenciális engedélyes vitatja más „vitatott” szabadalmak alkalmazhatóságát.⁷⁵

A fennálló nézeteltérés megoldása érdekében a felek megfontolhatják, hogy kölcsönösen megállapodjanak a vitatott szabadalmak közvetítéséről vagy választottbírói eljárásról, vagy peres eljárást kezdeményezhetnek az említett szabadalmak érdemeinek és a FRAND-feltételeknek a megállapítása érdekében minden olyan szabadalom esetében, amelyről kiderül, hogy valóban SEP. Az ilyen vitarendezés keretében a felek önkéntes alapon részt vehetnek egy világméretű bírói eljárásban, vagy önkéntesen megállapodhatnak a szabadalmak „büszke listájának” használatában a teljes portfólióra vonatkozó díjak megállapításához. Mivel azonban a szabadalmak joghatósági jellegűek, a potenciális engedélyes nem kényszeríthető arra, hogy részt vegyen a világméretű FRAND-bíráskodásban (azaz egy széles portfólió-engedély díjszabási gyakorlatában), például a jogsértés megszüntetésével fenyegetve, ha az engedélyes ragaszkodik ahhoz, hogy a nemzeti bíróságokhoz forduljon. Hasonlóképpen, a választottbírói eljárásban, amely megkövetelheti a fél megfelelő eljáráshoz való jogáról és a nemzeti bíróságokhoz való hozzáférés jogáról való lemondását, a portfólió meghatározásának kikényszerítésére vagy szankciók kiszabására való törekvés, ha nem állapodnak meg ilyen eljárásban, helytelen lenne, és ellentétes lenne a meglévő jogszabályokkal és jogokkal.

Másrészt, ha a felek önként és kölcsönösen megállapodnak abban, hogy portfólió-engedélyről tárgyalnak (akár egy adott szabványra vonatkozó SEP-kről, akár egy adott típusú eszközre vonatkozó összes szabadalomról, akár egy vállalat teljes szabadalmi portfóliójáról), akkor ezt természetesen megtehetik. A portfólió-engedélyezés vonzó, önkéntes választás lehet a vállalatok számára, mivel csökkentheti a költségeket és az adminisztratív terheket. Ahelyett, hogy a szabadalmak engedélyezését darabonként kellene elvégezni, a portfóliószintű engedélyezés stabilitást és kiszámíthatóságot biztosíthat, és elősegítheti a vállalatok közötti „szabadalmi békét” több éven keresztül.

Az ilyen szélesebb körű portfólió-engedélyezésre azonban csak akkor kerülhet sor, ha mindkét fél önként és kölcsönösen beleegyezik. A vállalatokat nem szabad arra kényszeríteni, hogy olyan SEP-eket engedélybe vegyenek, amelyekre nincs szükségük. Például egy mobiltelefon- vagy alkatrészszolgáltatónak valószínűleg nincs szüksége engedélyre a hálózati infrastruktúra SEP-jeihez. Hasonlóképpen, egy csak egy adott országban vagy földrajzi régióban tevékenykedő vállalatnak nem kellene olyan világméretű jogokért fizetnie, amelyekre nincs szüksége.

Ennek megfelelően és mindezen okok miatt:

4. alapelv: *Noha egyes esetekben a felek kölcsönösen és önkéntesen megállapodhatnak egy portfólió-engedélyben (még a nézeteltérések tárgyát képező egyes szabadalmak bevonásával is), egyetlen fél sem tagadhatja meg a FRAND-engedélyt a portfólión belüli más szabadalmakkal kapcsolatos nézeteltérések miatt olyan szabadalmakra, amelyeket alapvető fontosságúnak tartanak. Ez a megközelítés lehetővé teheti a felek számára, hogy a szabadalmi portfólión belül a nézeteltérések ellenére azonosítsák a megegyezés területeit. A megállapodásban nem részesülő szabadalmak esetében egyetlen felet sem szabad arra kényszeríteni, hogy portfólió-engedélyt fogadjon el, és ha egyes szabadalmakkal kapcsolatban vita van, az SEP jogosultjának kell teljesítenie az érdemi bizonyítási terheket (pl. annak megállapítása, hogy az állítólagos SEP-t megsértették és az fizetést igényel, valamint a FRAND-arány megállapítása).*

5.5 Átláthatóság és kiszámíthatóság

Az SEP-engedélyezés átláthatósága a szabványosítási folyamattal kezdődik. A FRAND-alapú IPR-ekre vonatkozó politikák megkövetelhetik, hogy a közreműködők hozzák nyilvánosságra az összes olyan szabadalmat, beleértve a folyamatban lévő kérelmeket is, amelyek potenciálisan alapvető fontosságúak a készülő specifikáció szempontjából. A közreműködőket gyakran arra ösztönzik, hogy általános IPR-nyilatkozatokat tegyenek. Ezek a kötelezettségvállalások biztosítják, hogy a FRAND-kötelezettség minden egyes SEP-hez kapcsolódjon. Az ilyen átláthatóság, amelyet számos SDO politikája megkövetel, (1) csökkentheti a szellemi tulajdonjoggal kapcsolatos korlátozások kockázatát, amelyek potenciálisan blokkolhatják a

CWA 95000:2019 (E)

⁷⁵ A *Motorola*-ügyben a Bizottság elutasította azokat az érveket, amelyek szerint a bíróságok nem tudják megfelelően megvédeni a szabadalom jogosultjának a pénzbeli kártérítésre irányuló érdekeit, és ehelyett úgy találta, hogy a konkrét szabadalmakra összpontosító kártérítési keresetek elegendőek a szabadalom jogosultjának kereskedelmi érdekeinek védelméhez. *Lásd Motorola*, Ügy COMP/M.6381, 519 preambulumbekzdés; *lásd még In re Innovatio IP Ventures, LLC Patent Litig.*, MDL Dkt. Sz. 2303, 2013 WL 5593609, *18. o. (N.D. Ill. 2013. okt. 3.) („[A] bíróság nincs meggyőződve arról, hogy a fordított visszatartás általánosságban jelentős aggodalomra ad okot, mivel ez nem csak a standard-esszenciális szabadalmakra jellemző. Bármely szabadalom érvényesítésére tett kísérlet magában hordozza annak kockázatát, hogy az állítólagos bitorló úgy dönt, hogy valamilyen kérdést bíróság előtt vitat, és ezzel a szabadalom jogosultját költséges pereskedésre kényszeríti. Az a kérdés, hogy egy engedélyajánlat megfelel-e a RAND-kötelezettségnek, csupán egy újabb lehetséges vitás kérdést vet fel a felek számára. Ha a felek nem értenek egyet a RAND-aránnyal kapcsolatban, akkor ugyanúgy pereskedhetnek a kérdésben, mint a jogsértésért való felelősséggel kapcsolatos bármely kérdésben.”).

szabványosítási folyamatot, (2) lehetővé teszi az SDO résztvevői számára, hogy a szabvány kidolgozása során értékeljék és kiválasszák a technológiákat, és (3) segít az SDO résztvevőinek felmérni egy adott szabvány támogatásának lehetséges kockázatait és költségeit.

Az átláthatóság érdeke az SEP engedélyezési tárgyalásokkal összefüggésben is érvényesül. Annak érdekében, hogy tisztességesen és átlátható módon lehessen értékelni, hogy egy engedélyjavaslat FRAND-e, a potenciális engedélyesnek jogosultnak kell lennie arra, hogy előzetes feltételek vagy titoktartási követelmények nélkül megkapja a szabadalom jogosultja SEP-engedélyköveteléseinek állítólagos alapját és alátámasztását. Míg a FRAND-kötelezettség célja az ilyen hatalommal való visszaélés visszaszorítása és korlátozása, a túlzott titoktartási kötelezettségek csak arra szolgálhatnak, hogy elhomályosítsák az SEP engedélyezési gyakorlatára vonatkozó információkat. Az átláthatóság ilyen hiánya megnehezítheti a potenciális engedélyes számára azon feltételek értékelését, amelyek alapján érdemes megfontolniuk egy FRAND-engedély megkötését, és a kapcsolódó információk hátrányok könnyen vezethetnek nem FRAND-alapú eredményekhez.⁷⁶ Amellett, hogy az ilyen gyakorlatok az érintett engedélyeseket károsítják, a FRAND alapvető közérdekű funkcióját és a szilárd, tisztességes és átlátható SEP engedélyezési ökoszisztéma biztosításának célját is sérthetik.

Az ilyen titoktartási igények akadályozhatják az iparág azon elvárásait is, hogy az SEP-engedélyek a FRAND-dal bizonyíthatóan összeegyeztethető feltételekkel legyenek elérhetőek. Ha például egy potenciális engedélyes nem férhet hozzá egy szabadalomtulajdonos meglévő engedélyeire vonatkozó alapvető információkhoz, a potenciális engedélyes számára lehetetlenné válhat annak megállapítása, hogy az adott szabadalomtulajdonos által javasolt engedélyezési feltételek diszkriminációmentesek-e vagy sem. Ez a probléma különösen akut lehet, ha az SEP-ket harmadik feleknek, például olyan PAE-knek adják át, amelyekre olyan titoktartási kötelezettségek vonatkoznak, amelyek tiltják az engedélyre vonatkozó információk megosztását a potenciális engedélyesekkel. Az átláthatóság és az egyértelműség hiánya azt is megkövetelheti, hogy a potenciális engedélyesnek költségeket kelljen viselnie az SEP-jogosult követeléseinek (akár magánjellel, akár bírósági úton történő) értékelésével kapcsolatban, ami eszközként felhasználható arra, hogy az engedélyest a nem-FRAND engedély elfogadására kényszerítse. A túlzott titoktartási követelmények előírása vagy a releváns anyagok rendelkezésre bocsátásának elmulasztása bizonyos esetekben arra ösztönözheti az engedélyeseket, hogy a bírósági megoldást válasszák a magántárgyalás helyett, hogy a bírósági ügyekben rendelkezésre álló információcsere-eljárások előnyeit élvezhessék.

Ezért az SEP jogosultjainak nyitottnak és átláthatónak kell lenniük az általuk az SEP-jükért felszámítandó díjakat illetően, valamint azt illetően, hogy milyen szabadalmakra adnak engedélyt, és hogy milyen alapon gondolják, hogy a szabadalmak tényleges, érvényes SEP-knek minősülnek. Amint azt az Európai Bizottság által megrendelt CRA-jelentés is jelezte, ez a „[t]ranszparencia

---

⁷⁶ A titoktartási feltételek aktuális témává váltak a közelmúltbeli peres ügyekben. Több olyan ügy van folyamatban vagy lett nemrégiben rendezve, amelyben a felperes azt állította, hogy egy adott SEP-tulajdonos az NDA-kkal való visszaélés révén megsértette a versenyjogot és a FRAND-kötelezettségvállalásokat. See, pl., Compl. ¶ 66, *Microsoft Mobile, Inc. v. InterDigital, Inc.*, Sz. 15-cv-723 (D. Del. 2015. aug. 20.) („Az InterDigital titoktartást követel azzal a céllal és hatással, hogy elősegítse szabadalmainak visszatartását és diszkriminációját. A titoktartás lehetővé teszi az InterDigital számára, hogy versenyfeletti jogdíjakat vegyen ki, diszkriminatív engedélyezést folytasson, és tovább éljen vissza monopolhelyzetével. Az SEP-k engedélyezésének átláthatósága ezzel szemben lehetővé tenné a leendő engedélyesek számára, hogy hatékonyabban értékeljék, hogy az InterDigital nem tartja-e be a FRAND-kötelezettségeit, és leleplezze a FRAND-kötelezettségek megsértésének mintáját és gyakorlatát.”); Compl. ¶ 54, *Asus Computer Int'l v. InterDigital, Inc.*, Sz. 15-cv-1716 (N.D. Cal. 2015. ápr. 15.) („Az IDC az engedélyezési tárgyalások titkos lefolytatásával és az általa kötött engedélyek feltételeinek titokban tartásával biztosítja a diszkriminációra való képességét. Az IDC megköveteli, hogy a potenciális engedélyesek minden tárgyalás és engedély esetében titoktartási megállapodást kössenek. Az IDC ezt azért teszi, hogy csak az IDC ismerje az engedélyesek által elért feltételeket és díjakat. Ezzel az egyoldalú tudással felvértezve az IDC megpróbál versenyfeletti feltételeket kicsikarni és diszkriminatív feltételeket szerezni az egyes engedélyesektől.”) (belső hivatkozások kihagyva). Legalább egy SEP-tulajdonos azt állította peres eljárásban – egy európai tulajdonú távközlési szolgáltatóval szemben –, hogy a leendő engedélyesnek a kiterjedt NDA-kötelezettségek vállalásának meztagadása „vonakodást” jelent, amely feliosztja a szolgáltató hálózata elleni jogsértés

CWA 95000:2019 (E)

megszüntetésére. Eredeti megfel. Szabadalomsértés esetén

¶¶ 32-33 és 90, *Huawei Tech. Co., Ltd. v. T-Mobile US, Inc.*, Sz. 16-cv-52 (E.D. Tex. 2015. jan. 15.) (Az SEP felfüggesztését kéri, mivel „[i]dáig a T-Mobile elutasította a kölcsönös titoktartási megállapodás megkötését, és ezért még az engedélyről szóló tárgyalások megkezdésére sem hajlandó. ... Legalábbis a fentiekre tekintettel, és információk és meggyőződés szerint a T-Mobile vonatkozó engedélyese az érvényesített szabadalmaknak, és nem hajlandó jóhiszemű tárgyalásokba bocsátkozni.”). Bár ezeket a kérdéseket a bíróságok még nem oldották meg teljes mértékben, egyértelműen jelzik, hogy egyes SEP-tulajdonosok túl messzire mennek azzal, hogy a FRAND-tárgyalások során tanúsított magatartásuk elhomályosítása érdekében abszolút titoktartást követelnek.

tovább javulna, ha a választottbírósi eljárás során meghatározott jogdíjakat nyilvánosságra hoznák, és ha a szerződő felek egyike nem alkalmazhatna egyoldalúan titoktartási záradékot”.⁷⁷

Ez a pont különösen fontos azon vállalatok számára, amelyek nem rendelkeznek szakértelemmel vagy erőforrásokkal az SEP-kérdések teljes körű kezeléséhez, például az IoT-termékek fejlesztésébe belevágó kkv-k számára, és amelyeknek hagyományosan kevesebb referenciapont áll rendelkezésre annak ellenőrzésére, hogy a FRAND-feltételek teljesülnek-e.

Természetesen a vállalatok *önkéntesen* dönthetnek úgy, hogy a tárgyalásaikkal vagy engedélyeikkel kapcsolatos egyes elemeket bizalmasan kezelnek. A szokásos kereskedelmi gyakorlat részeként a vállalatok dönthetnek úgy, hogy kicserélik az általuk bizalmasnak tekintett információkat. Az érzékeny üzleti információk közé tartozhatnak a termékek műszaki részletei, az értékesítési volumenek, az értékesítési előrejelzések, az árképzés, a harmadik féllel kapcsolatos bizalmas információk, a beszállítói kapcsolatok vagy a termékmenetrendek. A felek eseti alapon, a kicserélendő információktól és a kölcsönös preferenciáktól függően önkéntesen megállapodhatnak (és meg is teszik) szélesebb körű titoktartási kötelezettségekben.

A széles körű titoktartási kötelezettségekre vonatkozó *önkéntes* megállapodás hiányában nem kell titoktartást előírni olyan alapvető információk esetében, amelyek fontosak lehetnek a FRAND-engedélyekről szóló tárgyalások megkönnyítése és a FRAND-megfelelés értékelése szempontjából. Példák azokra a nem bizalmas információkra, amelyeket az SEP-jogosultak általában hajlandóak megadni a leendő engedélyeseknek, titoktartási kötelezettség nélkül, a következők:⁷⁸

- Az engedélyezésre javasolt szabadalmak felsorolása;
- A szabvány megfelelő szakaszainak azonosítása, ahol az egyes SEP-eket állítólagosan alkalmazzák;
- A lényegességre és a jogsértésre vonatkozó állítások alapjainak részletei, például az igénybevételei táblázatok;
- Az engedélyezési feltételek részletei, amelyek segíthetik a szabvány végrehajtóját annak értékelésében, hogy a felajánlott feltételek FRAND-nak minősülnek-e vagy sem;
- A FRAND-ajánlat (beleértve a jogdíj mértékét is) kiszámításának alapja és módszertana;
- A szabadalmitársulás-kezelők vagy más, mások tulajdonában lévő szabadalmakra engedélyezési jogot igénylő személyek esetében a szabadalomtulajdonosok írásos meghatalmazása, amely felhatalmazza a kezelőt, hogy a szabadalomtulajdonos nevében tárgyalásokat kezdjen (és meghatározza a kezelő hatáskörének esetleges korlátait);
- Korábbi díjszabási és engedélyezési információk (esetleg anonimizálva vagy más módon korlátozva a jogos harmadik fél titoktartási kérdéseinek védelme érdekében, és beleértve az esetlegesen alkalmazandó „mellékmegállapodásokat”, „felső határokat” vagy „árendeményeket”);
- Az igényelt szabadalmakkal kapcsolatban folyamatban lévő peres vagy egyéb eljárások részletei; és
- A potenciális engedélyes (vagy potenciális szállítói vagy vevői) beszállítóinak vagy vevőinek adott korábbi engedélyekre vonatkozó információk, hogy a potenciális engedélyes megállapíthassa, hogy termékei közül van-e már engedélyben részesített termék (és elkerülhesse az esetleges kettős kifizetéseket).

⁷⁷ Charles River Associations, Transparency, Predictability and Efficiency of SDO-based Standardization and SEP Licensing: A Report for the European Commission 89. o. (2016. dec. 12.).

⁷⁸ Az SEP-engedélyezők állítólagos helytelen magatartását vizsgáló bíróságok és ügynökségek megkövetelték, hogy az alább meghatározott információk nagy részét a potenciális engedélyesek rendelkezésére bocsássák. Ilyen például az Európai Bíróság határozata a *Huawei Technologies Co. v. ZTE Corp.* ügyben, C-170/13, [2015] E.C.R. 477, valamint a kínai Nemzeti Fejlesztési és Reformbizottság (2015. február 9.) és a Koreai Fair Trade Bizottság (2016. december 28.) közelmúltbeli döntése a Qualcomm-mal kapcsolatos vizsgálataikban.

A tárgyaló felek által benyújtandó információk részletesebb listáját az alábbi B. melléklet tartalmazza.

Másrészt gyakran helyénvaló lehet, hogy a tárgyaló felek titoktartási rendelkezéseket alkalmazzanak a valóban érzékeny kereskedelmi információk, például a folyamatban lévő kutatás-fejlesztésre, termékértékesítésre, -fejlesztésre vagy -árazásra vonatkozó információk vagy hasonló elemek védelme érdekében. A szélesebb körű titoktartásról szóló kölcsönös megállapodás hiányában az ilyen szűk körű titoktartási feltételek alkalmazása hatékony információmegosztást biztosíthat anélkül, hogy az átláthatósághoz kapcsolódó köz- és magánérdekek sérüljenek.

Ennek megfelelően és mindezen okok miatt:

5. alapelv: *A FRAND-tárgyalások egyik fele sem törekedhet arra, hogy a másik felet túlságosan széles körű titoktartási megállapodásokra kényszerítse. Bizonyos információk, mint például a szabadalmi listák, a releváns termékeket azonosító igénybevételi táblázatok, a FRAND engedélyezési feltételek, a korábbi engedélyezési előzmények szempontjai és hasonlóak fontosak a lehetséges FRAND-feltételek értékeléséhez, és ezen anyagok nyilvános hozzáférhetősége támogathatja a FRAND következetes és tisztességes alkalmazásához fűződő közérdeket. A szabadalom jogosultja nem törekedhet arra, hogy a szabadalmakkal vagy korábbi engedélyekkel kapcsolatos információs előnyét kihasználva akadályozza a potenciális engedéllyessel való hatékony tárgyalási képességét.*

5.6 A szabadalmak átruházása és szétválasztása

Ha egy FRAND-köteles SEP-t átruháznak, az eredeti átvevőnek és minden további átvevőnek továbbra is kötve kell maradnia a FRAND-kötelezettséghez. Amint azt az Európai Bizottság jelezte:

A FRAND-kötelezettségvállalás hatékonyságának biztosítása érdekében minden részt vevő IPR-jogosultat, aki ilyen kötelezettségvállalást tesz, kötelezni kellene arra, hogy biztosítsa, hogy minden olyan vállalat, amelynek az IPR-tulajdonos átadja a szellemi tulajdonjogát (beleértve az IPR-engedély jogát is), kötve legyen a kötelezettségvállaláshoz, például a vevő és az eladó közötti szerződéses záradék révén.⁷⁹

Az utóbbi években kialakult az a gyakorlat, hogy egyes SEP-jogosultak felosztják vagy 'feldarabolják' szabadalmi portfóliójukat. Az SEP-k tulajdonjogának átruházása elvileg nem jelenthet problémát az SEP és a FRAND-engedélyezés összefüggésében, és a felek általában szabadon átruházhatják a szabadalmakat, ahogyan azt jónak látják – feltéve azonban, hogy a címzett tiszteletben tartja a korábban vállalt engedélyezési kötelezettségeket.

Problémák akkor merülhetnek fel, ha az SEP-eket olyan új tulajdonosra ruházzák át, aki nem tartja be a korábbi tulajdonos által vállalt FRAND-kötelezettségeket. Ha az engedélyezési kötelezettségvállalások nem szállnak át az SEP-ekkel együtt, az SEP-k megszerzői megtagadhatják, hogy FRAND-feltételeket kínáljanak a vonatkozó szabványok végrehajtóinak. Továbbá az SEP-portfóliók egyre több független tulajdonosra való szétterjedése súlyosbíthatja a jogdíjak halmozódásának problémáját – nevezetesen azt, hogy az ugyanazon szabványra vonatkozó SEP-k több tulajdonosa által egymástól függetlenül követelt jogdíjak nem veszik figyelembe az ugyanazon szabványra vonatkozó más SEP-k jelenlétét, és ezáltal nem megfelelően magas általános jogdíjhoz vezetnek. Ha az SEP-portfóliókat felosztják, a felosztott részekért (és a portfólió fennmaradó részéért) kért összes jogdíj nem haladhatja meg azokat a jogdíjakat, amelyeket FRAND-nak minősítettek volna, ha a portfólió egyetlen tulajdonosnál maradt volna, vagy amelyeket az eredeti tulajdonos felszámított volna.

A szabadalmi jogérvényesítő szervezetek nem használhatók pusztán közvetítőként olyan magatartás elfedésére, amely a FRAND-kötelezettségek megkerülésére irányul, és amely közvetlen követés esetén nyilvánvalóan visszaélészerű lenne. Például a szabadalmi „privaterek” nem használhatók fel az egyébként alkalmazható kölcsönös engedélyezési megközelítések (pl. az engedélyezési díjak kiigazítása a keresztengedélyezett szabadalmak kezelésére) meghíúsítására.

---

⁷⁹ Az Európai Bizottság horizontális iránymutatásai, 285. bek. *Lásd még* a Google/Motorola ügyet, amelyben a

Bizottság jelezte, hogy: „a vásárló vállalatot, amely egy SEP-portfóliót szerez meg egy eladó vállalattól, az eladó vállalat által korábban tett FRAND-kötelezettségvállalásnak kell kötnie”.

A FRAND-ígéretnek ezért ki kell terjednie az SEP eladása esetén az átvevőre is. Ha egy FRAND-köteles SEP-t átruháznak, az eredeti átvevőnek és minden további átvevőnek továbbra is kötvé kell maradnia a FRAND-kötelezettséghez.

Ennek megfelelően és mindezen okok miatt:

6. alapelv: *A FRAND-kötelezettségek a szabadalmak átruházása ellenére is fennmaradnak, és a szabadalmi adásvételi ügyleteknek kifejezetten tartalmazniuk kell erre vonatkozó kifejezést. A szabadalmi átruházások szintén nem változtathatják meg az egyes szabadalmakért kért vagy kapott értéket. Ha az SEP-portfóliókat felosztják, a felosztott részekért (és a portfólió fennmaradó részéért) felszámított összes jogdíj nem haladhatja meg azokat a jogdíjakat, amelyeket FRAND-nak minősítettek volna, ha a portfólió egyetlen tulajdonosnál maradt volna, vagy amelyeket az eredeti tulajdonos felszámított volna. A szabadalmak átruházása pedig nem használható fel a potenciális engedélyes „jogdíjbeszámítási” vagy hasonló viszonyossági jogainak meghiúsítására.*

6 Következtetés

Remélhetőleg ez a CWA segítséget nyújt mind az engedélyezőknek, mind az engedélyeseknek az SEP-tárgyalások lefolytatásában és lezárásában, valamint a FRAND-kötelezettséggel összhangban lévő megfelelő magatartás fenntartásában.

E projekt támogatásáért a CWA résztvevői köszönetet mondanak a DIN-nek és a CEN-CENELEC-nek a segítségért, támogatásért és bátorításért. Támogatásuk nélkül az iparági érdekeltek széles körének összehozásában és a konszenzusos folyamat megkönnyítésében ez a CWA nem jöhetett volna létre.

A. melléklet – Gyakran ismételt kérdések (GYIK)

K: Mi az a CWA, és mi a célja?

A CWA egy „CEN-CENELEC munkaértekezlet-megállapodás”. „Ez egy CENELEC Munkaértekezlet által kidolgozott és jóváhagyott megállapodás, amely kiadványként a CENELEC tulajdonában van, és amely a tartalmáért felelős, azonosított személyek és szervezetek konszenzusát tükrözi.”⁸⁰ A jelenlegi CWA az SEP engedélyezés legjobb gyakorlataira vonatkozik.

E CWA célja, hogy a) oktatási és háttér-információkat nyújtson az SEP-engedélyezéssel és a FRAND alkalmazásával kapcsolatban, b) meghatározza és illusztrálja azokat a kulcsfontosságú kérdéseket és problémákat, amelyekkel a tárgyaló felek néha találkozhatnak, és c) meghatározza azokat a legfontosabb magatartásformákat és „legjobb gyakorlatokat”, amelyeket a felek a SEP engedélyezésével kapcsolatos kérdések békés és a FRAND-kötelezettségnek megfelelő megoldása érdekében alkalmazhatnak. Reméljük, hogy ez a CWA segítséget nyújthat mind a tapasztalt, mind a tapasztalatlan SEP-tárgyalóknak abban, hogyan lehet hatékonyabban tisztességes megállapodásokat kötni, és hogyan lehet jobban előmozdítani az ipar (beleértve az SEP-tulajdonosokat is), a szabványosítás és végső soron a fogyasztók céljait és érdekeit. További részletekért kérjük, olvassa el a CWA 2-5. szakaszát.

K: Mi az a szabvány szempontjából nélkülözhetetlen szabadalom (SEP), és miért fontosak az SEP-k?

A szabadalom egy találmányra vonatkozó, jogilag biztosított jog. A szabadalmak különböző jogokat biztosítanak arra, hogy másoknak felszámítsák a találmány használatát, és bizonyos esetekben megakadályozzák, hogy mások használják a találmányt.

Az olyan szabadalmat, amely egy szabvány használatához nélkülözhetetlen technológiát védi, szabvány szempontjából nélkülözhetetlen szabadalomnak (SEP) nevezzük. Az új szabványosított technológiák a „dolgok internetére” (Internet of Things, IoT), az „5G” szabványcsomagra és más következő generációs szabványosított technológiákra irányulnak, amelyeket az európai fogyasztóknak szánt, és azon túlmenően a közeljövőben megjelenő termékek, infrastruktúrák és szolgáltatások fognak használni. Egy adott szabványhoz több száz vagy akár több ezer SEP is tartozhat.

K: Mi az a szabadalmi feltartóztatás?

A szabványnak megfelelő termékeket gyártó vagy használó vállalatoknak szükségszerűen használniuk kell az e termékekbe beépített SEP-eket. Mivel a szabványt használni kívánó vállalatoknak (és fogyasztóknak) nincs más kereskedelmi alternatívájuk, mint az SEP-jogosult technológiájának használata, az SEP-jogosult alkupozíciója drámaian megnő az engedélyezési tárgyalások során.

Ezt a jelenséget „lock in”-nek nevezik. A szabványfejlesztő szervezetek (SDO-k) egyik fontos kihívása, hogy védekezzenek a „lock-in” hatással való esetleges visszaélés ellen. Amikor az SEP jogosultja megtagadja az engedély kiadását, vagy megpróbálja kihasználni a bezártságot, és – esetleg a jogsértés megszüntetésével fenyegetve – többet kér az engedélyért, mint amennyit a szabadalmaztatott találmány érne, ha az SDO nem fogadta volna el a technológiát, az SEP jogosultjának magatartását „feltartóztatás”-nak nevezik.

K: Mi a célja a FRAND-kötelezettségvállalásnak?

A FRAND-kötelezettségvállalás olyan kötelezettségvállalás, amely szerint az engedélyeket tisztességes, észszerű és megkülönböztetéstől mentes (FRAND) feltételekkel nyújtják. Az SDO-k a lock-in hatással való esetleges visszaélés (lásd még az előző kérdést) elleni védekezés érdekében általában olyan szabadalmi politikákat fogadnak el, amelyek az SEP-k engedélyezését a FRAND-szabályozás alapján írják elő.

A FRAND-politikák értelmében a szabványok résztvevői önként vállalják, hogy szabadalmaikat tisztességes és észszerű feltételek mellett engedélyezik bármely olyan félnek, aki a vonatkozó szabványt alkalmazni kívánja. Ez biztosítja a szabadalom jogosultjai számára, hogy észszerű értéket kapjanak a szabványokhoz hozzájáruló szabadalmakért. Ugyanakkor, ha betartják és érvényesítik, a FRAND-

CWA 95000:2019 (E)

kötelezettség védelmet nyújt az ellen is, hogy az SEP-jogosultak később visszaéljenek helyzetükkel, és többet kérjenek az engedélyért, mint amennyit a szabadalmaztatott találmány megérne, ha a

---

⁸⁰ *Lásd* <https://www.cenelec.eu/standardsdevelopment/ourproducts/workshopagreements.html>.

technológiát nem fogadta volna el az SDO, vagy hogy más piaci szereplőket kizárjanak a szabvány bevezetéséből annak ellenére, hogy hajlandóak lennének a FRAND feltételei szerinti engedélyt elfogadni.

K: Mi a versenyjog szerepe a szabványosítással összefüggésben?

A szabványfejlesztési tevékenység így versenykérdéseket vethet fel. A szabványosítás keretében folytatott megbeszélések például lehetőséget adhatnak az összejátszásra, hogy csökkentsék vagy megszüntessék az egyébként egymással versengő technológiák közötti versenyt. A FRAND-kötelezettségek segítenek ellensúlyozni a szabványosítás által esetlegesen felmerülő versenyjogi aggályokat. Ugyanakkor a FRAND-kötelezettségnek az SEP-jogosult általi megszegése súlyosbíthatja a versenyjogi aggályokat, és trösztellenes felelősségre vonáshoz vezethet.

K: Milyen közpolitikai és fogyasztói érdekek érvényesülnek a szabványosítással összefüggésben?

A FRAND-megközelítések a gazdasági növekedés előmozdítására, az együttműködésen alapuló technológiai fejlődés elősegítésére és a közjóllét és a szabványosított technológiák terjesztésének előmozdítására irányulnak. A FRAND elősegíti az interoperábilis termékek eléréséhez fűződő közérdeket, miközben védelmet nyújt a versenyt és végső soron a fogyasztókat károsító tisztességtelen gyakorlatokkal szemben.

K: Hogyan hatnak ezek a viták a kkv-kra?

Míg a szabványosított technológiák növekvő alkalmazása a kis- és nagyvállalatokat is érinti, a kkv-k várhatóan nagy szerepet fognak játszani az összekapcsolt gazdaság kialakításában és az elkövetkező innovációkban. A piaci ökoszisztémában való részvételhez szükséges szabványokat lefedő SEP-kel kapcsolatos tisztességtelen engedélyezési igények azonban egyedülállóan befolyásolhatják és károsíthatják a kkv-k piaci részvételét. Különösen számos tényező jelent aszimmetrikus kockázatokat a kkv-k számára a szabvány szempontjából nélkülözhetetlen szabadalmi engedélyezési környezetben, és végső soron gátolhatja a downstream innovációt, például az erőforrások, a kereskedelmi információk, a műszaki információk és a piaci pozíció tekintetében.

K: Melyek azok az alapvető FRAND és SEP engedélyezési elvek, amelyeket a CWA védelmez?

Az alapelvek összefoglalója a CWA összefoglalójában és a 2. szakaszban elérhető Legjobb gyakorlatok dokumentumában található. A vonatkozó elvek közül néhányat a következő kérdések is tárgyalnak.

K: Mi történik, ha egy szabadalom jogosultja kapcsolatba lép Önnel, és azt állítja, hogy engedélyt kell kérnie?

A legtöbb esetben fontos, hogy ügyvéddel dolgozzon együtt, aki kiértékeli az engedélyt és a szabadalmakat, és segít a tárgyalási folyamat lefolytatásában. Általában bölcs dolog felvenni a kapcsolatot a beszállítóval a vonatkozó funkciók tekintetében, mivel ők több információval rendelkezhetnek arról, hogy a szabadalmak valóban vonatkoznak-e a szabványra. És fontos, hogy tisztában legyen a jogaival. Bár Önnek (vagy beszállítójának) fel kell készülnie arra, hogy az alkalmazandó szabadalmakra vonatkozó FRAND-feltételek mellett engedélyt fogadjon el, nem szabad hagynia, hogy olyan engedélyt fogadjon el, amelyre nincs szüksége, vagy amely tisztességtelen.

K: Kérhet-e a FRAND-kötelezettséget vállaló SEP-jogosult jogsértés megszüntetésére irányuló végzést?

Röviden, a jogsértés megszüntetésére irányuló végzés a piacról való kizárást jelenti. A jogsértés megszüntetésére irányuló végzés gyakran olyan méltányos jogorvoslatnak tekinthető, amely bírósági végzés formájában kötelezi a felet bizonyos cselekmények megtételére vagy azoktól való tartózkodásra. Ez magában foglalhat olyan *de facto* jogsértés megszüntetésére irányuló végzést, mint az állítólagosan jogsértő termékek vámhatósági lefoglalása vagy büntetőeljárás. Az ilyen intézkedéseknek súlyos hatása lehet egy szabvány alkalmazójára, mivel megakadályozza az érintett vállalatot abban, hogy termékeit forgalomba hozza (vagy továbbra is forgalomba hozza) azon a területen, ahol az intézkedést elrendelték.

A FRAND-tárgyalások keretében nem szabad jogsértés megszüntetésére irányuló végzésekkel (beleértve a vámfelfoglalásokat vagy büntetőeljárásokat) fenyegetni. Az engedélyező nem kérhet jogsértés megszüntetésére irányuló végzést egy FRAND-köteles SEP-re vonatkozóan, kivéve kivételes

CWA 95000:2019 (E)

körülmények között, például ha a végrehajtó csődeljárás alatt áll, vagy ha az érintett bíróság joghatóságán kívül esik.

K: Ki jogosult a FRAND-engedély megszerzésére?

A FRAND-kötelezettségvállalás arra vonatkozó kötelezettségvállalás, hogy minden potenciális engedélyesnek engedélyt ad. A FRAND-ígéret nem korlátozza az engedélyezést egy adott alcsoportra, hanem bármely potenciális engedélyesre vonatkozik, aki engedélyt kér.

K: Az ellátási lánc minden résztvevőjének engedélyre van szüksége?

Nem. Ha például egy beszállító már rendelkezik engedéllyel, ügyfeleinek nem kell engedélyt kérniük ugyanarra az SEP-re, amikor a beszállító engedélyezett termékeit saját termékeikben vagy szolgáltatásaikban használják („szabadalom kimerítése”). Ez különösen hatékony megközelítése lehet az SEP-engedélyezésnek azokban az iparágakban, ahol a termelési vagy forgalmazási láncban lejjebb lévő vevők száma jelentősen meghaladja a feljebb lévő szállítókét.

K: A FRAND-kötelezettséget vállaló SEP-jogosult választhat-e, hogy az értékláncban hol kíván engedélyt adni?

Nem. Az elmúlt években egyes vállalatok bejelentették, hogy állítólag jogukban áll megtagadni az engedélyeket a beszállítói lánc egyes vállalataitól – általában az alkatrész- vagy modulszintű vállalatoktól, amelyek a leginkább ismerik a szabványosított technológiákat. Az engedélyek ilyen elutasítása több okból is problematikus, és végső soron ahhoz vezethet, hogy a jogdíjakat a szabad felhasználásnál magasabb összegben kell felszámítani a downstream vállalatoknak az általuk létrehozott érték és funkciók alapján. Az ezeket a megközelítéseket mérlegelő bíróságok úgy találták, hogy azok összeegyeztethetetlenek a FRAND-kötelezettségekkel.

K: Milyen módszereket kell alkalmazni a FRAND-értékelések elbírálásakor?

Az SEP-ket saját műszaki érdemeik és hatályuk alapján kell értékelni, nem pedig a későbbi értékek vagy felhasználások alapján. Bár a konkrét engedélyezési feltételeket és értékeket mindig eseti alapon kell meghatározni, a felek egyedi tényeire és körülményeire tekintettel, a FRAND-értékelésre vonatkozóan van néhány egyértelmű *módszertani* megközelítés, amelyet a különböző hatóságok mind Európában, mind világszerte elismertek. A CWA 5.3. szakasza foglalkozik ezekkel a módszertani megközelítésekkel, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a feleknek az értékelési kérdések értékelésénél mindig saját, független döntést kell hozniuk (saját ügyvédjeikkel és más tanácsadóikkal konzultálva).

K: Mint potenciális engedélyes, szükséges-e portfólió-engedélyt szerezniem?

Nem. Például egy csak egy adott országban vagy földrajzi régióban tevékenykedő potenciális engedélyesnek nem kellene olyan világméretű jogokért fizetnie, amelyekre nincs szüksége. Hasonlóképpen, az engedélyező nem kötelezheti a potenciális engedélyest arra, hogy olyan szabadalomra (szabadalmakra) fogadjon el engedélyt, amelyre (amelyekre) nincs szüksége, pl. ha azokat nem sértik, érvénytelenítik vagy merítik ki. Ezért szélesebb portfólió-engedélyre csak akkor kerülhet sor, ha mindkét fél *önként és kölcsönösen* beleegyezik.

K: A FRAND-kötelezettségvállalás hatálya alá tartozó SEP-k tulajdonosaként megkövetelhetem-e a potenciális engedélyesektől, hogy mind a SEP-jeimre, mind a nem SEP-jeimre engedélyt szerezzenek?

A felek önkéntesen és kölcsönösen megállapodhatnak az SEP-kre és a nem SEP-kre egyaránt kiterjedő engedélyről. Nem helyénvaló azonban, ha az engedélyező az engedélyes alkalmazandó SEP-ire vonatkozó engedély megadását ahhoz a követelményhez köti vagy más módon feltételhez köti, hogy az engedélyes elfogadja és megfizeti az engedélyt az engedélyező szabadalmi portfóliójának egy másik részére (nem SEP-k), még akkor is, ha ezek a többi szabadalom vélhetően alkalmazható az engedélyes termékére vagy a szabvány végrehajtására.

K: Milyen fontos az átláthatóság és a kiszámíthatóság a szabványosítás és az SEP-engedélyezés folyamatában?

Az SEP-engedélyezés átláthatósága a szabványosítási folyamattal kezdődik. Az ilyen átláthatóság, amelyet számos SDO-irányelv megkövetel, (1) csökkentheti a szellemi tulajdonjogokkal kapcsolatos korlátozások kockázatát, amelyek esetleg blokkolhatják a szabványosítási folyamatot, (2) lehetővé teszi az SDO résztvevői számára, hogy a szabvány kidolgozása során értékeljék és kiválasszák a technológiákat, és (3) segít az SDO résztvevőinek felmérni egy adott szabvány támogatásának

CWA 95000:2019 (E)

lehetséges kockázatait és költségeit.

Az átláthatóság érdekei az SEP engedélyezési tárgyalásokkal összefüggésben is érvényesülnek. Annak érdekében, hogy tisztességesen és átlátható módon lehessen értékelni, hogy egy engedélyjavaslat FRAND-e, a potenciális engedélyesnek jogosultnak kell lennie arra, hogy előzetes feltételek vagy titoktartási követelmények nélkül megkapja a szabadalom jogosultja SEP-engedélykövetéseinek állítólagos alapját és alátámasztását.

K: Milyen részleteket kell megadnia az SEP-jogosultnak, amikor FRAND-engedélyt ajánl fel?

Az SEP-tulajdonosnak fel kell készülnie arra, hogy megadja a szükséges alapszintű információkat annak értékeléséhez, hogy a vádolt termékek sértik-e az érvényes szabadalmi jogokat. Ez jellemzően tartalmazza az igényelt szabadalmak listáját, egy részletes leírást (pl. igénybevételi táblázatok), amely leírja, hogy a szabadalmakat állítólag hogyan sértik a szabványt megvalósító termékek, valamint egyéb releváns információkat, amelyek a potenciális engedélyes számára szükségesek a jogsértésre, érvényességre és lényegességre vonatkozó állítások értékeléséhez, valamint a javasolt értébecslés értékeléséhez.

K: Az ilyen típusú információk csak NDA keretében adhatók meg?

A felek önkéntesen és kölcsönösen megállapodhatnak az engedélyezési tárgyalások széles körű titoktartásáról, amely a megbeszélések bármely vagy valamennyi szempontját védi. Általánosságban azonban egyik félnek sem kell titoktartási nyilatkozatot kötnie az SEP engedélyezési tárgyalások céljából, és egyik felet sem szabad büntetni azért, ha úgy dönt, hogy nem köt titoktartási nyilatkozatot. Például az NDA megkötésének mellőzése nem teheti egyik felet sem „vonakodóvá.”

A potenciális engedélyesnek jogában kell állnia, hogy a szabadalom jogosultjától előzetes feltételek vagy titoktartási igények nélkül teljes átláthatóságot kapjon a szabadalom jogosultja által az SEP engedélyezésére vonatkozó követelmények állítólagos alapjára és alátámasztására vonatkozó részletekről. A feltüntetendő konkrét információkkal e CWA B. melléklete foglalkozik.

K: Mi történik, ha az SEP-jogosult átadja a szabadalmát, amelyre vonatkozóan FRAND-kötelezettséget vállalt, egy új tulajdonosnak?

A FRAND-ígéretnek ki kell terjednie az SEP eladása esetén az átvevőre is. Ha egy FRAND-köteles SEP-t átruháznak, az eredeti átvevőnek és minden további átvevőnek továbbra is kötve kell maradnia a FRAND-kötelezettséghez.

K: Melyek a releváns eljárási szempontok az SEP engedélyezési tárgyalások során?

Ami az SEP-engedélyekre vonatkozó tipikus tárgyalási folyamatot illeti, nem létezik „univerzális” eljárás. Az embernek észszerű módon kell eljárnia, és minden interakció során tisztességesnek és őszintének kell lennie. Ezen túlmenően számos olyan alapelvet kell figyelembe venni, amelyeket a CWA 3. szakasza ismertet.

K: Mennyi ideig tart egy SEP-engedély tárgyalása?

Ez jelentősen eltérhet – lehet, hogy több hónapig, de akár évekig is eltarthat. A tárgyalások időzítése számos tényezőtől függ, például az érintett SEP-portfólió méretétől, a termékek/technológia összetettségétől, az engedélyezőnek a szükséges információk megadásában tanúsított szorgalmától és egyéb tényezőktől. Összetettebb esetekben jelentős erőfeszítésre és időre lehet szükség a rendelkezésre bocsátott anyagok áttekintéséhez és megértéséhez. A FRAND-tárgyalások ezért időigényesek lehetnek, és az engedélyezéshez nem társul „univerzális” ütemterv. El kell kerülni, hogy a tárgyalások során akár az engedélyező, akár az engedélyes egyoldalúan észszerűtlen határidőket határozzon meg. Amíg a felek észszerűen viselkednek, a tárgyalások ütemezése nem lehet vita tárgya.

Kérdés: Hogyan lehet megoldani az SEP tulajdonosa és a potenciális engedélyes közötti vitát?

Vitás esetben a felek a nemzeti bíróságok előtt hagyományos követelésekkel és védekezéssel élhetnek, vagy kölcsönösen és önkéntesen megállapodhatnak az alternatív vitarendezésben („ADR”). Az ilyen FRAND-keresetek, beleértve az alternatív vitarendezést is, szerződéses, szabadalmi, versenyjogi és/vagy egyéb követelésekkel járhatnak.

K: Mik azok az SEP szabadalmi társulások, és milyen megfontolásokat kell figyelembe venni, ha valaki SEP szabadalmi társulások engedélyezésével foglalkozik?

Az SEP szabadalmi társulás egy adott szabvány szempontjából releváns, különböző vállalatok tulajdonában lévő több SEP (vagy állítólagos SEP) egyesítése azzal a céllal, hogy egy szabadalomcsoportra egyetlen engedélyt kínáljanak. A társulás-engedélyezés vonzó, önkéntes választás lehet a vállalatok számára, mivel csökkentheti a költségeket és az adminisztratív terheket. Ahelyett, hogy a különböző vállalatoktól külön-külön kellene engedélyeztetni a szabadalmakat, a társulás-engedélyezés egyetlen helyszínt biztosíthat nagyobb számú szabadalom engedélyezésére. Ugyanakkor mind az engedélyezők, mind az engedélyesek szabadon dönthetnek arról, hogy szabadalmi társuláson keresztül kívánnak-e engedélyt adni vagy sem. Az, hogy egy fél nem hajlandó csatlakozni egy társuláshoz, vagy nem hajlandó egy társulástól engedélyt szerezni, nem tekinthető annak jeleként, hogy nem hajlandó SEP-engedélyt adni vagy szerezni. Továbbá, csak azért, mert a társulásban szereplő szabadalmakról azt állítják, hogy SEP-k, nem lehet azt a következtetést levonni, hogy valóban SEP-k. A szabadalmi társulás-engedélyezéssel kapcsolatos további részleteket a CWA 3.10. és 5.4. szakaszában találunk.

B. melléklet – Az engedélyezési tárgyalásokkal kapcsolatos dokumentáció

Az egyenlő versenyfeltételek megteremtése érdekében az európai szabadalmi oltalom jogosultjának fel kell készülnie arra, hogy olyan információkat szolgáltatson, amelyek lehetővé teszik, hogy a felek közötti tárgyalások közös információ- és tényalapon történjenek. Mivel az SEP-jogosult általában sokkal több információval rendelkezik a vonatkozó szabadalmakról, azok előzményeiről, az engedélyekről és egyéb, a szabadalom alkalmazhatóságának és a FRAND-feltételeknek az értékelése szempontjából releváns kérdésekről, ez megköveteli, hogy az SEP-jogosult a potenciális engedélyes által az igények és az engedélyezési ajánlatok értékelése szempontjából releváns információkat és dokumentumokat bocsásson rendelkezésre. A potenciális engedélyesnek egészséges szkepticizmust kell tanúsítania, és törekednie kell az SEP-jogosult által nyújtott információk ellenőrzésére, többek között a nyilvánosan elérhető információk vizsgálatával.

Ez a melléklet felsorolja azokat az információkat és dokumentumokat, amelyekre egy potenciális engedélyesnek jellemzően szüksége lehet egy engedélyezési ajánlat értékeléséhez, ideértve a következőket:

- 1) Alapvető információk, amelyeket az SEP-jogosultnak mindig önként és proaktívan kell megadnia.
- 2) A potenciális engedélyes kérésére rendelkezésre bocsátandó információk
- 3) További információk, amelyeket akkor kell rendelkezésre bocsátani, ha az érvényesített SEP-k olyan szabadalmakat tartalmaznak, amelyek engedélyezési programban vagy szabadalmi társulásban szerepelnek vagy korábban szerepeltek

A lista nem teljes körű; az adott esettől függően további információkra lehet szükség, illetve ezek hasznosak lehetnek a tisztességes tárgyaláshoz.

a) A következő információkat az SEP-jogosultnak mindig önként és proaktívan kell megosztania:

- Egy táblázat vagy hasonló funkcionális összefoglaló azon szabadalmakról, amelyeket az SEP-jogosult lényegesnek tart, és amelyek engedélyezését kéri („alapvető szabadalmak”), a következő részletekkel:
  - A szabadalom címe;
  - szabadalmi számok;
  - találmányok;
  - eredeti bejelentők;
  - terület;
  - melyik szabadalom melyik szabadalomcsaládba tartozik;
  - elsőbbségi időpontok; és
  - lejárati időpontok.
- Információk a következőkről:
  - a releváns szabadalmakkal kapcsolatos, korábban eldöntött vagy folyamatban lévő semmisségi eljárások, peres eljárások, a jogsértés elmulasztásának megállapítása vagy trósztelles vagy versenyhatósági igények;

CWA 95000:2019 (E)

- a szabadalmi hivatalok megújítási díjai az egyes alapvető szabadalmakra vonatkozóan naprakész-e;
és

- az SEP jogosultja tartós kötelezettségvállalás alapján tárgyal-e az engedély feltételeiről (azaz „a szabadalomra vonatkozó engedélyek”), olyan kötelezettségvállalás, amely fennmarad, és amely nem oldódik fel más írásbeli engedély megkötésével), hogy a javasolt jogdíjak megfelelnek az SEP-jogosult FRAND-kötelezettségeinek mind a szabadalom jogosultjaival, mind ügynökeivel szemben, és hogy az esetlegesen létrejövő megállapodás vagy engedély e kötelezettségvállalásra támaszkodva fog létrejönni.
- Elegendő információ ahhoz, hogy a potenciális engedélyes felmérhesse, hogy termékei sértik-e az érvényesített szabadalmakat. E célból az európai szabadalmi oltalom jogosultjának kellően részletes jogsértési igénytáblázatokat kell rendelkezésre bocsátania, a következőkkel együtt:
  - részletek arról, hogy a szabványban az alapvető szabadalmakra vonatkozó jellemzők opcionálisak vagy kötelezőek;
  - az engedélyezési tájékoztatásban szereplő információk, lehetőleg a fent említett táblázatos dokumentumba integrálva;
- Ha a potenciális engedélyes kéri, ezt ki kell egészíteni a következőkkel:
  - az érintett SDO IPR-re vonatkozó politikája (beleértve a tárgyalta szabadalmakra vonatkozó szellemi tulajdonjogokra vonatkozó politika alkalmazandó változatait); és
  - a szabadalom jogosultja által az SDO felé tett FRAND-kötelezettségvállalások részletei (pl. adott esetben a benyújtott garancialevél vagy szabadalmi nyilatkozat másolata).
- A javasolt FRAND engedélydíj-ajánlat kiszámításának teljes körű adatai, esetleg csak olyan mértékben szerkesztve, amennyire az a harmadik felek NDA-kötelezettségeiből eredő titoktartási kötelezettségek betartásához feltétlenül szükséges. A közzétételnek többek között a következőket kell tartalmaznia:
  - a jogdíj kiszámításának alapját érintő részletek, beleértve az ajánlatban szereplő szabványokat, és ha vannak különböző szabványok, akkor miért és hogyan tükröződnek a különböző szabványok a FRAND-ajánlatban);
  - a számítási módszerre vonatkozó részletek, beleértve azt is, hogy a jogdíjalap és a számítás miért észszerű;
  - a harmadik féltől származó, az SEP jogosultja szerint releváns összehasonlítható engedélyezési feltételek részletei.

Kérésre és az SEP-jogosult ismeretei alapján ezt ki kell egészíteni a szabványtérképpel kapcsolatos információkkal, beleértve az SEP-jogosultnak a szabványtérből való állítólagos részesedésére vonatkozó nyilatkozatot is.
- Ha a tárgyalás tárgyát képező szabványok szempontjából releváns, korábban birtokolt SEP-eket az SEP tulajdonosa más jogalanyokra ruházta át, egy listát kell benyújtani, amely azonosítja a kérdéses szabványok tekintetében korábban birtokolt releváns SEP-eket és a jelenleg átruházott feleket. Kérésre ezt ki kell egészíteni a vevő, az engedélyes, az átruházó
  - vagy a kizárólagos engedélyes személyére vonatkozó információkkal; valamint
  - azzal, hogy a jelenlegi szabadalmi jogosult szabadalmi portfóliójában bekövetkezett változás tükröződik-e az engedélydíjban, és ha igen, hogyan.

b) A potenciális engedélyes kérésére a következő további információkat kell rendelkezésre bocsátani:

- Nagy szabadalmi portfólió esetén a felek megállapodhatnak abban, hogy az SEP-jogosult megküldheti az engedélyesnek azon szabadalmak példálózó vagy „büszke” listáját, amelyek tükrözik az SEP-portfóliójának erejét és jelentőségét („kulcsfontosságú szabadalmak”). Ilyen esetekben az SEP-jogosultnak magyarázatot kell adnia arra, hogy miért választotta ki ezeket a kulcsfontosságú szabadalmakat; valamint teljes és pontos adatokat kell szolgáltatnia arról, hogy a leendő engedélyes termékei miért sértik állítólagosan a kulcsfontosságú szabadalmakat, beleértve azt is, hogy a kulcsfontosságú szabadalmak miért vonatkoznak a termékre;
- Pontosítások és információk a következőkkel kapcsolatban:
  - az eredeti bejelentőtől a szabadalom tulajdonosáig tartó tulajdonosi lánc;
  - minden olyan tény vagy körülmény, amely érvénytelenítheti az alapvető szabadalmak bármelyikét (például olyan tények, amelyeket mások érvénytelenítő vagy potenciálisan érvénytelenítő tényezőként állítottak be);
  - a szabadalmi megállapodás rendelkezik-e arról, hogy amennyiben az engedélydíjak változnak, a szabadalmi megállapodás feltételeinek frissítését ajánlja fel, hogy segítsen fenntartani az „egyenlő versenyfeltételeket” az SEP engedélyesei közötti versenyben;
  - a tárgyalt szabadalmak engedélyeseinek kiléte;
  - az SEP jogosultja kért-e engedélyt a lehetséges engedélyes közvetlen vagy közvetett beszállítótól, feltéve, hogy a lehetséges engedélyes közli az adott beszállítókat az SEP jogosultjával, vagy az SEP jogosultja más módon tud ezekről a beszállítókról;
  - az SEP jogosultja hajlandó-e a beszállító kérésére engedélyt adni a potenciális engedélyes beszállítóinak;
  - az SEP jogosultja kért-e engedélyt a lehetséges engedélyes vevőitől, feltéve, hogy a lehetséges engedélyes az adott vevőket közli az SEP jogosultjával, vagy az SEP jogosultja egyébként tud ezekről a vevőkről; és
  - az érvényesített szabadalmak jelenleg vagy korábban engedélyezve voltak-e, illetve felajánlották-e engedélyezésre valamely társulás engedélyezési program vagy szabadalmi társulás („szabadalmi társulás”) által, és ha igen, az SEP jogosultjának további részleteket kell megadnia, mint például:
    - a szabadalmi társulás kiléte;
    - a szabadalmi társulás engedélyezési feltételei.

c) A következő kiegészítő információkat kell megadni, ha a szabadalmi társulás engedélyezési kérelmet nyújtott be

- Ha az engedélyezési kérelmet egy engedélyezési program vagy társulás adminisztrátora nyújtotta be, az adminisztrátornak mindig tisztáznia kell, hogy milyen mértékben képes és jogosult tárgyalni az engedély összes feltételéről, és a következő részleteket kell felajánlania a potenciális engedélyesnek:
  - A szabadalmi társulásban szereplő SEP-jogosultak listája;
  - A szabadalmi társulásban az egyes SEP-jogosultak által birtokolt szabadalmak arányának részletei;

— Az engedélyezési program eddigi engedélyeseinek személyazonossága;

CWA 95000:2019 (E)

- Megerősítés arról, hogy minden egyes SEP-jogosult hajlandó közvetlen engedélyt felajánlani az SEP-jogosult birtokában lévő SEP-kre, függetlenül a társulás létezésétől; és
- A fenti 3.10. szakaszban felsorolt szállítókra és ügyfelekre vonatkozó pontosítások és információk.